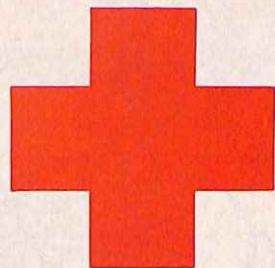
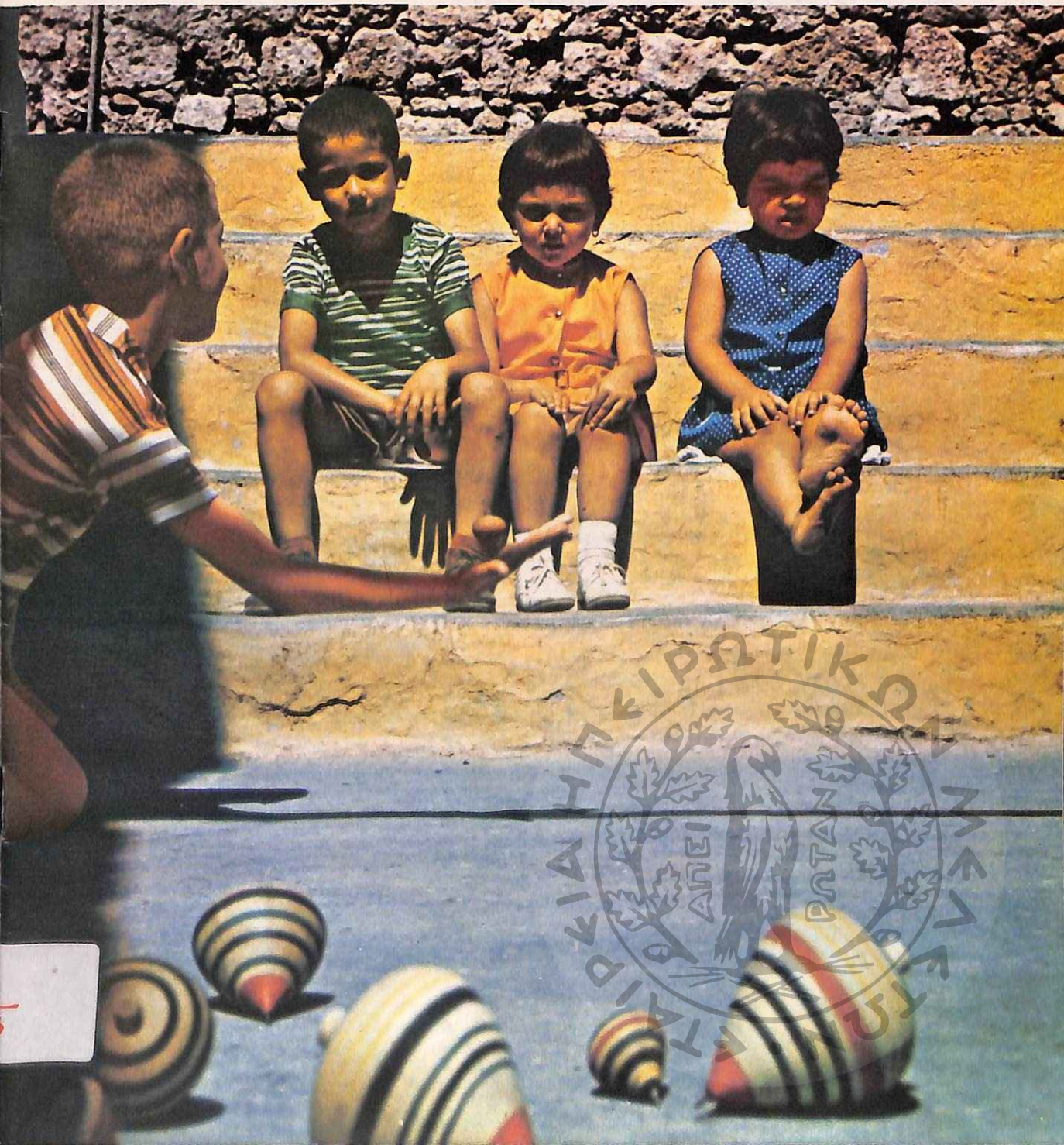

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1977

ΤΟ ΚΕΝΤΗΜΑ

Στίχοι: ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ Μουσική: Δ. ΠΑΥΛΟΒΙΤΣ

Μέτρια.

1-2. Κάθετ' ή Λι. λί - κα

στη βε - ραν - τα κ' ε - χει το γα - τά - κι της κον - τὰ κ' ε - να κα. λα. θά. κι

με γιρ. λάν. τα παίρνει στην ποδιά της και κεν. τὰ. } 1. Λάμπει στο χε - ρά. κι
2. Κάτω οι μαρ. γα. ρί. τες

1. το βε. λό. νι, τραγουδούν τα χεί. λια πού και πού. Κ' ε - ται βέ. λι. γά. κι
2. στα χω. ρά. φια φαί. νον. ται μ' ό. λό. λευ. κη στο. λή. Τέτοιες μαρ. γα. ρί. τες

1. νά. τε. λειώ. νει μιὰ εκου. φί. τσα μαύ. ρη του πα. πού.
2. με χρυ. σά. φια κέν. τη. σε στή σκουφια κ' ή. λι. λή.

D.C.

Ι. Ν. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ακαδημαϊκού

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Β' (τελευταίο)

Κάθε φορά που ο δάσκαλος κάνει αγώνα για να μεταδώσει στους νέους το αγαθό της γνώσεως, είναι υποχρεωμένος να ανατρέχει σ' αυτή τη μεγάλη εποχή. Γιατί εκεί υπάρχει η πηγή όπου το νερό είναι κρυστάλλινο. Είναι μεγάλο προνόμιο για μας ότι μπορούμε να πηγαίνουμε σ' αυτή την πηγή κατ' ευθείαν. Άλλοι χρειάζονται να περάσουν από πολλές σκοτεινές πηγές για να φτάσουν σ' αυτήν. Έμεις μιλάμε την ίδια γλώσσα, ζούμε στον ίδιο τόπο, αναπνέουμε τον ίδιο αέρα με τους μεγάλους κλασικούς· έτσι είναι εύκολο να πάμε πίσω. Υπάρχουν μερικοί που λένε: «Μά θα πάμε πίσω;» Α αυτοί είναι οι πολλοί «προοδευτικοί». Άλλα είναι δυνατόν να πηγαίνει κανείς πίσω και να προοδεύει, μπορεί να πηγαίνει μπροστά και να αποσβόσσει. Σημασία έχει πώς κατορθώνει κανείς να δει τον εαυτό του μέσα στη ζωή ως ελεύθερος άνθρωπος.

Σύμφωνα με όσα είπαμε αποστολή του δασκάλου είναι να παραλάβει το παιδί από την αγκαλιά των γονιών του και με την εντολή και την ευθύνη της Πολιτείας να το μορφώσει, να το αναδείξει σε ελεύθερο προσωπικότητα, άκρεια, όχι κορτή, στραβόκορμη και στραβόφυκη, αλλά ολόκληρη, όρθια και περήφανη όπως το άγαλμα. Αυτό είναι το έργο, το δύσκολο και προνομιακό του δασκάλου. Βέβαια στο έργο αυτό συντελούν πρώτοι οι γονείς, ή μάνα και ο πατέρας, κ' ύστερα από το δάσκαλο συντελεί και η κοινωνία.

Αξίζει να σας μεταφέρω εδώ μια συζήτηση που έγινε πριν από λίγο καιρό για το έργο της Παιδείας σε μια χώρα, που το σύστημά της βέβαια μας είναι απαράδεκτο, στη Ρωσία. Στη Μόσχα έγινε μια συζήτηση με τους Άνατολικούς Γερμανούς για την Παιδεία. Κορυφαίοι παιδαγωγοί που πήγαν εκεί διαπίστωσαν πως κάτι δεν πάει καλά στο θέμα της Παιδείας. Το Σχολείο, είπαν, έχει αποκοπεί από την οικογένεια. Αυτό είναι βαθύ λάθος. Δεύτερη διαπίστωση ήταν πως στο Σχολείο υπάρχει πολλή ιδεολογική άμμος που εμποδίζει το σωστό μηχανισμό. Η προπαγάνδα όπως τη θέλει το καθεστώς, εμποδίζει

τους μαθητές να μάθουν αντικειμενικά τα πράγματα, όπως είναι οι σχέσεις των αριθμών, οι λογισμοί, τα μαθηματικά, όλα αυτά δεν έχουν σχέση με το καθεστώς. Δύο και δύο κάνουν τέσσερα, αυτό δεν αλλάζει είτε πρόκειται για κομμουνιστές είτε για Άραβες είτε για Κινέζους είτε για Τούρκους. Δεν έχει καμιά σχέση με το νόμο της βαρύτητας ο κομμουνισμός ούτε μπορεί να τον μεταβάλει, να τον κάνει σοσιαλιστικό, κομμουνιστικό. Διεπιστώθη λοιπόν ότι η ιδεολογική άμμος εξημίωσε το Σχολείο. Τα παιδιά δεν έμαθαν τις αναγκαίες, αντικειμενικές γνώσεις που έπρεπε να μάθουν. Γι' αυτό ακριβώς δεν πρέπει κανείς να επεμβαίνει στο Σχολείο. Το Σχολείο είναι αυτόνομο, αυτόδυναμο και το έργο του είναι ιερό. Στο τέλος ο επικεφαλής της ρωσικής αντιπροσωπείας είπε: «Κύριοι, ένα πράγμα θέλω να σας πω: με την ύπακοή μονάχα δεν γίνεται τίποτε στην Παιδεία. Μπορεί βέβαια να χρειάζεται και λίγη ύπακοή, αλλά αν μένουμε μόνο σ' αυτήν δεν κάνουμε το έργο της Παιδείας».

Είναι βέβαια αρκετά διδακτική ή εμπειρία αυτή των ανθρώπων που ανήκουν σ' ένα καθεστώς που μας είναι όχι απλώς ξένο, αλλά και απαράδεκτο, γιατί δεν μπορεί κανείς να επιθυμήσει τη δουλειά, να επιθυμήσει να γίνει ο υπ' αριθμόν τάδε άνθρωπος. Οι διαπιστώσεις πάντως αυτές λένε πάρα πολλά για ανθρώπους που σκέπτονται πάνω στα θέματα της Παιδείας. Επικυρώνουν όλα όσα είπαμε πριν για το τί είναι, που στηρίζεται ή Παιδεία, πού είναι το έργο του δασκάλου, τί είναι ο μαθητής. Ο μαθητής πρέπει απ' αρχής να είναι για το δάσκαλο πλήρες πρόσωπο, ο μαθητής, αυτός ο μικρός που βλέπει τα πάντα και αισθάνεται τα πάντα. Ο σεβασμός στην προσωπικότητα του παιδιού που εμπιστεύονται οι γονείς στο δάσκαλο είναι από τα πρώτα απαραίτητα καθήκοντα του δασκάλου. Ανήκει στην ομολογία της πίστωσης του δασκάλου ότι ο μαθητής δεν είναι αντικείμενο, αλλά πρόσωπο, προσωπικότητα, ολόκληρος άνθρωπος. Από εκεί αρχίζει το έργο του δασκάλου, άλλως είναι ματαιοπονία, είναι έργο κτισμένο πάνω στην άμμο. Βέβαια όλο το Σχολείο, όλη η λειτουργία του Σχολείου περιστρέφονται γύρω από το μαθητή, για το πως θα γίνει ο μαθητής ελεύθερο προσωπικότητα, πως θα αποκτήσει τη γνώση την αντικειμενική, τη γνώση που είναι άριστος της ζωής, όχι πολυτέλεια. Χωρίς τη γνώση δεν γίνεται τίποτε επιτέλους, το δέντρο της γνώσεως ο Θεός το έβαλε μέσα στον παραδείσο, όχι έξω από τον παράδεισο.

Ο δάσκαλος λοιπόν είναι χρεωμένος με καθήκοντα προς το παιδί, καθήκοντα που πρέπει ως χρέη να τα ξεχρεώσει με τον τρόπο που ανέφερα. Άλλιώς μένει χρεωμένος για πάντα ο δάσκαλος και ο μαθητής θυμάται πάντα καλά κάτι τέτοιο, όπως, όταν ο δάσκαλος είναι συνεπής, ο μαθητής τον αναγνωρίζει κι όταν κι αν τον δει, όσα χρόνια κι αν περάσουν, τρέχει και του δίνει το χέρι, δεν τον αποφεύγει, αλλά βρίσκει τρόπο να του δείξει την αγάπη του. Αυτό είναι μεγάλη χαρά για το δάσκαλο. Μεγάλη είναι η ικανοποίηση που έχει ο δάσκαλος από τη συνεύρεση πως έκανε το χρέος του. Γιατί τί άλλα πράγματα αξίζει να προσφέρει ή ζωή τόσο μεγάλα, όσο ή γαλήνη αυτή της συνεύρεσης και ή ικανοποίηση πως έκανε κανείς το χρέος του;

ΔΩΡΕΑ 1. Τ. 108 α
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36199

100 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ 100/δός του Ε.Ε.Σ.

Ένα μεγάλο γεγονός εγείρτασε ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός στις 30 του περασμένου Σεπτεμβρίου: τα 100 χρόνια από την ίδρυσή του. Παραθέτουμε τα Πρακτικά των δύο πρώτων συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του «Επικούρου των εν πολέμω τραυματιών Συλλόγου», όπως είχε ονομασθή κατά την ίδρυσή του ο Ε.Ε.Σ.

Προηγήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου μία σεμνή και υποβλητική τελετή στο Νοσοκομείο μας, στους Άμπελοκήπους, όπου ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μαρίνος έστειψε με δάφνια στεφάνια τις προτομές των δύο μεγάλων Προέδρων, αιμνήστων Ιωάννου Αθανασάκη και Κωνσταντίνου Γεωργακοπούλου, του Καθηγητού Χειρουργού Μαθιού

Και άλλη μία, αληθινά συγκινητική τελετή έγινε στις 30 Σεπτεμβρίου στο Δρακοπούλειο Κέντρο Αιμοδοσίας, όπου ο Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. και Πρόεδρος της Έφορευσης Αιμοδοσίας ομότιμος Καθηγητής κ. Όρεστης Λουρίδης απένει με τιμητικές διακρίσεις σε 36 Έθελοντες αιμοδότες, προλογίζοντας την άπονομή με μίαν εμπνευσμένη προσφώνηση. «Ο κ. Καθηγητής είπε εν περιλήψει: «Χάρis στη γενναιοδωρία του Μεγάλου Ευεργέτου Αθηνόδωρου Δρακοπούλου, ο Ε.Ε.Σ. κατέχει αυτό το μεγάλο και πρωτότυπο Κέντρο Αιμοδοσίας, τα εγκαίνια του οποίου έγιναν την 1.10.1959 και έτιμήθηκαν με την παρουσία και την προσφορά αίματος του τ. Προέδρου του Συνδέσμου των Έρυθρων Σταυρών John Mac-Aulay και όλων των αντιπροσώπων, κατά την έορτή που έγινε στην Αθήνα για την 100ή επέτειο της γενέσεως της Ίδεας του Έρυθρου Σταυρού.

Στη χώρα μας, ο Έρυθρος Σταυρός υπήρξε από τον Απρίλιο του 1935 ο σκαπανεύς της Αιμοδοσίας. Δεν περιωρίσθηκε μόνο στη στρατολογία των Δοτών, αλλά έδημιούργησε Υπηρεσία και ανέλαβε δραστηριότητες, που είναι τέλεια συνδυασμένες με τις άρχες του Έρυθρου Σταυρού και με το έθελοντικό έργο του.

Για να γιορτάσουν, λοιπόν, προκαταβολικά την 42η επέτειο της έθελοντικής Αιμοδοσίας του Ε.Ε.Σ., τα μέλη της Κεντρικής Έφορευσης Αιμοδοσίας, είχαν την τιμή να σάς προσκαλέσουν στη σεμνή αυτή τελετή, για να τιμήσουν σήμερα, σ' αυτό το Ανθρωπιστικό Ίδρυμα, την δωρεάν προσφορά αίματος, που αναγνωρίζεται σαν βασική αρχή και σαν πραγματική δύναμις του Έρυθρου Σταυρού.

Πραγματικά, ο έθελοντισμός προσφέρει στην αΐτηση που απευθύνεται στους ιδιώτες να δώσουν ένα μέρος του είναι τους, την εξανθρωπίση και τον εκπολιτισμό και προκαλεί την εμπιστοσύνη του Δό-προκαλεί την εμπιστοσύνη του Δό-του, που βλέπει στον Έρυθρο Σταυρό την εγγύηση για την καλή χρήση της πολύτιμης ούσιας που προσφέρει.

Σ' αυτούς, λοιπόν, τους έθελοντάς της Αιμοδοσίας μας, έθελοντάς πολυ παληούς, θα μού επιτρέψετε,

Το Προεδρείο του Ε.Ε.Σ. στην τελετή της Αιμοδοσίας. Από αριστερά ο Πρόεδρος κ. Γεώργ. Μαρίνος, ο Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος της Κ. Έφορευσης Αιμοδοσίας Καθηγητής κ. Όρ. Λουρίδης, ο Γεν. Γραμματέας Ναύαρχος κ. Γκόλφ. Πετμεζάς και ο έτερος Αντιπρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Στάθ. Σπηλιωτόπουλος.

αφού σάς καλωσορίσω και πάλι, να απευθυνθώ, για να τους ευχαριστήσω ακόμη μια φορά και για να τους απονεύμω μαζί σας τις τιμητικές διακρίσεις που τόσο δίκαια εκέριδισαν.

Και τις δύο αυτές τελετές έτιμωσαν με την παρουσία τους οι διακεκριμένοι εκπρόσωποι των Έρυθροσταυρικών Συλλόγων που είχαν κληθί από τον Ε.Ε.Σ.

Έχει πολλές υποχρεώσεις ο Ε.Ε.Σ. και η χώρα μας σε πολλούς Έρυθροσταυρικούς Συλλόγους ξένων χωρών. Και θα έπρεπε, αν ήταν δυνατόν, να τους καλέσει όλους για να μετάρουν στον εορτασμό. Αλλά η φιλοξενία Αντιπροσωπειών από τις 125 χώρες της ύψηλου όπου έχει άπλωθι σήμερα και λειτουργεί ο Έρυθρος Σταυρός, ήταν κάτι που υπερέβαινε τις οικονομικές, ακόμη και τις οργανωτικές δυνατότητες του δικού μας Συλλόγου. Γι' αυτό, η πρόσκληση για συμμετοχή περιορίστηκε στις δύο Κεντρικές Έρυθροσταυρικές οργανώσεις της Γενεύης και στους Έρυθρούς Σταυρούς των χωρών, που έχουν στενότερα συνδεθί με τον δικό μας με δεσμούς προσφοράς από μέρους των, εύγνωμοσύνης από μέρους μας και με κοινή ανάπτυξη ανθρωπιστικής δραστηριότητας στις

θρών Σταυρών Αγγλίας, Αυστραλίας, Βουλγαρίας, Γαλλίας, Γερμανίας (δυτ.), Γιουγκοσλαβίας, Δανίας, Έλβετίας, Η.Π.Α., Ιταλίας, Καναδά, Μονακό, Ν. Ζηλανδίας, Ρουμανίας, Σουηδίας και Σοβιετικής Ένώσεως. Την τιμή που μ'ας έκαμαν όλες αυτές οι προσωπικότητες, την ανταπέδωσε ο Ε.Ε.Σ. με την εγκάρδια φιλοξενία που χαρακτηρίζει το λαό μας. Γι' αυτό και η ώρα του αποχωρισμού μαζί τους υπήρξε ώρα ειλικρινών εκδηλώσεων αμοιβαίας συμπάθειας και θερμής φιλίας.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΣΤΟΝ «ΠΑΡΝΑΣΣΟ»

Ο επίσημος εορτασμός είχε όρισθι για το απόγευμα της Παρασκευής 30 Σεπτεμβρίου, στο Ώδειον Ηρώδου. Ο Δήμος Αθηναίων είχε σημαιοστολίσει όλη τη διαδρομή, από την πλατεία Συντάγματος έως την Ακρόπολη, με ελληνικές και έρυθροσταυρικές σημαίες και το έσωτερικό του Ώδειου είχε διακοσμηθί με τρόπο που ταίριαζε στην περίσταση, και με την πρόβλεψη ότι τουλάχιστον 5 χιλιάδες θεατές, δικοί μας και ξένοι, μέλη, Συνεργάτες και φίλοι του Ε.Ε.Σ., Εκπαιδευτικοί και νεαρά μέλη του Ε.Ε.Σ. Νεότητος, Άδελφες και Σαμαρείτες θα γέμιζαν τις κερκίδες του αρχαίου θεάτρου. Ατυχώς, η απροσδόκητη για

Ο Πρόεδρος της Κ. Έφορευσης Αιμοδοσίας Καθηγητής κ. Όρ. Λουρίδης απονέμει, μέσα σε γενική συγκίνηση, το Χρυσούν Μετάλλιον της Αιμοδοσίας στην έθελοντή αιμοδότη δίδα Ανέττα Σταμένη.

την εποχή μεταβολή του καιρού, ή βροχή και το κρύο δεν επέτρεψαν να πραγματοποιηθεί εκεί ή εορταστική συγκέντρωση. Έγινε στη φιλόξενη αίθουσα του «Παρνασσού», του Σωματείου που έχει περάσει

σε έργα αγάπης και δοκιμασμένη φίλη του Ε.Ε.Σ.

ΟΙ ΛΟΓΟΙ

«Την ώρα που βίαιος άνεμος αγριότητα και άπανθρωπια, έπτε

οί σεισμοί του 1953, ποιός μπορεί να λησμονήσει το έργο του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού, την αποφασιστική συμβολή του στην διάσωση και περίθαλψη των σεισμοπλήκτων;»...

«Ένας αιώνας τέτοιας ζωής, όχι στατικής αλλά δυναμικής, ένας αιώνας προόδου είναι ασφαλώς κάτι που εκτιμούν όλοι όσοι συγκινούνται από τα ύψηλά ιδανικά του Έρυθρου Σταυρού σε όλον τον κόσμο. Ίδιαίτερα όμως συγκινεί τον Έλληνικό Λαό, που επί 100 χρόνια συνέζησε και συναγωνίστηκε με τον Έλληνικό Έρυθρο Σταυρό δεχόμενος ατίμητες από αυτόν προσφορές,

Οι έθελοντες αιμοδότες που έτιμήθηκαν με Χρυσούν Μετάλλειον κατά την τελετή της 30/9.

ακόμη και τον Ε.Ε.Σ. σε ηλικία και έχει διακριθεί για την πνευματική και την ανθρωπιστική του δράση. Μέτρια σε χωρητικότητα ή αίθουσά του, αναγκαστικά περιορισμένο στο ένα δέκατο σχεδόν το κοινό που παρέστη στον εορτασμό, όμως εγκάρδια ή συμμετοχή του και θερμές οι εκδηλώσεις της στοργής του προς τον αιωνόβιον Έλληνικόν Έρυθρό Σταυρό, επίκουρο του Κράτους στις δύσκολες ώρες, ακοίμητο συμπαραστάτη του φτωχού και του άρρωστου, του πονεμένου και του βασανισμένου, του κάθε ανθρώπου που σε κάποια φάση του βίου του έχει ανάγκη από συμπάθεια και βοήθεια.

Ποιός είναι και τί προσφέρει στην πατρίδα μας, αλλά και πέρα από τα σύνορά της ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός, το είπαν όλοι όσοι μίλησαν στη διάρκεια της τελετής του «Παρνασσού». Άλλα τον βαθύτερο, τον ψυχικώτερο χαρακτήρα του τον έδωσε ο κατ'έξοχην πνευματικός άνθρωπος του τόπου μας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Τσάτσος, που τίμησε με την παρουσία του τον εορτασμό μαζί με την έριτίμο σύντροφο της ζωής του, την Κα'Ιωάννα Τσάτσου, πρωταγωνίστρια

ο κ. Πρόεδρος, πλήσουν και τις πιο πολιτισμένες κοινωνίες της οικουμένης, με ιδιαίτερη συγκίνηση και ευλάβεια στρέφεται ή σκέψη μας προς μερικές όψεις ευγενείας και ανθρωπιάς, που περισσότερο από έναν αιώνα άνθιξαν στις μεγαλύτερες καταλυτικές βάρβαρες δυνάμεις που γνώρισε ο άνθρωπος και παραμείνανε και μέσα στις αλλεπάλληλες αυτές θύελλες σχεδόν ανέπαφες.

Ο Διεθνής Έρυθρός Σταυρός με όλους τους Έθνικούς Έρυθροσταυρικούς Όργανισμούς αποτελούν και στους πολέμους και στους ειρηνικούς καιρούς έναν παγκόσμιο θεσμό, που όλοι σεβάσθηκαν, μια σταθερή έλπίδα για ένα ανθρωπινότερο και ευγενέστερο μέλλον»...

«Επί 100 χρόνια ή έθελοντική προσφορά των Έλληνιδων, προσφορά που συχνά έγινε θυσία ζωής, αριστείας και υγείας, έστερέωσε το ώραίο αυτό έργο. Το παράδειγμα της Florence Nightingale βρήκε στις πιο δραματικές ώρες της πατρίδας μας μιμητές, που δεν τις εξέχασε ο λαός μας. Οι δικές μας αδελφές νοσοκόμοι στάθηκαν πραγματικές αδελφές στον πόλεμο και έτσι τις αισθάνθηκε τότε και τις αισθάνεται ακόμη σήμερα ο καθένας μας. Άλλα και στις θεομηνίες που πλήξανε τη χώρα μας, όπως

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κ. Τσάτσος κηρύσσει την έναρξη του εορτασμού.

αλλά και προσφέροντας σ' αυτόν όλη του την αγάπη και την εμπιστοσύνη».

Και κατέληξε εύχόμενος «το έργο αυτό, με την βοήθεια όλων, να αναπτυχθεί ακόμη περισσότερο, έτσι που και οι ερχόμενες γενεές να μπορέσουν να εορτάσουν και άλλες τέτοιες έπετειούς. Έπετειούς, που σε τελευταία ανάλυση, αποτελούν μιαν εκδήλωση ευλαβείας προς την ιδέα της φιλανθρωπίας και ακόμη πλατύτερα της ειρήνης μεταξύ όλων των λαών».

Τών άλλων όμιλητών οι λόγοι φωτίζουν ιδιαίτερα ώρισμένες πλευρές του έργου του Ε.Ε.Σ. και συμπληρώνουν την λαμπρή εικόνα, όπως φαίνεται από τα αποσπάσματα που ακολουθούν:

«Ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυ-

ρός, ασφαλώς θα αποτελεί μίαν από τις δροσερότερες πηγές για την ανακούφιση του πόνου των εν πολέμω ή εν ειρήνη πασχόντων συνανθρώπων»

(από τον χαιρετισμό του Μακαρ. Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Σεραφείμ, τον όποιον, απουσιάζοντα εκτός της χώρας, ανέπληρωσε ο Σεβασμ. Αυλώνος κ. Παντελεήμων).

«Η Ελλάς, εκ παναρχαίας Έθνητικής παραδόσεως, δεν ήτο δυνατόν παρά μεταξύ των πρώτων πολιτισμένων χωρών να άσπασθη το

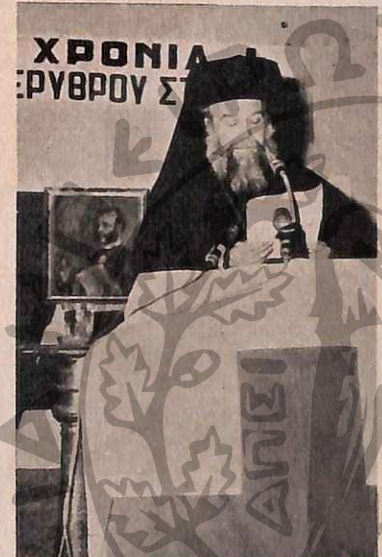
Η έναρξη της τελετής έγινε με τον Ύμνο του Ε.Ε.Σ., που έψαλε ή χορωδία του Γ' Γυμνασίου Θηλέων

κήρυγμα του Ντανά. Είς την Ελλάδα έφηρμόσθη πρό 30 αιώνων ή Άμφικτυονία, ήτις περιελάμβανε μεταξύ των σκοπών της τας αυτάς επιδιώξεις του Έρυθρου Σταυρού. Είς την Ελλάδα έφηρμόσθη ο Όλυμπισμός καθιερώσας την Ίεράν Έκχειρίαν, κατά την διάρκεια της οποίας έπεκράτει ειρήνη μεταξύ των ελληνικών πόλεων. Είς το Έλληνικόν Βυζάντιον ο Μέγας Βασίλειος, θεμελιωτής του έργου της ανθρωπιστικής αλληλεγγύης που άπετέλει πανομοιότυπον των σημερινών δραστηριοτήτων του Έρυθρου Σταυρού, είχεν ιδρύσει Πτωχοκομεία, Νοσοκομεία, Όρφανοτροφεία και Γηροκομεία. «Άσφαλώς ή δραστηριότης 100 ετών ενός ζωντανού Όργανισμου δεν είναι δυνατόν να γνωσθη δια της παρούσης όμιλίας» άπλως θα αναφερθώμεν εις ώρισμένα γεγονότα έντόνως ένδεικτικά της δράσεως αυτού: «Ο Ε.Ε.Σ., κατά την θεμελιώδη άρχην που τον διέπει, προσφέρει

την βοήθειά του, έθελοντικώς και άνιδιοτελώς, προς πάντα άνθρωπον, ανεξαρτήτως χρώματος, διαφοράς θρησκείματος, ιδεών, κοινωνικής θέσεως κλπ.

«Σήμερον ο Ε.Ε.Σ. διαθέτει 89 Τμήματα ή Έπιτροπές εις διαφόρους πόλεις της Ελλάδος, Γενικών Νοσοκομείων 350 κλινών εις την πρωτεύουσαν με προσεχή αύξησης τούτων εις 525, Άσκληπειείον εις Βούλαν Άττικής δυνάμεως 700 κλινών, με Νοσοκομεία εις Κόνιτσαν, Πύλον και Ίκαρίαν, με Σταθμόν Πρώτων Βοηθειών εις Αθήνας, Θεσσαλονίκην και Πάτρας, όπου παρέχονται αι πρώται Βοήθειαι εις 150.000 άτομα έτησίως, με άγροτικά ιατρεία και με Κέντρα Αιμοδοσίας εις την Πρωτεύουσαν και εις άλλας έπαρχιακάς πόλεις.

«Τό εν Αθήναις Κέντρον Αιμοδοσίας, δωρεά του μεγάλου Εϋεργέτου κ. ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΥ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, συγκεντρώνει χιλιάδας φιάλας αίματος, ενώ παράλληλως γίνονται έπιστημονικά έργασίαι από το Έρευνητικόν αίματολογικόν Έργαστήριον και ίδια από την Μονάδα Μεσογειακής Άναιμίας, ήτις έχει την φροντίδα της συνεχούς μεταγγίσεως αίματος εις

Ο εκπρόσωπος του Μακαρ. Αρχιεπισκόπου Αθηνών μεταφέρει τον χαιρετισμό του Κυ Σεραφείμ.

300 μικρά παιδιά πάσχοντα εκ της ανωτέρω νόσου. Με το Άναπαυτήριο «ΜΑΡΘΑ - ΜΑΡΙΑ» και «ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΑΛΙΚΗ» στε-

γάζει και περιθάλπει 30 υπερήλικας οίκοτρόφους.

«Τό Σώμα των Άδελφών Νοσοκόμων αποτελείται από 2.000 περίπου Διπλωματούχους Άδελφάς, των όποιων ή συμβολή εις την Ιατρικήν άντίληψιν και νοσηλευτικήν καλύπτει σημαντικόν τομέα της χώρας μας δια της δντως εξαίρετου δραστηριότητός των. 12.000 Έθελονται Άδελφαι προσφέρουν ύπηρεσίαν εις παντός είδους Ίδρύματα και διδάσκουν νοσοκομειακάς γνώσεις εις τον άστικόν και άγροτικόν πληθυσμόν.

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Γεώργ. Μαρίνος ενώ έκφωνεί τον πανηγυρικό της ημέρας.

«Ο Ε.Ε.Σ. άσκει επίσης κοινωνικήν πρόνοιαν δια του Σώματος των Κοινωνικών Λειτουργών και 250 Έθελοντών Κοιν. Προνοίας αίτινες, σνν τοίς άλλοις, παρέχουν σημαντικήν ύπηρεσίαν με την λύσιν άτομικών και κοινωνικών προβλημάτων άσθενών και άπόρων ευρισκομένων εις τά Νοσοκομεία επί μακρόν χρονικών διάστημα.

«Ο Ε.Ε.Σ. άνήκει εις την διεθνή κοινότητα των Έθνικών Συλλόγων του Έρυθρου Σταυρού με έδραν την Γενεύην, εις την όποιαν έχει διακεκριμένον αντιπρόσωπον. «Η Βοήθεια προς τον άνθρωπον έπεκτείνεται και έξω των όρίων

της Πατρίδος μας μέσω του Έρυθρου Σταυρού, όπου παρουσιάζεται οιαδήποτε ανάγκη δια της αποστολής τροφίμων, ιματισμού, φαρμάκων ή ιατρών και νοσοκόμων.

«Ο Ε.Ε.Σ. διατηρεί πάντοτε εν

Ο μόνιμος Αντιπρόσωπος του Ε.Ε.Σ. στις Λιθουανίες Έρυθροσταυρικός Οργανώσεως κ. Μιχ. Πεσμαζόγλου, ενώ όμιλει στην τελετή.

έτοιμότητα Υγειονομικά Κλιμάκια προς παροχήν υγειονομικής βοήθειας όπου χρειασθή.

«Ο Ε.Ε.Σ. ητύχησε να διοικηθεί καθ' όλον τον αιώνα από διακεκριμένους προσωπικότητας, αλτίνες είχαν αφιερώσει την ζωή των εις την υπηρεσίαν του και αλτίνες ανέδειξαν τον Έλληνικόν Έρυ-

θρόν Σταυρόν μεταξύ των πρώτων Αδελφών Συλλόγων διεθνώς. Θα αναφερθώμεν εις δύο εκ τούτων, οίτινες δεν διέτρεξαν χρονικώς απλώς μίαν θητείαν, αλλά αφιέρωσαν όλκληρον ζωήν εις την υπηρεσίαν του. Ο Ιωάννης Αθανασάκης, του οποίου ο Ε.Ε.Σ. ητύχησε να εορτάση την 100ετηρίδα κατά τὸ 1953, υπήρξεν Πρόεδρος του ἐπὶ 25 ἔτη καὶ μετὰ τὰ ἐξαίρετα αὐτοῦ πνευματικὰ προσόντα, τὴν δημιουργικὴν πνοήν, τὴν ικανότητα καὶ τὴν παραδειγματικὴν του ἐνεργητικότητα, ἐπέτυχε νὰ καταστήσῃ τὸν Ε.Ε.Σ. εἰς δεινὰς ἐθνικὰς περιστάσεις, ἀπαραίτητον συμπαραστάτην τῆς υγειονομικῆς υπηρεσίας τοῦ Στρατοῦ, πρόθυμον καὶ ἀπαραίτητον στοργικὸν ἀντιλήπτορα τοῦ δεινοπαθοῦντος ἐκάστοτε πληθυσμοῦ καὶ νὰ ἀνυψώσῃ αὐτὸν διεθνῶς. Διὰ τοὺς Ἑλλήνας ὁ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ υπήρξεν ἐπὶ μίαν 50ετίαν σύμβολον τοῦ Ε.Ε.Σ.

«Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ἐωρτάσθη ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. ὅταν συνεπλήρωσε 25ετίαν εἰς τὴν Προεδρίαν αὐτοῦ. Μίαν 25ετίαν γέμουνσαν δραστηριοτήτων, αλτίνες ἀνέδειξαν τὸν Ε.Ε.Σ. μεταξύ των πρώτων ἀδελφών Συλλόγων διεθνῶς. Τὰ αἰσθήματα ἀνθρωπισμοῦ ποὺ τὸν ἐχαρακτήριζαν, τὸ εὐρὺ πνεῦμα του καὶ ἡ προσωπικότης του, τὸν ἀνέδειξαν ὡς μόνον ἄξιον κατὰ ταὺς χρόνους ἐκείνους νὰ διευθύνῃ τὰς τύχας τοῦ Ε.Ε.Σ., ητύχησε δὲ κατὰ τὸ 1963, ἔτος καθ' ὃ ἐωρτάσθη παγκοσμίως ἡ 100ῇ ἐπέτειος τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ, νὰ παρασκευάσῃ τὸν ἐν Ἀθῆναις εορτασμόν μετὰ μεγαλοπρεπείας.

«Τέσσαρα ἔτη ἐνωρίτερον ὁ

Ε.Ε.Σ. εἶχε καὶ μίαν ἄλλην εὐκαιρίαν νὰ προσδώσῃ τιμὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἐπισημοποιήσῃ τὸ κύρος αὐτοῦ. Ὁ παρὰ τῷ Συνδέσμῳ των Έρυθρῶν Σταυρῶν ἀντιπρόσωπος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ διακε-

Ἡ τελετὴ λήγει μετὰ τὴν τιμητικὴν γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ Έρυθρὸ Σταυρὸ ὁμιλίαν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Στεφανοπούλου.

κριμένον μέλος αὐτοῦ κ. Μιχ. Πεσμαζόγλου, ἐπέτυχεν ὅπως τὸ 25ον Συνέδριον των Ἀντιπροσώπων τοῦ Ε.Ε.Σ. συνέλθῃ εἰς Ἀθήνας. Ὑπῆρξεν ὄντως μία ἐθνικὴ ἐπιτυχία ὀφειλομένη εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὸ προσωπικὸν κύρος τοῦ Ἑλλήνος Ἀντιπροσώπου ὡς καὶ τῆς διεθνοῦς προβολῆς καὶ τιμῆς ποὺ χαίρει οὗτος εἰς τὴν Έρυθροσταυρικὴν Οἰκογένειαν».

«Μὲ τὴν εἴσοδον τοῦ δευτέρου

αἰῶνος ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς του ὁ Ε.Ε.Σ. θέτει τὰς βάσεις μιᾶς νέας δραστηριότητος εἰς τὸν τομέα τῆς Ὑγείας διὰ τῆς ἀποπερατώσεως ἐντὸς των προσεχῶν ἡμερῶν εἰς τὸ παλαιὸν Νοσοκομεῖον μιᾶς νέας θωρόφου πτέρυγος, ἥτις θὰ πλουτισθῇ καὶ μετὰ νέας Κλινικάς ὡς καὶ μετὰ σύγχρονα μηχανήματα.

«Τὸ Ἀσκληπιεῖον Βούλας ἀνασυγκροτεῖται διὰ διαφόρων δωρεῶν ἀνανεομένων των διαφόρων πε-

«Ο Ε.Ε.Σ. ὅταν ἡ Πατρίς δὲν ἔχει ἄμεσον τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ δὲν θὰ παραμείνῃ ἀδρανής, θὰ εἶναι πάντοτε πανέτοιμος διὰ πᾶσαν περίπτωση, ἐνδυναμούμενος ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἔργου τοῦ ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἔργου ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης ποὺ ἀποτελεῖ παρακαταθήκην ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους διὰ τὴν φυλὴν μας. «Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐδιδάχθη, ἀλλ' ἐδίδαξεν τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλη-

τατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, ὁ ὁποῖος ἠδόκησε νὰ κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τῆς εορτῆς μας καὶ διὰ τῆς παρουσίας του νὰ προσδώσῃ τὴν πρέπουσαν σημασίαν εἰς τὸ ἐπιτελούμενον ὑπὸ τοῦ Ε.Ε.Σ. Ἔργον, ὡς καὶ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον κ. Σεραφεὶμ ὁ ὁποῖος ἀπὸν ἐξ Ἑλλάδος ἠδόκησε διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αὐλώωνος κ. Παντελεήμονος νὰ εὐλογήσῃ τὴν σεμνὴν συγκέντρωσίν μας

Στιγμιότυπα ἀπὸ τὴν τελετὴ. Οἱ δύο ἐπίσημοι ξένοι, τὸ Προεδρεῖο τοῦ Ε.Ε.Σ., ἡ κ. Ἀλ. Μαντζουλίνοῦ καὶ ὁ κ. Μ. Πεσμαζόγλου.

ρύγων του καὶ ἐκσυγχρονιζομένων των χώρων νοσηλείας των ἀσθενῶν. «Ἰδιαιτέρα προσπάθεια θὰ καταβληθῇ εἰς τὸν τομέα τῆς Αἰμοδοσίας διὰ τῆς στρατολογίας καὶ νέων ἐθελοντῶν αἰμοδοτῶν.

«Εἰς τὸν Κοινωνικὸν Τομέα θὰ καταβληθῇ τεραστίαι προσπάθειαι, ὥστε ἡ παροσία τοῦ Ε.Ε.Σ. νὰ εἶναι καὶ συνεχὴς καὶ λυσιτελὴς μετὰ εἰδικὸν πρόγραμμα καταπολεμήσεως των ναρκωτικῶν τῇ βοήθειᾳ καὶ ἄλλων ὁργανώσεων, τῇ συνδρομῇ καὶ ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς ἐκκλησίας.

«Ἡ Ἐπαρχία, διὰ τοῦ προγράμματος «Ὑγεία εἰς τὴν Οἰκογένειαν», θὰ τύχῃ ἐπαρκεῖς προσοχῆς διὰ τῆς παρουσίας ἀδελφῶν αλτίνες θὰ διδάσκουν προστασίαν τῆς ἐπιτόκου, περιποιήσιν τοῦ βρέφους, πρώτας βοήθειαι, περιποιήσιν γερόντων καὶ ἀσθενῶν, συμπαρασταμένου οὕτω τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὸ Κράτος καὶ εἰς τὸν τομέα τῆς Ὑγείας.

«Συνεχεῖς ἐπαφαὶ μετὰ τὰς διεθνεῖς Έρυθροσταυρικὰς Ὁργανώσεις ἐξακολουθοῦν νὰ προσδίδουν εἰς τὸν Ε.Ε.Σ. αἰγλήν καὶ κύρος, διὰ νὰ συνεχίσῃ νὰ κατέχῃ ἐπαξίως τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν ἀπὸ 50ετίας εἰς τὴν διεθνή Έρυθροσταυρικὴν Οἰκογένειαν κατέχει.

σίαν ἀπὸ τὰ Ἀσκληπιεῖα των Ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ τὴν Κοινωνικὴν Πρόνοιαν τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας μέχρι των καθ' ἡμᾶς χρόνων.

«Αἱ μεγάλαι εὐεργεσίαι πρὸς τὸ ἔθνος καὶ πρὸς τὸν Ε.Ε.Σ., κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς ἐθνικῆς προκοπῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν προῆλθον ἀνθρωπιστικά Ἰδρύματα, ἀποτελοῦν τρανὴ ἀπόδειξιν τοῦ πνεύματος τῆς ἀλληλεγγύης ποὺ κυριαρχεῖ πάντοτε εἰς τὰς Ἑλληνικὰς καρδίας.

«Ο Ε.Ε.Σ. ἀνδρωθεὶς κατὰ τὸν πρώτον αἰῶνα μετὰ τὴν πείραν των ἑτῶν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν των ὑπηρετούντων αὐτόν, συνδεδεμένος μετὰ τὰς περιστάσεις τοῦ ἔθνους μας, θὰ καταστή ὁ δεξιὸς βραχίον τούτου εἰς τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν κατὰ τὰ δύσκολα αὐτὰ χρόνια ποὺ διέρχεται ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῷ συνόλῳ τῆς.

«Περαιῶν ὀφείλω νὰ εὐχαριστήσω θερμῶς τοὺς φίλους Έρυθροὺς Σταυροὺς οἵτινες μᾶς τιμοῦν διὰ τῆς παρουσίας των εἰς τὴν εορτὴν μας, καὶ οἵτινες δὲν ἐλησμόνησαν ποτε εἰς οἰανδήποτε ἀτυχίαν μας νὰ παρευρεθοῦν δίπλα μας καὶ μετὰ τὴν στοργικὴν των συμπράξασιν νὰ ἀνακουφίσουν τὸν πόνο μας. Νὰ εὐχαριστήσω ἐπίσης τὸν Ἐξοχώ-

καθ' ἣν ἐορτάζομεν τὰ ἐπιτεύγματα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, διότι ὁ Έρυθρὸς Σταυρὸς ἀποτελεῖ ὡς ἰδέα καὶ ἔννοια τὸ διεθνὲς καὶ παγκόσμιον συμβόλαιον ἀνθρωπισμοῦ, νὰ εὐχαριστήσω ἐπίσης τοὺς ἀρμοδίους Ὑπουργούς, οἵτινες πάντοτε ἐπέδειξαν τὴν δέουσαν ἐκτίμησιν καὶ στοργὴν πρὸς τὸ Ἔργον μας καὶ ὑπῆρξαν συμπαραστάται των ἀναγκῶν μας, τὸν Πολιτικὸν Κόσμον, τοὺς Ἐκπροσώπους των Δικαστικῶν Ἀρχῶν, Πολιτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἐν γένει ὡς καὶ πάντας τοὺς τιμήσαντας διὰ τῆς παρουσίας των τὴν σεμνὴν μας εορτὴν».

(ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μαρίνου, ὁ ὁποῖος ἐξέθεσε τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν δράσιν του).

«... Θὰ περιορισθῶ εἰς τὸ νὰ εἰπῶ ὀλίγας λέξεις διὰ νὰ υπογραμμίσω τὴν τεραστίαν συνδρομήν, τὴν ὁποίαν οἱ Έρυθροὶ Σταυροὶ των διαφόρων χωρῶν καὶ ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ προσέφεραν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Χωρὶς τὴν βοήθειαν αὐτήν, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θὰ εἶχεν ἀπὸ μακροῦ ἀναγραφῇ εἰς τὸν πίνακα των λαῶν οἱ ὁποῖοι εἶναι

Στὸ βῆμα τοῦ «Παρθενοῦ» ὁ Πρόεδρος τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ κ. Ἀλέξ. Χαΐν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τοῦ Έρυθροῦ Σταυροῦ κ. Ζοζὲ Μπαρόσο χαίρετὰ τὴν συγκέντρωσιν.

γνωστοί μόνον διότι τους αναφέρει η Ιστορία.

«Η Χώρα μας, συνεπεία διαφόρων γεγονότων τα οποία θεωρώ περιττόν να μνημονεύσω αυτήν την στιγμήν, είναι δε εξ άλλου γενικώς γνωστά, εuréθη εις κατάστασιν αθλιότητος πού θα μου ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐκφράσω καὶ νὰ περιγράψω. Μόνον ἓνας Δάντης, εἰς ἔργον παρόμοιον μὲ ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον ζωγραφίζει τὴν Κόλασιν, θὰ ἡδύνατο νὰ δώσῃ ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς τραγικῆς περιόδου τὴν ὁποίαν ἐζησεν ὁ ἑλληνικὸς λαός.

«Κατὰ τὰς δραματικὰς αὐτὰς στιγμὰς τὰς ὁποίας διήρχετο ὁ λαός μας, ἀνεφάνη εἰς τὸ ἑλληνικὸν στερέωμα, σὰν τὸν ἀστέρα πού σύμφωνα μὲ τὴν παράδοσιν κατηύγασε τὸν οὐρανὸν κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ Ἰησοῦ, ἓνα ἄλλο ἀστέρι. Ἦταν ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς στὸ σύνολόν του, στὴν ὀντότητά του, στὴν ἴδια τὴν ὑπαρξί του.

«Μὲ ἐπικεφαλῆς τοὺς Ἐρυθροὺς Σταυροὺς Ἑλβετίας καὶ Σουηδίας καὶ τὴν Διεθνή Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ μὲ τὴν βοήθειαν πού προσέφεραν ἄλλοι Ἐρυθροὶ Σταυροί, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς κατάρθρωσε νὰ ἐπιβιώσῃ.

«Χωρὶς τὴν βοήθειαν τῆς ὁποίας ἔτυχε ἀπὸ τοὺς Συλλόγους τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν, πού ἐκπροχωπεῖτε σεῖς, Κυρίαί καὶ Κύριοι, δὲν θὰ ὑπῆρχεν Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ἀφοῦ ἀπὸ μακροῦ δὲν θὰ ὑπῆρχε οὔτε ἑλληνικὸς λαός. Θὰ

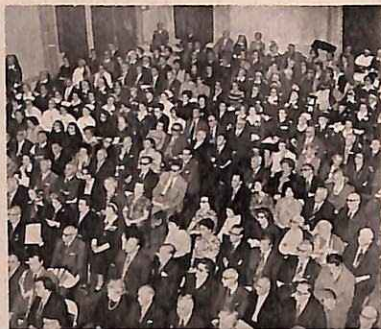
εἶχε καὶ αὐτὸς ἐξαφανισθῇ ἀπὸ προσώπου γῆς, ὅπως οἱ Χιτῆται καὶ ἄλλοι λαοί, τοὺς ὁποίους γνωρίζομεν μόνον χάρις εἰς τὴν Ἱστορίαν».

«Ὀμιλῶν αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐξ ὀνόματος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ ἐκφράσω πρὸς τὰς χώρας πού ἐκπροσωπεῖτε καὶ πρὸς ὅλους τοὺς Συλλόγους τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πού ἐβοήθησαν τὴν Ἑλλάδα μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο κατὰ τὰ ἑκατὸν αὐτὰ ἔτη, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν Διεθνή Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὴν βαθυτάτην ἐγνωμοσύνην τῆς Χώρας μας, διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν συνδρομήν. Συνδρομήν ἢ ὁποία ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον ἄγριον θηρίον, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἰδίως ἀνώτερον ὄν, δημιουργημένον κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, ἀδιαφόρως τοῦ ποῖος εἶναι ὁ Θεὸς εἰς τὸν ὁποῖον πιστεῖται κανεῖς, διότι Θεὸς σημαίνει κυρίως ἀγάπη, καλωσύνη, κατανόησις, ἀδελφσύνη καὶ συγχρόνως ἐπιεικεία, πραότης, εὐσπλαγχνία...

«Ἐκεῖνο πού ἀξίζει εἶναι ἡ συνειδησίς μας, ἡ ἀλληλεγγύη πρὸς ἐκεῖνον πού πάσχει εἴτε φυσικῶς εἴτε, ἰδίως, ἡθικῶς, εἶναι ἡ θεία πνοὴ πού ἐμφωλεῖται εἰς τὸ βάθος τῆς καρδιάς μας, τοῦ πνεύματός μας, τοῦ εἶναι μας. Ἀναμφιβόλως, ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀποτελεῖ τὴν πηγὴν τῶν ἀξιών αὐτῶν.

«Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυ-

ρὸς, ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ Ἑλληνικὸς Λαός, ἀναγνωρίζει, Κυρίαί καὶ Κύριοι, μὲ ἐντονώτατα αἰσθήματα ἐγνωμοσύνης τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφεραν οἱ Ἐρυθροὶ Σταυροὶ καὶ οἱ λαοὶ τῶν χωρῶν σας διὰ νὰ μᾶς σώσουν, ἐμᾶς καὶ ἰδίως τὰ παιδιὰ μας. Καὶ εἰμεθα ὑπερήφανοι, διότι δυνάμεθα νὰ ἐκφράσωμεν τὰ αἰσθήματά αὐτὰ τῆς ἐγνωμοσύνης μας ἐδῶ, εἰς τὴν σκιάν τοῦ Παρθενῶνος, ὅπου, κατὰ τὰς Πρά-

Ἐνα μέρος ἀπὸ τὸ ἀκροατήριον.

ξεις τῶν Ἀποστόλων, ὑπῆρχεν ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ὁ βωμὸς ὁ ἀφιερωμένος ΤΩ ΑΓΝΩΣΤΩ ΘΕΩ.

«Ὁ Θεὸς αὐτὸς δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν, πηγὴν τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης διὰ τὸν πλησίον, πηγὴν τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς θυσίας διὰ τὸν ἄνθρωπον ὡς ὄν, ὡς πρόσωπον. Πρέπει νὰ εἰμεθα ὑπερήφανοι διότι τοῦ ἀνήκομεν καὶ ὑπηρετοῦμεν τὰ ὠραιότερα ἰδανικά πού ἡ Ἀνθρωπότης θὰ ἡδύνατο νὰ διαπλάσει. Ὅλοι ἡμεῖς, οἱ διάκονοί του, δὲν ἔχομεν καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχωμεν εἰς τὴν ζωὴν μας παρὰ μίαν ἐπιθυμίαν, ἓνα καὶ μόνον σκοπὸν: νὰ ἐνισχύωμεν τοὺς δεσμοὺς τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀμοιβαίας ἀφοσιώσεως πού μᾶς ἐνώνουν καὶ ἐξασφαλίζουν τὴν κατανόησιν αὐτὴ ἀπομακρύνει κάθε ἐνοπλον ρῆξιν καὶ κάθε παρεξήγησιν.

«Εἴθε ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς νὰ καταστῇ ἓνα κέρας Ἀμαθείας, ἀπ' ὅπου θὰ ἐκχυθῶν νάματα καλωσύνης καὶ ἐνότητος δι' ὅλους καὶ διὰ τὸν καθένα ὥστε, κάτω ἀπὸ τὸν καθέναν, νὰ δημιουργηθῇ ἓνας νέος κόσμος πού θὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὴν συνύπαρξιν τῶν λαῶν ἐνωμένων κάτω ἀπὸ τὸ ἔμβλημά του, τῆς καλωσύνης καὶ τῆς θυσίας διὰ τὸν πλησίον».

(ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Μιχ. Πεσμαζόγλου, μόνιμου Ἀντιπροσώπου τοῦ Ε.Ε.Σ. στὶς Διεθνεῖς Ἐρυθροσταυρικὲς Ὀργανώσεις).

«Ἀποτελεῖ τιμὴν καὶ μεγάλην ἱκανοποίησιν διὰ τὸν Πρόεδρον τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ νὰ συνεορτάζῃ μὲ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν τὴν ἐκατοστήν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ εἶναι ἰδιαιτέρως εὐτυχὴς διότι δύναται νὰ σᾶς ἐκφράσῃ τὸν θαυμασμόν της καὶ νὰ σᾶς ἀπευθύνῃ τὰ συγχρητῆρια καὶ τὰς εὐκρινεῖς καὶ θερμότερας εὐχὰς της.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ὅστις σταθερῶς ἤσκησε τὴν δρᾶσιν του κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν πολέμων, τῶν ἐπαναστάσεων, τῶν εἰσβολῶν καὶ τῶν φυσικῶν καταστροφῶν πού ἐπληξάν σκληρῶς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ 100 ἐτῶν καὶ ὅστις ἐπωφελήθη ἀπὸ τὰ εἰρηνικά διαλείμματα διὰ νὰ ἀναπτύξῃ εἰς τὴν χώραν ἀξίολογον ὑγειονομικόν, ἱατρικὸν καὶ κοινωνικὸν ἔργον μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ ἀχθῇ εἰς τὴν πρώτῃν σειρὰν τῶν ἀνθρωπιστικῶν δραστηριοτήτων εἰς τὴν Ἑλλάδα, δικαίως δύναται νὰ ἐορτάζῃ τὴν ἐπέτειον αὐτὴν μαζί μὲ ὅλον τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν μετὰ τὴν ὑπερηφάνειαν ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ ἐξεπληρώθη ἐντὸς τοῦ πνεύματος τῶν ἱδρυτῶν τῆς κινήσεώς μας.

«Μὲ συγκίνησιν ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐνοῦται νοερῶς μὲ τὰ μέλη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἅξια παντὸς ἐπαίνου, μὲ τὰς χιλιάδας τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τῆς χώρας σας, τῶν ὁποίων ὁ ζῆλος, ἡ αὐταπαρνήσις καὶ ἀφοσίωσις κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν 100 αὐτῶν ἐτῶν ἀπάνουν τὰς συνεπείας τῶν φυσικῶν καὶ ἀνθρωπίνων ἀναστατώσεων, ἐλάφρυναν τὸν πόνον καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου προώθησαν τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

«Θὰ ἠθέλομεν ἐπομένως νὰ τιμῶμεν ὁμαδικῶς ὅλους ἐκείνους πού ἀμιέρωσαν τὸ καλὺτερον μέρος τοῦ ἑαυτοῦ των εἰς τὸν εἰς ἀπόγνωσιν εὐρισκόμενον πλησίον των. Ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ τοὺς ἐνώνει ὅλους εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σκέψιν βαθείας ἐγνωμοσύνης.

«Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μακρῶν ἐτῶν κοινῆς ὑπάρξεως, στενοὶ καὶ ἀκατάλυτοι δεσμοὶ ἐδημιού-

γήθησαν μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ πολυάριθμοι ἦσαν αἱ εὐκαιρίαι καθ' ἃς ἡ ἐνεργὸς καὶ γενναίωφρων βοήθεια, ὑποστήριξις καὶ συνδρομὴ σας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς εἰρήνης ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς περιόδους ταραχῶν καὶ δοκιμασιῶν, εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐπέτρεψαν εἰς τὴν Διεθνή Ἐπιτροπὴν νὰ ἀντιμετωπίσῃ καλῶτερον τὸ βαρὺ καθήκον πού εἶχεν ἐπωμισθῇ διὰ νὰ βοηθήσῃ καὶ προστατεύσῃ τὰ θύματα τῶν ἐνόπλων συγκρούσεων.

«Τὸ μέγα ἔργον τὸ ὁποῖον ὁ Διεθνὴς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀνέλαβεν εἰς τὴν χώραν σας ὅταν ὀλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐπιπτε θῦμα τῶν τραγικῶν γεγονότων τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, ὡς καὶ κατὰ τὰ ταραχώδη ἔτη, πού ἐπηρεάζον τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσῃ τὴν ἱκανότητά τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ νὰ δρᾷ ἀποτελεσματικῶς συμφώνως πρὸς τὰς βασικὰς ἀρχὰς τῆς κινήσεώς μας ἀκόμη καὶ κατὰ τὰς μεγαλυτέρας ἀντιξοότητας — καὶ ὑπὸ ἰδιαιτέρως δυσχερεῖς συνθήκας. Ἀλλὰ ἡ προσήλωσίς σας εἰς τὰ κοινὰ μας ἰδανικά κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἑκατὸν ἐτῶν, προσέλαβεν τὴν συγκεκριμένην ἐκφρασίαν της, εἰς τὴν ἀλληλεγγύην ἢ ὁποία σᾶς ὠδήγησεν εἰς τὸ νὰ βοηθᾶτε συχνά, ἐν συνεργασίᾳ μὲ τὴν Διεθνή Ἐπιτροπὴν — ὅσους ὑπέφεραν πέραν τῶν συνόρων τῆς χώρας σας. Ἡ τελευταία κοινὴ δρᾶσις ὑπὲρ τῶν θυμάτων τοῦ πολέμου εἰς τὸν Λίβανον, μᾶς ἐδείξεν ἄλλην μίαν φορὰν τὴν ἀφοσίωσιν σας καὶ τὴν ἐμπειρίαν σας.

«Ἐνα παρελθὸν καὶ ἓνα παρὸν τόσον πλούσια εἶναι διὰ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἐχέγγυα διὰ τὸ μέλλον. Τὸ ἔργον πού ἔχει ἀναλάβει ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς καλεῖ εἰς νέας προσπάθειας, εἰς νέας ἐπιτυχίας. Τὸ μέλλον αὐτὸ δύναται νὰ τὸ ἀνεύξῃ μὲ ἐμπιστοσύνην ἐνώσω θὰ ὑπάρχουν εἰς τὴν φιλοξενῶν αὐτὴν χώραν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἑτοιμοὶ νὰ πράξουν τὸ καθήκον των καὶ κάτι πέραν τοῦ καθήκοντός των.

«Ἰδοὺ διατὶ ἡ Διεθνὴς Ἐπιτροπὴ εἶναι εὐτυχὴς συμμετέχουσα εἰς τὴν τελετὴν τῆς 100ετηρίδος καὶ ἐκφράζουσα ἐδῶ κάτι περισσότερο ἀπὸ εὐχὰς: τὴν βεβαιότητά της ὅτι ὁ νέος αἰὼν ὁ ὁποῖος διανοίγεται εἰς

τὴν δραστηριότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ θὰ εἶναι ὁλονὲν γονιμώτερος πρὸς μεγαλύτερον φερός ἐκείνων πού ὑποφέρουν καὶ διὰ τὴν δημιουργίαν ἐνὸς κλίματος φιλίας καὶ εἰρήνης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν».

(Ὀμιλία τοῦ Προέδρου τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Ἀλεξάνδρου Haγ).

«Ὅποιον προνόμιον καὶ ὁποία τιμὴ δι' ἐμὲ ὡς Πρόεδρον τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν νὰ βλέπω νὰ συμπίπτῃ ἢ πρώτη ἐπίσκεψί μου εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν μὲ τὴν 100ετηρίδα τοῦ Συλλόγου σας, ὅστις ἰδρύθη τὸν Ἰούνιον τοῦ 1877.

«Χαίρω διότι δύναμαι νὰ μετᾶσθω τῶν ἐκδηλώσεων πού πλαισιώνουν τὸ ἱστορικὸν αὐτὸ γεγονός καὶ θὰ συμβάλουν, τὸ εὐχομαι ζωηρῶς καὶ εἰμαι βέβαιος δι' αὐτό, εἰς τὸ νὰ γνωρίσῃ καλλίτερον τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν τί εἶναι ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, καὶ τί οὗτος πράττει»...

«Δὲν θὰ ὑπενθυμίσω τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀλλὰ ἐπιθυμῶ νὰ εἰπῶ ἐξ ὀνόματος τοῦ Συνδέσμου, Ὁμοσπονδίας ὅλων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ Συλλόγων Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, πόσον ἡ συνεργασία σας ὑπῆρξε καὶ μᾶς εἶναι πολὺτιμος.

«Ἀπὸ τῆς προσχωρήσεώς σας εἰς τὸν Σύνδεσμον κατὰ τὸ 1920, ἔχετε πράγματι μετᾶσχει ἐνεργῶς εἰς ὅλας τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ὁποίας ἐξηγγεῖλαμεν, συγκεκριμένως εἰς τὸν τομεὰ τῆς βοηθείας εἰς περιπτώσιν φυσικῶν καταστροφῶν».

«Θέλω νὰ ὑπογραμμίσω τὴν σημασίαν τοῦ καθημερινῶς ἐπιτελουμένου ἔργου ἀπὸ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν σας καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, διὰ περισσοτέρων τῶν 80 Τμημάτων διεσπαρμένων ἀνὰ τὴν χώραν σας. Πῶς νὰ μὴ ἀναφέρῃ τίς, τοὺς ἐθελοντὰς σας, εἰδικῶς κατηρτισμένους εἰς τὸν κοινωνικοῖατρικὸν τομεὰ διὰ νὰ παρέχουν τὰς φροντίδας των εἰς τὰ κινητὰ ἱατρεία, τὰ κέντρα αἰμοδοσίας, τοὺς ναυτικούς σταθμούς ἢ τὰς δημοσίας ἐκδηλώσεις, 500.000 νέους τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ καταστήσουν εὐρύτερον γνωστά εἰς τὰ σχολεῖα τὸ πνεῦμα καὶ τὰ ἰδανικά τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τὸ Σῶμα τῶν νοσοκόμων, πάντοτε ἑτοιμὸ νὰ ἐπέμβῃ, καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμη.

Ἀπὸ τὴν ἐπίσημη τελετὴ τοῦ ἐορτασμοῦ στὸν «Παρθενῶνα». Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ κυρία Κωνσ. Τσάτσου. Στὴν πρώτη σειρά ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Μητροπολίτης Ἀθλῶνος καὶ ἡ Ἀντιπρὸς τῆς ἑστῆς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας.

«Οὐδείς ἀγνοεῖ τὸν ἐξαιρετικὰ σημαντικὸν ρόλον τὸν ὁποῖον διαδραματίζει ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ὡς βοηθητικὸν σῶμα τῶν δημοσίων ἀρχῶν εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ἐπείγοντος χαρακτῆρος ἐθνικῶν δραστηριοτήτων, ρόλον τὸν ὁποῖον εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ χάρις εἰς προσωπικὸν ὑψηλοῦ βαθμοῦ κατάρτισεως καὶ εἰς λαμπρὸν προγραμματισμὸν τῆς παροχῆς βοήθειας.

«Ὡς μοῦ ἐπιτραπῇ, ὑπὸ τὴν ιδιότητά μου ὡς Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν, νὰ συγχαρῶ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν καὶ ὅλους τοὺς ἐθελοντάς του διὰ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐπραγματοποίησαν κατὰ τὴν ἐκατονταετίαν ταύτην, τὸσον ἐπὶ ἐθνικοῦ ὅσον καὶ ἐπὶ διεθνοῦς ἐπιπέδου. Ἐκφράζω τὰς εὐκρινεστέρους εὐχὰς μου ὅπως ἡ ἀνθρωπιστικὴ σας ἀποστολὴ συνεχισθῇ καὶ μάλιστα δυνηθῇ νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὸ μέλλον μέσα εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ πνεύματος συνεργασίας, φιλίας καὶ ἀλληλεγγύης πού ἐνώνει τοὺς Ἐθνικοὺς Συλλόγους καὶ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ».

(ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. José Barosso, Προέδρου τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν).

(Ὁμιλία τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Κ. Στεφανοπούλου):

«Ἡ σημερινὴ 100ῇ ἐπέτειος ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην ὅλων μας τὸ μέγα ἔργο πού στὸ διάστημα αὐτὸ τοῦ αἰῶνος ἐπέτελεσε καὶ γιὰ τὸ ὁποῖον ἐκφράζεται εὐκρινὴς θαυμασμὸς καὶ βαθεῖα εὐγνωμοσύνη.

«Τιμὴ καὶ σεβασμὸς ὀφείλεται πρὸς ὅλους ἐκείνους πού ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς του μέχρι σήμερα ὑπῆρξαν μετ' ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν τὰ ὑψηλὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

«Ἡ ἰδέα τῆς δημιουργίας τοῦ Ε.Ε.Σ. ὑπῆρξε σύλληψις φωτεινῶν ἐμπνευστῶν καὶ καθοριστικὸς παράγων διὰ τὴν καθολικὴν τῆς ἐφαρμογὴν καὶ ἐπιτυχίαν, ὑπῆρξε ἡ ἐθελοντικὴ προσφορὰ κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν ἀνεκτιμήτου σημασίας.

«Ἡ ἔντονος ἀνθρωπιστικὴ δράσις, τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀνέπτυξε μετ' συνεχῶς

αὐξανόμενον ρυθμὸν ἐπὶ ἑνα αἰῶνα, συνυφαίνεται μετ' ὅλους τοὺς ἐθνικοὺς ἀγῶνας τῆς νεωτέρας ἱστορίας μας. Ἡ κοινωνικὴ του δραστηριότης ὑπεβοήθησε ἀποτελεσματικὰ ὅλες τῖς προσπάθειες τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν μυρίων ὑγειονομικῶν προβλημάτων καὶ ἀντιξοοτήτων τοῦ ἀτομικοῦ ἢ τοῦ συλλογικοῦ βίου τῶν τελευταίων 100 ἐτῶν. Ἰδιαίτερα σημαντικὴ ὑπῆρξε ἡ προσφορὰ του κατὰ τὰς πολεμικὰς περιόδους, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ παρουσία τοῦ Ε.Ε.Σ. δὲν ἀπετέλει ἐπικουρικὴν προέκτασιν τῶν κρατικῶν κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀλλ' ἱερὰν καὶ δύσκολον εἰρηνικὴν ἐν πολέμῳ ἀποστολήν.

«Ἡ ἀπλή ἀναδρομὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ἐννοίαι τῶν «πρώτων βοηθειῶν», τῆς «νοσηλευτικῆς περιθάλψεως», τῆς «κοινωνικῆς προνοίας», τῶν «ἐθελοντικῶν ὑπηρεσιῶν», τῆς «παγκοσμίου ἀλληλεγγύης», τῆς «ἀγάπης πρὸς τὸν πᾶσαντα πλησίον», — ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος, φυλῆς ἢ θρησκείας — τῶν «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων» καὶ τῆς πανανθρωπίνου συνεργασίας διὰ τὴν προάσπισιν τῆς υγείας τῶν λαῶν εἶναι ἐννοίαι, πού συνδέονται ἀναπόσπαστα ἢ καὶ ταυτίζονται ἀπόλυτα μετὰ τὰ πλούσια ἐπιτεύγματά του. Καὶ ἐνσαρκώνονται μέσα στὸ πολυδιάστατο καὶ ἀθόρυβο ἔργο του, πού ἀντλεῖται ἀπὸ ἀναρίθμητα ἀνθρωπιστικά, πολιτιστικά καὶ λαοκοινωνικά βιώματα ἐνὸς ὁλοκλήρου αἰῶνος.

«Μετὰ αὐτὰς τὰς ὀλίγας λέξεις καὶ μετὰ αἰσθήματα δικαιολογημένης ὑπερηφανείας τιμῶμεν τὸ ἔργον τοῦ Ε.Ε.Σ., τὸν ὁποῖον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 100ετηρίδος του, συγχαίρομεν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, εὐχόμενοι τὴν συνέχισιν τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς του καὶ τὴν πραγματοποιήσιν ὅλων τῶν ὑψηλῶν στόχων καὶ τῶν μελλοντικῶν ὑγειονομικῶν σχεδίων του, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις συμπαρίσταται ὁλοψύχως καὶ συμμετέχει ἐνεργῶς».

Ὑπῆρξε ὅμως καὶ ἕνας ἄλλος διακεκριμένος ὁμιλητὴς πού, μετὰ ἄλλα μετὰ σὲ νόημα λόγια, παρουσίασε τὸ ἔργο τοῦ Ε.Ε.Σ. Ἦταν ὁ κ. Γ. Ἀναστασόπουλος, Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου καὶ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, τοῦ πνευματικοῦ Σωματείου πού τὰ μέλη του συμπαρί-

στανται πάντοτε πρόθυμα στὸ ἔργο τοῦ Συλλόγου μας. Ἡ σύντομη ὁμιλία του ἔγινε λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὸν ἑορτασμό, στὴν αἴθουσα τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν, ὅπου εἶχαν συγκεντρωθῇ μέλη τοῦ συντακτικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Τύπου καὶ συνεργάτες τοῦ Ραδιοφώνου καὶ τῆς Τηλεοράσεως, γιὰ νὰ ἐνημερωθοῦν σχετικὰ μετὰ τὸν ἑορτασμό.

Ὁ κ. Ἀναστασόπουλος, ἀφοῦ συνεχάρη τὸν Ε.Ε.Σ. ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν διὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς 100ετηρίδος, εἶπεν ὅτι καλύτερον παντὸς ἄλλου εἶναι εἰς θέσιν οἱ συντάκται νὰ γνωρίζουν τὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἀνθρωπιστικῆς αὐτῆς Ὁργανώσεως παρακολουθοῦντες τὴν δραστηριότητά της. Καὶ πῶς οἱ συντάκται πάντοτε θὰ εἶναι εἰς τὸ πλευρὸν τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ὁ ἑορτασμὸς τῶν ἐκατόχρονων τοῦ Ε.Ε.Σ. δὲν ἔληξε μετὰ τὴν τελετὴν στὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσού». Ἡ πρωτεύουσα εἶναι βέβαια ἡ ἔδρα τοῦ Συλλόγου καὶ ἦταν φυσικὸ νὰ ἑορτασθῇ ἐδῶ ἐπισημότερα καὶ πλατύτερα τὸ γεγονός. Ἀλλὰ ὁ Ε.Ε.Σ. εἶναι Πανελλήνιος Ὁργανισμὸς καὶ τὰ 85 Τμήματά του καλύπτουν ὅλες τῖς ἐπαρχίας τῆς χώρας μας, ὅπου ἄξιον καὶ ἀφοσιωμένοι Συνεργάτες ἀσχοῦν ἀθόρυβα τὴν ἀνθρωπιστικὴ ἀποστολήν του. Αὐτὰ τὰ Τμήματα καὶ αὐτοὶ οἱ Συνεργάτες θὰ ὁργανώσουν ἕως τὸ τέλος τοῦ χρόνου τοπικοὺς ἑορτασμούς, γιὰ νὰ φέρουν καὶ στὸ δικό τους κοινὸ τὸ Ἐρυθροσταυρικὸ μήνυμα τῆς πανανθρώπινης ἀγάπης, πού συνοψίζεται στὸ ἔμβλημα τῆς παγκόσμιας Ὁργανώσεώς μας:

«ΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ»

ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

*

ΔΩΣΤΕ ΛΙΓΟ ΑΙΜΑ

Δίδοντας λίγο αἷμα δὲν ὑποφέρουμε, οὔτε διατρέχουμε κανένα κίνδυνον.

Μετὰ τὴν εὐεργετικὴν αὐτὴν πράξιν σώζουμε τὴ ζωὴ ἐνὸς συνανθρώπου μας.

ΑΠΕΘΑΝΕ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΑΘΗΝ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

«Ὁ κόσμος ἔγινε πτωχότερος κατὰ ἓνα μεγάλο φιλόφρονον. Μετὰ τὴν ἐπιγραμματικὴν αὐτὴν φράσιν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Γ. Μαρῖνος ἄρχιζε τὸν ἀποχαιρετισμὸν του πρὸ τῆς σοροῦ τοῦ Ἀθηνοδώρου Δρακόπουλου, τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, πού πέθανε στίς 3 Ὀκτωβρίου καὶ ἐκδέυθη τὴν ἐπομένην.

Ἡ κηδεαία τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτη ἔγινε στὸ Ἀ' Νεκροταφεῖο καὶ στὸ νεκρὸν ἀπεδόθησαν τ.μ.ς πού ἀρμόζουν στίς τόσες θυσίας πού ἔκανε γιὰ τὴν κοινωνία. Κατὰ τὴν τελετὴν παρέστη ὁλόκληρο σχεδὸν τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον τοῦ Ε.Ε.Σ. μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Πρόεδρόν του κ. Γ. Μαρῖνον, τοὺς ἀντιπροέδρους κ.κ.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Τὸ Κεντρικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, συνελθὼν ἐκτάκτως ἐπὶ τῷ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου αὐτοῦ

ΛΕΩΝΙΔΑΡΧΟΥ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ διὰ δωρεάν τοῦ ὁποίου ἀνηγόρευσε ἡ Δρακοπούλειος Σχολὴ Νοσοκόμων καὶ τὸ Δρακοπούλειον Κέντρον Αἱμοδοσίας,

Ψήφισε:

- 1) Νὰ ἀναρτηθῇ μεσοστίας ἡ Σημαία τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα καὶ τὰ ἱδρύματα αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδεαίας.
- 2) Νὰ ἀργήσουν τὰ Γραφεῖα κατὰ τὴν ὥραν τῆς κηδεαίας.
- 3) Νὰ παρακολουθήσῃ αὐτὴν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ Ἀντιπροσωπεῖα Ἀδελφῶν καὶ Συναρτῶν.
- 4) Νὰ κατατεθῇ ἐπὶ τῆς σοροῦ τοῦ μεταστάσαντος στέφανος ἐκ δάφνης.
- 5) Νὰ δημοσιευθῇ τὸ παρὸν Ψήφισμα διὰ τοῦ Τύπου.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1977
ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛ. ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ἀθῆναι τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1977

Ἡ Κεντρικὴ Ἐφορεῖα Αἱμοδοσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, συνελθούσα ἐκτάκτως τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1977 ἐπὶ τῷ θλίβεῳ ἀγγέλματι τοῦ θανάτου τοῦ

ΛΕΩΝΙΔΑΡΧΟΥ ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ διὰ δωρεάν τοῦ ὁποίου ἀνηγόρευσε ἡ Δρακοπούλειος Σχολὴ Νοσοκόμων καὶ τὸ Δρακοπούλειον Κέντρον Αἱμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ.,

ἀποφασίζει ὁμοφώνως:

- α) Νὰ ἀναρτηθῇ μεσοστίας εἰς τὸ Δρακοπούλειον Κέντρον Αἱμοδοσίας ἡ Σημαία τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.
- β) Νὰ ἀργήσουν τὰ ἔργαστήρια καὶ τὰ Γραφεῖα τοῦ Κέντρου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδεαίας.
- γ) Νὰ συνοδεύσουν τὴν ἐκφορὰν τοῦ νεκροῦ τὰ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἱμοδοσίας καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ Κέντρου Αἱμοδοσίας.
- δ) Νὰ δημοσιευθῇ τὸ παρὸν διὰ τοῦ Τύπου.
- ε) Νὰ σταλοῦν συλλυπητήρια γράμματα εἰς τοὺς συγγενεῖς τοῦ μεταστάσαντος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
τῆς Κεντρικῆς Ἐφορείας Αἱμοδοσίας τοῦ Ε.Ε.Σ.
Καθηγητὴς ΟΡΕΣΤΗΣ ΛΟΥΤΡΙΑΝΟΣ

καθηγητῇ Ὁρ. Λουρίδῃ, Στ. Σπηλιωτόπουλῳ, τὴν κ. Ἀλέκα Μαντζουλίῳ καὶ τὸν Γεν. Γραμματέα κ. Γκ. Πετμεζᾶ, ἀνώτερον ὑπάλληλον τῶν ἱδρυμάτων καὶ Διευθυντὴς ἱατροὶ καὶ ἀποχαιρετήσαντες τὸ νεκρὸ, ἐνῶ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Σώματος τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ε.Ε.Σ., μετ' ἐπικεφαλῆς καὶ τῖς προϊστάμενας καὶ τῖς μαθήτριες τῆς Σχολῆς — τ' ἀγαπημένα παιδιά τοῦ Ἀθηνοδώρου Δρακοπούλου — ἀπέδωσαν τῖς τιμῆς.

Στὴ σορὸν τοῦ μεταστάσαντος κατέθησαν κάμπολλοι στέφανοι ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴν Κοινωνία.

Ὁ Ἀθηνοδόωρος Δρακόπουλος, ὁ ὁποῖος ἦτο ἀπὸ τοὺς ὀλίγους Ἑλλήνες τῆς σύγχρονης ἐποχῆς πού

εἶχε ἀνεπτυγμένο τὸ αἶσθημα τῆς φιλαλληλίας, δὲν ἐβλεπε τὴν προσφοράν στὸν πλησίον σὰν ἐλεημοσύνην, ἀλλὰ σὰν χρέος τῶν πλουσίων γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν συνανθρώπων πού ὑποφέρουν καὶ μετὰ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ὑπῆρξε ὁ συνεχιστὴς τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους, στοὺς ὁποίους τόσα ὀφείλει τὸ ἔθνος.

Μετὰ τὴν Δρακοπούλειον πτέρυγα τῆς Σχολῆς Ἀδελφῶν, τὸ ἐξαόροφο κτίριον πού μ' ἐξοδὰ του ἔχει ἀνεγερθεῖ καὶ τὸν περίβολο τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ε.Ε.Σ., συνέβαλε τὰ μέγιστα, καθὼς ἐτόνισε ὁ κ. Μαρῖνος, εἰς τὴν προσέλκυσιν σημαντικοῦ ἀριθμοῦ σπουδαστριῶν, ἐκ τῆς μορφώσεως τῶν ὁποίων πλουτίσθηκε τὸ πολῦτιμον Σῶμα Ἀδελφῶν τοῦ Ε.Ε.Σ. πού ἐξυπηρετεῖ ὅλην τὴν χώραν, παρέχον ἀνεκτιμήτου ἀξίας ὑπηρεσίας εἰς τὸν πάσχοντα.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Αἱμοδοσίαν, τὸ εὐαίσθητον αὐτὸ σημεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. διὰ τὸ ὁποῖον τόσαι κατεβάλλοντο ὑπ' αὐτοῦ προσπάθειαι κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς 40ετίας, ἡ προσφορὰ του ὑπῆρξε ἀνεκτίμητος. Ἐπλούτισε τὴν ὑπηρεσίαν μετὰ ἐν συγχρονισμῷ κτίριον. Μετὰ τὴν δωρεὰν τοῦ αὐτοῦ, ὅπως ὑπεγράμμισε ὁ Πρόεδρος κ. Γ. Μαρῖνος ἀντεμετωπίσθη ἡ ἑλλειψὶς αἱμάτων ἐνῶ συγχρόνως ἐφρόντισε νὰ τὸ πλουτίσῃ μετὰ τέλει ἐπιστημονικὰ μέσα, κυριώτατα Αἱματολογικὸν Κέντρον καὶ μονάδα Μεσογειακῆς Ἀναιμίας, μετὰ τὴν φροντίδα τῆς ὁποίας γίνεται συνεχῶς μετὰγγισις εἰς 300 πάσχοντα παιδιά πού χάρις σ' αὐτὴν διατηροῦνται στὴ ζωὴ.

«Ἐλθῃς, κατέληξε ὁ κ. Μαρῖνος ἐνῶ κατέθετε τὸ δάφνινον στέφανον, σὲ μιὰ ὑψίστην ἀκτινοβολία καὶ ἀπέθανε μετὰ τὴν δίκαιαν καὶ καθολικὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀξίας του. Ὁ Ε.Ε.Σ. ὁρφάνευσε ἀπὸ ἑνα παραστάτη τοῦ ἔργου καὶ ἀπερχόμενος σήμερα τοῦ κόσμου θὰ ἡδύνατο περισσότερον παντὸς ἄλλου νὰ ἐπαναλάβῃ τοὺς λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνίζομαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, ἀπόκειται μοι, λοιπόν, ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος».

*

ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ

Στὴν αἴθουσα τῆς Γενικῆς Γραμματείας Τύπου Ε.Ε.Σ. μίλησε στίς 7 Ὀκτωβρίου ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Κ. Συμβουλίου καθηγητὴς κ. Ὁ. Λουριδῆς μετὰ θέμα τὴν ἐθελοντικὴν

αίμοδοσία, ό όποιος άναπτύσσοντας τό θέμα του χαρακτηρίσε σάν ύψηλό δείγμα άλληλεγγύης και αγάπης αλλά και απόδειξη ψυχικής ανατάσεως και ανθρωπιάς την πίκνωση των φαλαγγών των έθελοντών αίμοδοτών της χώρας μας.

—Τό κράτος, είπε ό όμιλητής, αγωνίζεται νά έξασφαλίσει τό πολύτιμο αίμα γιά τις συνεχώς αύξανόμενες ζητήσεις, πρός αντιμετώπιση των άναγκών από την πρόοδο της ιατροχειρουργικής και των άτυχημάτων, από την πίκνωση των μέσων συγκοινωνίας.

»Γι' αυτό παρακαλώ όλους τους άναποκρινόμενους πρός τά ύψηλά ιδεώδη του ανθρωπισμού και της κοινωνικής άλληλεγγύης, κατέληξε ό κ. Λουρίδης, νά ένστερνισθούν οί μέν άνω των 60 ως ίεραπόστολοι, οί δέ κάτω της ηλικίας αυτής και από του 18ου έτους ως καλοί Σαμαρείτες και έθελοντές, τό ιερό και φιλάλληλο καθήκον του έθελοντού αίμοδότου, και άς είναι θέβαι οι πώς θά δώσουν στην ύλιστική και σκληρή εποχή μας ύψηλό δείγμα αγάπης, θανμαστή απόδειξη ανθρωπιάς και πολιτισμού, φυλετικής υπερηφάνειας, έθνικής μεγαλοσύνης και ψυχικής αννικήσεως».

*

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΩΝ

Στίς 8)9 μιιά όμάδα, πού την αποτελούσαν ή διευθύνουσα της Σχολής του Νορβηγικού Έρυθρού Σταυρού δ. Gudrun Woon τρεις Λιδάσκουσες Άδελφές και 20 Σπουδάστριες και Σπουδαστές της Σχολής, έπισκέφθη την «Ράλλειο» έξοχή των Άδελφών Ε.Ε.Σ. στην Κηφισιά και έγιναν δεκτοί από τον Άντιπρόεδρο του Ε.Ε.Σ. καθηγητή κ. Όρ. Λουρίδη, τον Γεν. Γραμματέα κ. Γκολφ. Πετμεζά, μέλη της Έφορείας της Έξοχής και την Διευθύνουσα και την Τποδιευθύνουσα της Δ)σεως Νοσοκόμων Ε.Ε.Σ. Άδες Στ. Παπαμικρούλη και Έλ. Σπυροπούλου Ό κ. Λουρίδης, πού τους προσεφώνησε, είπε: «Ό κ. Πρόεδρος, τά μέλη της Έκτελ. Έπιτροπής και του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου και έγώ ό ίδιος, μύστες του μικρού Θυσιαστηρίου του Ε.Ε.Σ., ιδρυμένου μέσα στο μεγάλο Τερό του Διεθνούς Έρυθρού Σταυρού, σās έκφράζουμε και πάλι την ειλικρινή μας χα-

ρά γιά την παρουσία σας ανάμεσά μας.

Η Θεά Άθηνά, Θεά της Σοφίας και της Γνώσεως, σās εκάλεσε ήδη νά πατήσετε σάν προσκυνητές τό ιερό έδαφος της ένδοξης πόλεως της, αυτής της ιερής γής της Έλλάδος, την όποία διατρέχουν όλοένα και περισσότερο εκείνοι πού έλκύονται από τό μεγαλοπρεπές παρελθόν της και από την ένάτηνση ενός καλλιτεχνικού και φιλογολικού ιδεώδους, πού παραμένει άκόμη άρθαστο, αυτής της ιερής γής, την όποιαν διατρέχουν, έπίσης όπαδοί του πατρός της Πατρικής, την όποιαν διατρέχουν τέλος, όλοι οί άνθρωποι καλής θελήσεως και οί μύστες του αρχαίου ανθρωπισμού, πού είναι τό σύμβολο των Έρυθροσταυριτών όλου του κόσμου, του ανθρωπισμού πού άντιπροσωπεύετε και πρακτικά καλλιεργείτε με τόση επιτυχία στη Μεγάλη σας Πατρίδα, πού μάς είναι τόσο αγαπητή.

Έχω τη θεβαιότητα πώς έχετε ήδη δημιουργήσει συναδελφικές φιλίες γόνιμες και διαρκείς με τους έδώ συναδέλφους σας και ότι θά αποκομίσετε έντυπώσεις άληθινά εύχάριστες και άξέχαστες από τον τόπο μας και από τη θερμή φιλοξενία πού σās προσεφέρθη.

Άπευθυνόμενος τώρα σέ σās όλους, τους άγγελιαφόρους και μύστες του ανθρωπιστικού πνεύματος του Έρυθρού Σταυρού, πού κρατείτε άνέπαρη την πίστη σας στα πεπρωμένα της ανθρωπότητας, τελειώνω την προσφώνησή μου με μιιά Έλληνική εύχή: «αίεν άριστεύειν», πού σημαίνει: «είθε νά είσθε πάντα πρώτοι». Έπιτρέψτε με τώρα νά σās προσφέρω ένα αντίγραφο του άριστοτεχνήματος του Σκόπα, τη μικρή αυτή προτομή της Τγείας, κόρης του Άσκληπιού, Θεού της Ιατρικής, και νά σās εύχρηθώ εκ μέρους του Ε.Ε.Σ. ύγεία, εύτυχία και κάθε επιτυχία στην ύπέροχη και έξοχα ανθρωπιστική άποστολή σας».

Η Δ)νουσα της Σχολής του Νορβηγικού Έρ. Σταυρού εύχρίστηκε γιά τη φιλοξενία του Ε.Ε.Σ. και προσέφερε άναμνηστικό δώρο.

*

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

8402 άσθενείς και τραυματίες έξυπηρέτησε τον Αύγουστο ό Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού, ως έξης: 1) τραύματα, έγκαύματα 3056, 2) παθολογικά νοσήματα

3449, 3) δηλητηριάσεις, έγκαύματα κλπ. 1897.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις: Δηλητηριάσεις τροφικές, φαρμακευτικές 62, νοσήματα κυκλοφορικού 942, τροχαία άτυχήματα 446, έγκαύματα 79, μέθη 88.

25.202 χιλιόμετρα διανύσανε τ' άσθενόφρα αυτοκίνητα του Σταθμού και μεταφέρανε σέ διάφορα νοσοκομεία 1499 άτομα.

Έδόθησαν με τον άσύρματο οδηγίες σέ 40 ποντοπόρα πλοία γι' άρρωστα μέλη του πληρώματός τους.

*

Η ΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Οί όμάδες Ε.Ε.Σ.Ν. των παρακάτω Σχολείων, σύμφωνα με εκθέσεις των ύπευθύνων γιά τον Ε.Ε.Σ.Ν. Έκπαιδευτικών και των Διευθυντών των Σχολείων, άνέπτυξαν έπαινετή δραστηριότητα και στους τρεις τομείς των επιδιώξεων του Ε.Ε.Σ.Ν.: την άλληλοβοήθεια, την προστασία της ύγείας και της ζωής και την καλλιέργεια του πνεύματος της Διεθνούς φιλίας.

ΑΤΤΙΚΗ

Γυμν. Άρρένων: Πειραματικό Σχολείο Πανεπιστημίου Άθηνών.

Γυμν. Θηλέων: 19ο Άθηνών, 1ο Άγ. Αναργύρων, Κηφισίας.

Γυμν. Μικτά: Κορωπιού, Σαλαμίνος, Σπάτων.

Γυμν. Άρρένων Πειραιώς: Δραπετσώνας.

Γυμν. Θηλέων Πειραιώς: Λύκειο «Έλληνισμός», 2ο Πειραιώς.

Δημ. Άθηνών: 1ο, 66ο, 90ο, 107ο, 108ο, 7ο Άγ. Αναργύρων, 1ο Ηλιουπόλεως, 1ο Άγ. Ιωάννου Ρέντη, 5ο Καισαριανής, 3ο, 6ο, 11ο Καλλιθέας, 6ο Ν. Λιοσίων, 2ο Μεγάρων, 11ο Νυκαίας, 2ο Παιανίας, 1ο Πεύκης, 1ο Ν. Φαλήρου και 1ο Χαλανδρίου.

Ιδιωτ. Δημ. Σχολ. Άθηνών: Σ. Αύγουλέα - Λιναρδάτου, Κ. Δουρατσίνου - Τσέτου, Ισραηλτικής Κοινότητας, Β. Καργάκου, Κασκαμπά, Βασ. Κρεατσούλη - Σταυράκη.

Δημ. Πειραιώς: 26 Πειραιώς, Καματερού.

ΗΠΕΙΡΟΣ

Γυμν. Άρρένων: 1ο Άρτης Περιφ. Ιωαννίνων.

Δημοτικά: Περάνθης, Πολυδρόσου Άρτης, Γαρδικίου Θεσπρωτίας, Καλλιθέας Κόνιτσας, Πόρου Πρεβέζης, Άνω Ξεχάρου Φιλιππών, Τσόπελα Πραμάντων Ιωαννίνων. (Συνεχίζονται)

ΑΝΑΣΤ. Γ. ΒΑΡΒΑΡΡΗΓΟΥ
Φιλολόγου - Άρχαιολόγου

ΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ

Σήμερα οί παλίοι Άθηναίοι, αλλά και οί νοσταλγοί της παλιάς καλής, όπως την όνομάζουν, εποχής επιμένουν νά δίνουν στο ώρολόγιον του Άνδρονίκου, πού βρίσκεται στο τέρμα της όδου Αιόλου, τό όνομα Άέρηδες.

Στην πραγματικότητα πρόκειται γιά ένα ήλιακό ρολόι πού έκτισε στην Άθήνα, γύρω στον 1 π.Χ. αιώνα, ένας σπουδαίος άστρονόμος από την Συρία, ό Άνδρόνικος.

Σκοπός του άστρονόμου Άνδρονίκου ήτο νά προσθέσει κοντά στην Άρχαία Άγορά των Άθηνών κι άλλα παρόμοια επιβλητικά οικοδομήματα.

Έξωτερικά τό ώρολόγιον του

Άνδρονίκου δίνει την έντύπωση ενός όκτάπλευρου πύργου, πού τό ύψος του φθάνει τά 12 1/2 μέτρα, ή διάμετρος του τά 8 κ' ή στέγη του έχει τό σχήμα πυραμίδας σκεπασμένης με μαρμάρινες πλάκες.

Στό έσωτερικό του κτίσματος μπαίνει κανείς από δυό πόρτες, πού είχαν ωραιότατο πρόπυλο με μικρούς κίονες κορινθιακού ρυθμού.

Τό όκτάπλευρο σχήμα του ώρολογίου είχε σάν σκοπό ή κάθε του πλευρά νά προσανατολίζεται πρός ένα από τά όκτώ σημεία του όρίζοντος, από τά όποια φυσούν οί όκτώ άνεμοι.

Οί άνεμοι εικονίζονται με θανμάσιες άνάγλυφες παραστάσεις στο

πάνω μέρος του όκτάπλευρου κτίσματος και είναι κατά σειρά ό Άπηνιώτης (άντολικός άνεμος), ό Κακίας (βορειοάντολικός), ό Βορράς, ό Σκίρων (βορειοδυτικός), ό Ζέφυρος (δυτικός), ό Λίψ (νοτιοδυτικός), ό Νότος και ό Έύρος (νοτιοάντολικός).

Δικαιολογημένα λοιπόν οί παλίοι Άθηναίοι ώνόμαζαν Άέρηδες τό ώρολόγιον του Άνδρονίκου και όλόκληρη την περιοχή, πού βρίσκεται στο τέρμα της όδου Αιόλου, και ή όποία πήρε τόνομά της από τον

Οί άνάγλυφες παραστάσεις των άνέμων.

Αίοιο, τον βασιλιά των άνέμων, πού οί Άθηναίοι τον έλάτρευαν στο έσωτερικό του όκταπλεύρου ώρολογίου του Άνδρονίκου.

Η λειτουργία του ώρολογίου γινόνταν απ' τό κέντρο της στέγης του, πού ύπήρχε στην αρχαιότητα ένας χάλκινος περιστρεφόμενος Τρίτωνας, ό όποιος έδειχνε με τόραβδί του την κατεύθυνση του άνέμου.

Την ήμέρα δέ λειτουργούσε σάν ήλιακό ρολόι με ράβδους από σίδερο στις επάνω γωνίες του πύργου, πού έριχναν την σκιά τους πάνω στις χαραγμένες με γραμμές πλευρές του κτιρίου.

Και τη νύχτα, λέγουν, ότι τό ώρολόγιον του Άνδρονίκου λειτουργούσε με ύδραυλικό σύστημα στο έσωτερικό του κτιρίου, αλλά γι' αυτή του την λειτουργία δέν γνωρίζουμε τίποτα απόλυτως. Ίσως νά λειτουργούσε σάν κλεψύδρα από τό νερό, πού κυλούσε άργά - άργά από τους πρόποδες της Άκροπόλεως.

Τώρα όμως ή δόξα του ώρολογίου πέρασε. Μόνο στη μνήμη των νοσταλγών της παλιάς Άθήνας ζεί σάν σύμβολο μιās χαμένης εποχής πού οί σύγχρονοι Άθηναίοι έχουν όποχρέωση νά αναζητήσουν και νά πληροφορηθούν γι' αυτήν. Ίσως με την αναζήτηση αυτή χαρούνε την όμορφιά της παλιάς Άθήνας με τά άριστοτεχνικά σέ τέχνη μνημεία της.

Τό ώρολόγιον του Άνδρονίκου.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΓΙΑ Τ' ΑΣΤΕΓΑ ΠΑΙΔΙΑ

Στο μαλακό κρεβάτι μου,
λευκό μου προσκεφάλι,
τί όμορφα πού 'ναι άπάνω σου
νά γέγωνο τó κεφάλι,

τήν ώρα πού έξω ή βροχή
λυσσά κι όλοι οί άνέμοι
— κι άχ! πώς φοβάται ή μικρή
καρδούλα μου και τρέμει!

Μά ξέρω, Θεέ μου, πώς άλλοθι
κι άλλα παιδάκια θά 'ναι,
πού πεινασμένα και γυννά
κ' έρημα θ' άγρυπνάνε,

και πού δέν θά 'χουν μαλακό
κι ολάσπρο προσκεφάλι,
τό νυσταγμένο και βαρύ
νά γείρουνε κεφάλι.

"Αχ! κάνε, Θεέ μου, στό έξής
σ' όλη την οίκουμένη
παιδι όρφανό κι άστεγάστο
κανένα νά μή μένει.

Κι όπου δέν έχουν τά φτωχά
νά γείρουν τó κεφάλι,
στέλνε μέ τ' άγγελούδι σου
κι από 'να προσκεφάλι.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΙΣΟ

"Αγατώ έναν άνιφό,
κι αυτός πάλι ένα γατί
— τ' αγαπάς; μου λέει στ' αυτό.
—"Όχι, λέγω. Τό μισώ.

Μέ τó στόμα τó χρυσό,
μέ τά μάτια τ' άνοιχτά,
πάλι εκείνος μ' άρωτά:
— Μπά! και τ' άλλο τó μισό;

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ

1977

2, 3 4 και 5 Νοεμβρίου στην 'Αθήνα
3 Νοεμβρίου στις άλλες πόλεις
6 Νοεμβρίου στην ύπαιθρο

ΔΩΡΕΑΝ
ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΑΣ

Οι ταχυδρόμοι σε όλες τις χώρες του
κόσμου μοιράζουν κάθε μέρα
χιλιάδες κασέτες και δίσκους, για να
γνωρίσουν το LINGUAPHONE, όσους
θέλουν να μάθουν μια ξένη γλώσσα
σε 3 μήνες, γρήγορα κι εύκολα.

Ζητήστε κι' εσείς
αμέσως τó δικό σας δίσκο ή κασέτα
πού θα λάβετε ΔΩΡΕΑΝ στό σπίτι
σας, χωρίς καμιά
υποχρέωση σας
στελνοντάς μας
τό κατωτέρω
δέλτιο.

αίφα

Παρακαλώ στείλτε μου δωρεάν και χωρίς υποχρέωση μου τόν δικό σας - την
κασέτα σας (αφήνετε τó ένα από τά δύο) και τó εικονογράφημένο αναλυτικό
τεύχος σας. Η ΓΛΩΣΣΑ ΠΟΥ Μ' ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΕΙΝΑΙ Η
ελληνική δηλ. 10 σε γραμματόσημα για έξοδα.

ΟΝΟΜΑ _____ ΤΗΛ _____
ΕΠΙΓΡΑΦΑ _____ Τ.Τ. _____
ΔΕΥΤΕΡΗΣ _____

Ινστιτούτον Linguaphone
ΑΘΗΝΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10, ΤΗΛ. 617.811 & 623.1818, ΤΙΜΟΚΑΤΗ 62, ΤΗΛ. 22.22.10
Τύπος στό Ινστιτούτον Linguaphone λειτουργεί ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ταχυδρόμων
δωρεάν στέλνους άποθήκευσης ΑΓΓΛΙΚΗΣ - ΓΑΛΛΙΚΗΣ Έπιστολή το Πανεπιστήμιου 10 (Α' όροφο)

ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΝ
ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ...

(Διήγημα)

ΣΑΝ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ πού μέ τά πρώτα χαμόγελα
της άνοιξης γυρίζουνε στίς φωλιές τους ήτανε τά
παιδιά. Είχε άνοίξει τó σχολείο και τά μαθήματα
ξαναρχίζανε.

Η Ρίτσα, πού άγαπούσε τά γράμματα, χαρά
γεμάτη γιατί και καινούρια σάκκα είχε κι όμορφη
μπλέ ποδιά, μόλις έφτασε είπε γελαστά καλημέρα
στόν ήλικιωμένο επιστάτη, τόν κύρ 'Αντρέα, χαι-
ρέτησε ζωηρά τρεις-τέσσερες συμμαθήτριες πού
κι αυτές βρέθηκαν εκεί νωρίς, κ' έπειτα τράβηξε
πρός τó έσωτερικό τού σχολείου για νά φιλήσει τó
χέρι της δασκάλας. Εύτυχώς ήταν ή ίδια, ή κυρία
Νιόβη.

Δέν είχε κάνει μήτε δέκα βήματα, όταν μια
μαθήτρια λίγο μεγαλύτερή της, στολισμένη σά νά
πήγαινε σέ γάμο, την έσπρωξε.

Παραμέρισε, της χαμογέλασε εύγενικά, μά εκείνη
προχώρισε περήφανα δίχως νά ζητήσει συγγνώμη
κι ούτε νά χαιρετηθεί. Και μήν πείς ότι δέ γνωρι-
ζόντανε: τó Πάσχα έτυχε νά βρεθούνε σ' ένα
πάρτυ και νά γλεντήσουνε μαζί.

Αυτό τó έπεισόδιο τó είδε μια φίλη της, και
στό διάλειμμα τó έσχολιάσε.

— Δέ θά τó 'θελε, είπε ή Ρίτσα καλοσυνάτα.
— Αύτη; Δέν την ξέρεις καλά. Είναι ψωροπερή-
φανη και κακοαναθρεμμένη. Έπειδή έχει πατέρα
πλούσιο νομίζει πώς άξίζει περισσότερο από κάθε
άλλη. Τώρα, πού θά καθόμαστε στά ίδια θρανία,
θά την μάθεις από την καλή.

— Μά δέν πάει στην τετάρτη;
— Ποιά τετάρτη; Δέν πέρασε στίς εξετάσεις.
Στήν τρίτη τού Δημοτικού πάει, όπως κ' έμεις...

*

ΠΛΗΣΙΑΖΑΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ όταν έφτασαν
στό σχολείο τά κακά μαντάτα: ό πατέρας εκείνου
τού άκατάδεχτου κοριτσιού είχε πέσει έξω. Ό
επιστάτης είδε μέ τά ίδια του τά μάτια έναν κλη-
τήρα νά σφραγίζει τή μεγάλη άποθήκη του, κι
άκουσε ένα γείτονα νά λέει πώς μπορεί νά τόν φυ-
λακίσουν γιατί ή χρεωκοπία φαινόταν ύποπτη.

Μερικά παιδιά δέχτηκαν τήν είδηση μέ άδια-
φορία, άλλα μέ κάποια χαιρεκακία και κάμποσα μέ
σπαραγμό ψυχής. 'Ανάμεσά τους ξεχώριζε ή Ρίτσα.
Τόση ήταν ή στενοχωρία της, πού μέ δυσκολία
κρατούσε τά δάκρυα στην τάξη. Κι όταν πέρασαν
δυό βδομάδες χωρίς νά φανεί ή γειτόνισσά της στό
θρανίο, αίστάνθηκε τήν άνάγκη νά κάνει κάτι
γι' αυτή.

Τό βράδυ, τήν ώρα τού φαγητού, είπε στόν
πατέρα της:

— Θά μου κάνετε τή χάρη νά φέρετε ένα τσου-
ρέκι, λίγους κουραμπιέδες και μερικά φρούτα νά τά
πάω στην καμένη τή συμμαθήτριά μου, πού
δυστύχησε;

— Ναι, παιδί μου. Μπράβο πού τó σκέφτηκες.
Κάθεται μακριά;

—"Όχι, πολύ κοντά, λίγο πιό πέρα από τó
σχολείο.

—"Εντάξει. Νά προσέχεις όμως πολύ στό δρόμο...

*

ΤΟ ΔΕΙΛΙΝΟ της άλλης ημέρας πήγε κρατών-
τας μια μεγάλη σακκούλα. Χτύπησε τήν πόρτα,
της άνοιξε μια ήλικιωμένη γυναικα και τήν έβαλε

Σχ. Μ. ΠΙΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ

σ' ένα μισοσκότεινο δωμάτιο. Τους είχανε κόψει τó
ρεύμα!

"Όταν ή Ρίτσα είδε νά παρουσιάζεται ή συμ-
μαθήτριά της, τά 'χασε. Είχε άδυνατίσει και καμ-
πουριάσει. Σά φάντασμα της φάνηκε μέσα στό
σύθαμπο.

Σηκώθηκε από τó κάθισμα, τήν πλησίασε κι
άπλωσε τó ένα της χέρι για νά χαιρετηθεί, ενώ
μέ τó άλλο της πρόσφερε τήν παραφουσκωμένη
σακκούλα.

— Για τó καλό, είπε, μέρες πού έρχονται...
Τότε εκείνη, πού δέν περίμενε μια τέτοια καλο-
σύνη, βιάστηκε νά ψιθυρίσει:

— Εύχαριστώ, χίλιες φορές εύχαριστώ. Δέν
τό 'λπιζα νά μέ θυμηθείς, ύστερα από τόν τρόπο
πού σου φέρθηκα...

Και παίρνοντάς τη στην άγκαλιά της τή γέ-
μισε μέ φιλία, αλλά και μέ δάκρυα, πικρά δάκρυα
μεταμέλειας άληθινής.

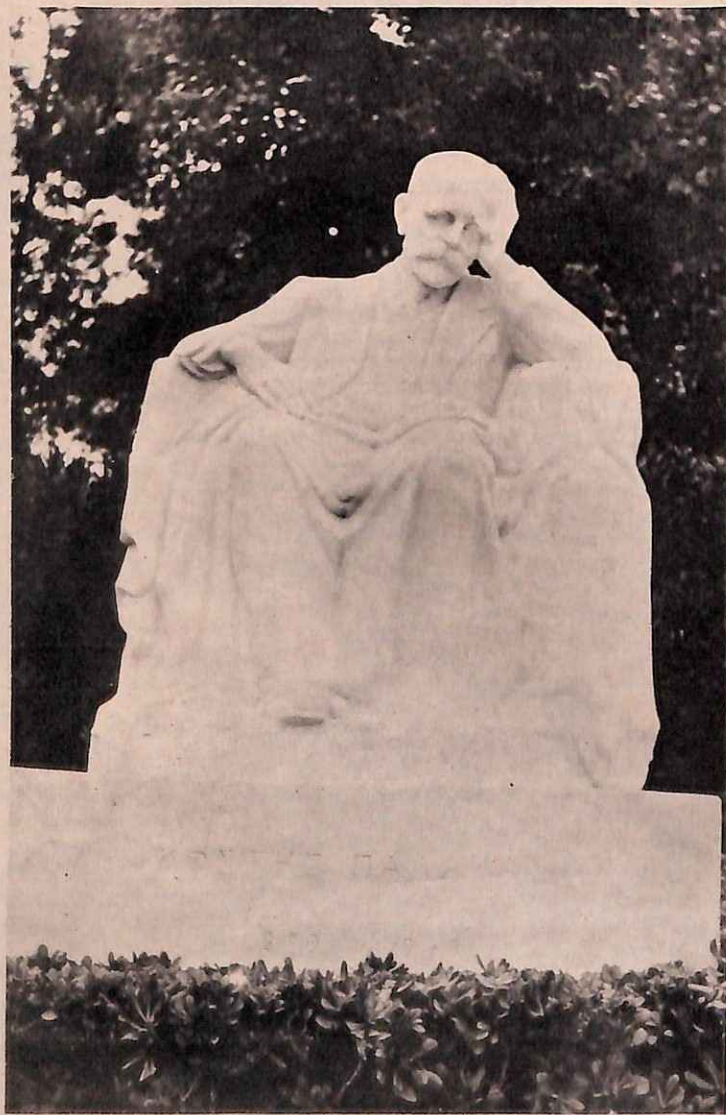
Ο ΓΕΡΟΣ ΠΟΥ ΚΡΥΩΝΕΙ...

Μεγάλες χαρές στο σπίτι του κυρίου Παπαλέξη. Τό μοναχοπαίδι του, ο Φάνης, θά πρωτοπήγαγε σχολείο. Όλα ήταν έτοιμα, τὰ φρεσκοαγορασμένα βιβλία, τὰ μολύβια, τὰ τετράδια, ἡ μαύρη γυαλιστερή σάκκα. Κι ὁ Φάνης ἦταν έτοιμος. Ἐνιωθε χαρά, περηφάνια καὶ περιέργεια πού θά ἀρχιζε μιὰ καινούρια ζωή. Τὸν φίλησαν ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ ἡ γιαγιά του, ἡ μητέρα του, τοῦ εὐχήθηκαν «καλὴ πρόοδο, παιδάκι μου, καὶ νᾶσαι φρόνιμος καὶ καλὸς μὲ ὅλους, νὰ προσέχεις καὶ νὰ ἀκοῦς τοὺς δασκάλους σου», κι ὁ Φάνης ξεκίνησε μὲ τὸν πατέρα του γιὰ τὴ νέα του ζωή. Σὲ κάθε διάβαση, ὁ πατέρας του τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι, μὴ χαθεῖ ἀνάμεσα σὲ τόσο κόσμο καὶ μήπως ἀπὸ καμιά ἀπροσεξία του τὸν χτυπήσει κανένα αὐτοκίνητο. Τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖο δὲν ἦτανε πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τους. Γιὰ νὰ φτάσουν ὁμῶς ὡς ἐκεῖ, ἔπρεπε νὰ περάσουν ἀπὸ ἓνα μικρὸ ὠραῖο πάρκο πού ἀπλωνότανε στὰ δεξιὰ μιᾶς μεγάλης λεωφόρου. Τί ὁμορφα πού ἦταν στὸ πάρκο σήμερα! Πουλιά κελαηδοῦσαν στὰ δέντρα, ἡ χλόη ἔλαμπε ἀπὸ τὸ πρωινὸ πότισμα, τὰ λουλούδια μοσκοβολοῦσαν στὰ παρτέρια, κ' ἓνα σιντριβάνι στὸ κέντρο τοῦ πάρκου τινάζε ψηλὰ κρουνοὺς ἀπὸ νερά, θαρρεῖς πῶς χόρευαν μέσα στὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Ὁ Φάνης, περπατοῦσε πηδηχτὰ κι ἀνάλαφρα κρατώντας τὸ χέρι τοῦ πατέρα του, πού ἐσφιγγε τὸ δικό του μὲ τρυφερότητα καὶ ἀγάπη.

Ὁ Φάνης μὲ τὸν πατέρα του εἶχαν περάσει πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὸ πάρκο. Καὶ πάντα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δέντρα, τὰ λουλούδια καὶ τὸ σιντριβάνι, τοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση ἓνας ἀνδριάντας πού ἦταν στημένος στὴν ἀκρὴ τοῦ πάρκου. Ὁ ἀνδριάντας, ἀπὸ ἄσπρο μάρμαρο πού ἄστραφτε μέσα στὸν ἥλιο, παρίστανε ἓνα γέροντα μὲ μουστάκια καὶ γενάκι, πού καθόταν σὲ μιὰ πλατειὰ μαρμάρινη πολυθρόνα, ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω μὲ μιὰ κουβέρτα ὅλο πτυχῆς, ἔγερνε τὸ κεφάλι του

πρὸς τὸ στήθος σὰ νὰ πονοῦσε ἢ νὰ ἤθελε νὰ κοιμηθεῖ καὶ τὸ στήριζε στὴν παλάμη τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ, σὰ νὰ συλλογιζόταν τὰ γεράματα καὶ τὴν ἀρρώστια του. Κάθε φορὰ πού περνοῦσε ὁ Φάνης μπρὸς ἀπ' αὐτὸ τὸ μαρμάρينو σύμπλεγμα, στεκόταν καὶ τὸ κοίταξε. Τοῦ φαινότανε σὰ ζωντα-

νὸς αὐτὸς ὁ γεράκος. Κι ὅταν ἦταν πιὸ μικρὸς — πέρσι νὰ ποῦμε, καὶ πρόπερσι — βλέποντάς τον, ἔκανε διάφορες σκέψεις στὸ παιδικό του μυαλό. «Μὰ γιατί τὸν καμμένο τὸν ἔχουν βγάλει στὸν κήπο; Τὸν διώξαν οἱ κακοὶ συγγενεῖς ἀπὸ τὸ σπίτι του; Φαίνεται πῶς θά ὑποφέρει. Θά πεινάει καὶ θά κρυώνει, ἀφοῦ τὸν σκεπάζανε μὲ μιὰ κουβέρτα. Θὰ πᾶω νὰ ἀγοράσω ἓνα κουλουράκι νὰ τοῦ τὸ δώσω. Μὰ θὰ τὸ πάρει; Πῶς νὰ τὸ πάρει, ἀφοῦ δὲν σαλεύει ἀπὸ τὴ θέση του; Φαί-

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ, γλυπτό τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. ΒΑΣΟΥ ΦΑΛΗΡΕΑ
(Φωτογ. Β. Καρατζά)

νεται νὰ κοιμᾶται ἀδιάκοπα! Μὰ πόσο θά κρυώνει τὸ χεῖμῶνα σὰ βρέχει καὶ χιονίζει! Καὶ πόσο θά ζεσταίνεται τὸ καλοκαίρι, μ' αὐτὴ τὴ χοντρή κουβέρτα πού τοῦ σκεπάζει τὰ πόδια!» Αὐτὲς καὶ ἄλλες παρόμοιες σκέψεις ἔκανε ὁ Φάνης κάθε πού περνοῦσε ἀπὸ τὸ πάρκο. Μὰ σὲ λίγο, βλέποντας κάτι ἄλλο, ξεχνοῦσε τίς σκέψεις καὶ τὴ λύπη πού τοῦ προξενοῦσε τὸ ἀσάλευτο μαρμάρينو γεροντάκι. Καὶ ποτὲ δὲν τοῦ πῆγε ὁ νοῦς νὰ ρωτήσῃ τὸν πατέρα του ποῖος ἦταν αὐτὸς ὁ ἄρρωστος τοῦ πάρκου.

Μὰ ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ πού πρωτοπήγαγε σχολεῖο, τὸ σκέφτηκε.

— Πατέρα, τί εἶναι αὐτὸς ὁ ἀνθρωπος; Μοιάζει μὲ ἀληθινός, μὰ εἶναι ἀπὸ μάρμαρο...

— Ναί, ἀπάντησε ὁ πατέρας του, εἶναι ἀπὸ μάρμαρο, μὰ κάποτε ἦταν ἀληθινός! Ζοῦσε, περπατοῦσε, μιλοῦσε σὰν κ' ἐμᾶς, πῆγαγε στὴ δουλειά του, ἔτρωγε, κοιμόταν στὸ σπίτι του, ξυπνοῦσε — ξέρεις Φάνη, τὸ σπίτι του ἦταν ἐκεῖ ἀπέναντι πού εἶναι αὐτὴ ἡ πολυκατοικία. Κ' ἔβγαине στὸ μπαλκόνι του κ' ἔβλεπε τὸ πάρκο αὐτό, πού ἐκεῖνα τὰ χρόνια ἦταν ὁ κήπος ἐνὸς μεγάλου Νοσοκομείου. Στεκόταν καὶ θαύμαζε τὰ δέντρα, ἀκουγε τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν καὶ ὑπόφερε βλέποντας νὰ τριγυρνᾶνε κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα οἱ φτωχοὶ ἄρρωστοὶ πού βρίσκονταν σὲ ἀνάρρωση. Γιατί εἶχε μιὰ πολὺ μεγάλη καὶ καλὴ ψυχὴ αὐτὸς ὁ γέροντας. Κάποτε, ὅταν γέρασε πάρα πολὺ, ἔφυγε ἀπὸ τὴ ζωή...

— Σὰν τὸν παπού, ἔ;

— Ναί, σὰν τὸν παπού...

— Μὰ γιατί τὸν κάμανε ἀπὸ μάρμαρο καὶ τὸν βάλανε στὸ πάρκο; Γιατί δὲ βάλανε κ' ἐμεῖς ἓνα μαρμάρينو παπού στὸ δικό μας κηπάκο;

— Γιατί, παιδί μου, αὐτὸς ὁ γεράκος, ἔκαμε κάτι πολὺ σπουδαῖο στὴ ζωή του! Καὶ τώρα πού θά πᾶς σχολεῖο, θά σοῦ μάθει ὁ δάσκαλός σου πῶς οἱ πρόγονοί μας, οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ὅταν κανένας μεταξύ τους ξεχώριζε στὴ ζωὴ καὶ γινότανε σπουδαῖος, μεγάλος καὶ ἀνθρώπος, πολεμιστὴς νὰ ποῦμε, ἀνθρώπος στρατηγός, πολιτικός, ἀθλητής, σοφός, καλλιτέχνης, ποιη-

τής, ὅταν ἔφευγε ἀπὸ τὴ ζωὴ, τοῦ ἔφτιαχναν ὅπως ἦταν στὴ ζωὴ σὲ μάρμαρο ἢ σὲ χαλκὸ καὶ τὸν ἔστηναν, ὅπως αὐτὸν τὸν γεράκο, σὲ κεντρικὰ σημεῖα τῆς πόλεως, γιὰ νὰ τὸν βλέπουν οἱ νέοι, νὰ θυμούνται ὅσα σπουδαῖα ἔπραξε στὴ ζωὴ του, νὰ τὸν δείχνουν γιὰ παράδειγμα καὶ νὰ τὸν τιμωῦν ὅπως ἀξίζει νὰ τιμωῦμε κάθε ἓναν πού μὲ τὰ ἔργα του καὶ τὴ ζωὴ του ὠφέλησε τὸ ἔθνος του, τὸ λαό του, τὴν πατρίδα του, τὸν ἄνθρωπο! Κατάλαβες, Φάνη;

— Κατάλαβα πατέρα! Καὶ τί σπουδαῖο ἔκανε αὐτὸς ὁ γεροντάκος γιὰ νὰ τὸν βλέπουμε καὶ νὰ τὸν θυμούμαστε ἐμεῖς;

— Ἦταν παιδί μου ἓνας πολὺ μεγάλος ποιητής! Δὲν ἔχεις ἀκούσει ποτὲ τίποτα γιὰ τὸ τί εἶναι ποιητής; Ἐσὺ ἔμαθες νὰ διαβάζεις πρὶν πᾶς σχολεῖο! Καὶ σοῦ ἔχω ἀγοράσει τόσα βιβλιαράκια μὲ παραμῦθια καὶ ἱστορίες...

— Ἀ, ναί, τώρα θυμᾶμαι πῶς διάβασα μιὰ φορὰ κάτι γιὰ ἓναν ἀρχαῖο πού τὸν λέγανε Ὀμηρο! Αὐτὸς ἔγραψε ἐκεῖνο τὸ ὠραῖο παραμῦθι γιὰ τὸν Ὀδυσσεά πού πῆρε τὴν Τροία μὲ τὸ ξύλινο ἄλογο κ' ὕστερα ἤθελε νὰ γυρίσει στὴν πατρίδα του μὰ πάλεψε μὲ Κύκλωπες, μὲ μάγισσες, μὲ θηρία καὶ στὸ τέλος, πῆγε στὴν πατρίδα του τὴν Ἰθάκη, πού τὴν ἀγαποῦσε πολὺ, καὶ βρῆκε ζωντανούς νὰ τὸν περιμένουν τὴ γυναῖκα του τὴν Πηνελόπη καὶ τὸ γιό του τὸν Τηλέμαχο...

— Μπράβο, πολὺ ὠραῖα! Καὶ τώρα, σιγά-σιγά, ἀπὸ τάξη σὲ τάξη, ἄμα προβιβάζεσαι μὲ καλὸ βαθμό, θά μάθεις, Φάνη μου, πῶς ἡ Ἑλλάδα δὲν ἔβγαλε μόνο τὸν Ὀμηρο μὰ κι ἄλλους μεγάλους ποιητές: Τὸν Αἰσχύλο, τὸ Σοφοκλῆ, τὸν Εὐριπίδη, τὸν Ἀριστοφάνη, τὴ Σαπφώ, τὸν Πίνδαρο. Γιὰ ὅλους αὐτοὺς οἱ πρόγονοί μας ἔκαμαν ἀγάλματα καὶ ἀνδριάντες, πού μερικά βρέθηκαν στὶς ἀνασκαφές, καὶ τώρα τὰ ἔχουν στὰ Μουσεία μας. Πάντα ἔβγαζε σπουδαῖους ποιητὲς ἡ πατρίδα μας! Κι ὅταν, στὰ 1821, ἐπαναστατήσαμε καὶ σὲ λίγα χρόνια γίναμε κράτος, ἡ Ἑλλάδα γέννησε σπουδαῖους ποιητὲς πού ἔβαλαν τὰ ἱστορικά της κατορθώματα καὶ ὑμνήσαν μὲ ὠραῖα ποιήματα τοὺς ἥρωές της. Αὐτοὶ

οἱ ποιητὲς λέγονται Σολωμός, Κάλλιβος, Βαλαωρίτης, Παράσχος, Κρυστάλλης, Παλαμᾶς, Σικελιανός. Καὶ ἄλλοι ἀκόμα...

— Καὶ ποῖον ποιητὴ παρασταίνει αὐτὸς ὁ παπούλης;

— Αὐτός, παιδί μου, πού βλέπεις εἶναι ὁ Κωστής Παλαμᾶς. Ἐξῆσε στὰ δικά μου τὰ χρόνια. Μάλιστα, τὸν εἶχα γνωρίσει! Ἦταν ἀκριβῶς ὅπως τὸν βλέπεις. Ἔτσι, μὲ τὸ κεφάλι τὰ χέρια του μέσα, σκεπτόταν ἀδιάκοπα τὰ ποιήματα πού θά ἔγραφε καὶ πού ἔγραφε, γιὰ νὰ ὑμνήσῃ τὰ κάλλη καὶ τὴν ἱστορία τῆς καλῆς μας πατρίδας!

— Πες μου κι ἄλλα, πατέρα, γιὰ τὸν Παλαμᾶ...

— Οὐ, εἶναι πολλὰ! Μὰ νά, φτάσαμε στὸ σχολεῖο! Δὲν ἔχουμε καιρό! Μὰ θά σοῦ τὰ μάθουν σιγά-σιγά οἱ καλοὶ σου καὶ σοφοὶ δάσκαλοι! Κ' ἐγὼ στὸ σπίτι θά σὲ βοηθῶ...

Βρισκόντανε κιόλας μπροστὰ στὴ μεγάλη πόρτα τοῦ Δημοτικοῦ. Ἡ αὐλὴ ἦταν γεμάτη παιδᾶκια πού τρέχαν ἀπάνω κάτω μὲ γέλια καὶ χαρές. Ὁ κύριος Παπαλέξης ἔσκυψε, φίλησε στὸ μέτωπο τὸ Φάνη, καὶ τὸν ἔσπρωξε μαλακὰ πρὸς τὰ παιδιὰ. Κ' ἐκεῖνος, μὲ ἀποφασιστικὸ ὕφος, προχώρησε καὶ χάθηκε μέσα στὴ μάζα τῶν πρώτων συμμαθητῶν του. Ἐνιωθε μὲ συγκίνηση καὶ περηφάνια πῶς ἔμπαινε σ' ἓναν καινούριο κόσμο. Σ' ἓναν κόσμο πού εἶχε τόσα σπουδαῖα καὶ θαυμάσια νὰ τοῦ μάθει. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ θά ἦταν καὶ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων ποιητῶν τῆς πατρίδας του...

ΥΠΟΜΝΗΣΗ

Πολλὰ εἶναι τὰ θύματα ἰδίως μετὰ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ ἀγνοία τοῦ μεγάλου κινδύνου περιεργάζονται ἐγκαταλελειμμένα πολεμοφόδια (χειροβομβίδες, νάρκες κλπ.) Γι' αὐτὸ τονίζουμε καὶ πάλι ὅτι δὲν πρέπει νὰ περιεργάζονται τέτοια ἀντικείμενα, οὔτε ν' ἀφήνουν ἄλλους νὰ τὰ πηλαιάζουν, ἀλλὰ μόνις ν' ἀντικρίζουν νὰ εἰδοποιοῦν ἀμέσως τὴν πλησιέστερη ἀστυνομικὴ ἢ στρατιωτικὴ Ἀρχή.

ΠΩΣ ΟΙ ΙΣΠΑΝΟΙ ΕΧΑΣΑΝ ΤΙΣ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΕΣ ΚΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

(Αποκαλυπτικά στοιχεία για την μυστηριώδη καταβύθιση
του άμερ. πολεμικού «Maih»))

Από τις άρχες του 1898 οι Κουβανοί άρχισαν τις έχθρες έκδηλώσεις έναντι των 'Αμερικανών. 'Η άκόλουθη άγνωστη σελίδα της Ναυτικής 'Ιστορίας ρίχνει άποκαλυπτικό φώς στα γεγονότα της εποχής εκείνης και άποτελεί μίαν άπάντηση σε πολλούς άβάσιμους ισχυρισμούς των έχθρων της 'Αμερικανικής Συμπολιτείας. 'Η Κούβα τότε άνηκε στους 'Ισπανούς και ένώ οι σχέσεις μεταξύ Κούβας - 'Αμερικής δέν ήταν στην ουσία τεταμένες, ή έχθρότητα της Κούβας ώδήγησε σε μιά πολεμική ρήξη, που άφορμή της ήταν ένα μεγάλο ναυτικό δυστύχημα. 'Ο πόλεμος 'Αμερικής - 'Ισπανίας που έπακολούθησε με ύποκίνηση της Κούβας, είχε σαν αποτέλεσμα να χάσει ή 'Ισπανία τα ύπολείμματα της άποικιακής της άυτοκρατορίας.

Τό άμερικανικό θωρηκτό «Maih» βρισκόταν άγκυροβολημένο στα γκρίζα νερά του όρμου της 'Αβάνας. Με τον όγκο του κυριαρχούσε σ' όλόκληρο τον όρμο και τραβούσε τά βλέμματα όλου του κόσμου προς τό μέρος του. 'Η παρουσία του «Maih» δέν όφείλετο σε κατακτητικούς σκοπούς ή σε πρόκληση των Η.Π.Α. 'Ηταν συνέπεια μιάς έξεγέρσεως των Κουβανών έναντι των 'Ισπανών, και ή παρουσία είχε σκοπό την προστασία των 'Αμερικανών πολιτών που μένανε στην Κούβα. Οι 'Ισπανοί όμως την είχαν έρμηνεύσει σαν πρόκληση, και μάλιστα ένέργεια έχθρική, και ή παρεξήγηση αυτή έφθασε ως τό σημείο να ισχυρίζονται πως ή 'Αμερική ύποκινούσε και ύπεστήριζε ήθικά και ύλικά τους ταραχοποιούς. Φυσικά, ό κυβερνήτης του «Maih» πλοίαρχος Σίγκμπερν έγινε φιλόφρονα δεκτός από τον στρατιωτικό διοικητή της 'Αβάνας και ή συνομιλία τους καμιά

σκιά δέν έριξε στις σχέσεις των δύο χωρών. 'Ηταν 21.40 ή ώρα όταν ό κυβερνήτης του πολεμικού, που βρισκότανε στο γραφείο του, τινάχτηκε επάνω. 'Ο κονδυλοφόρος που κρατούσε έφυγε από τό χέρι του. Και τούτο γιατί άκουσε ένα τρομακτικό βογγητό που έκανε την γέφυρα να συγκλονίζεται και να τρίζουν οι άρμολι του πλοίου από την πλώρη μέχρι την πρύμη. 'Όταν συνήλθε βρέθηκε στο σκοτάδι: όλα τά φώτα είχανε σβήσει, τό θωρηκτό, που 'χε άρχίσει να καίγεται, είχε πάρει μιά μεγάλη κλίση δεξιά. Προχώρησε σερνάμενος ως τό κατάρωμα καθώς δέν έβλεπε τίποτε, κι όλο ξεφώνιζε. Οι διαταγές διαδέχονταν ή μιά την άλλη, μα οι πιό πολλές άπ' αυτές παραμένανε άνεκτέλεστες γιατί έπικρατούσε χάος.

Ένα μίλι πιό πέρα από τό άμερικανικό πολεμικό ήταν άγκυροβολημένο τό 'Ισπανικό καταδρομικό «Αλφόνσος 12ος» και οι 'Αμερικανοί έβρισκαν άνήσυχα βλέμματα σ' αυτό, γιατί περιμένανε ν' άρχίσει τό κανονίδι. 'Όστόσο όλα στο 'Ισπανικό πολεμικό φαινόνταν ήρεμο και μόνο μερικές βάρκες άρχισαν να φεύγουν από κοντά του και να πηγαίνουν προς τό καίγόμενο θωρηκτό για να δώσουν βοήθεια σ' όσους έζισαν.

'Ο κυβερνήτης του άμερικανικού πολεμικού, μόλις αντίληφθηκε τον άμεσο κίνδυνο διέταξε «έγκατάλειψις πλοίου». Την αύγή έκανε τον άπολογισμό των άγνωσμένων. 254 άνδρες είχαν χαθεί και μόνον 100 είχαν γλυτώσει. 'Η περισυλλογή αυτών που διασώθηκαν έγινε από τό 'Ισπανικό πλοίο. 'Όλοι αυτοί περιμένανε να γίνουν αϊχμάλωτοι των 'Ισπανών, έπειδή πιστεύανε πως ή 'Ισπανία είχε κηρύξει τον πόλεμο κατά της 'Αμερικής. Κ' ήτανε με-

γάλη ή έκπληξη των όταν, μετά την παροχή των Πρώτων Βοηθειών, έγιναν άντικείμενο συναδελφικών φροντίδων και περιποιήσεων. Σε συνέχεια οι 'Ισπανοί τους άφησαν ελεύθερους!

Γεννιέται πλέον τό έρώτημα: ποιός είχε βυθίσει τό πλοίο; 'Ο πλοίαρχος του άμερικανικού πλοίου έσπευσε να στείλει άναφορά στην κυβέρνησή του. 'Η Κοινή άμερικανική γνώμη ήταν άνάστατη. 'Όλοι πίστευαν ότι τό «Maih» ήτανε θύμα μιάς άνανδρης επίθεσεως.

Οι 'Ισπανοί άπέρριψαν τις κατηγορίες. 'Αρχισαν έρευνες κ' έλαβαν μαρτυρικές καταθέσεις των δυτών σχετικές με τά ύπολείμματα του πλοίου. Αυτός που είχε ενεργήσει την άνάκριση είπε στον 'Αμερικανό κυβερνήτη «δέν μπόρεσε κανείς να διαπιστώσει την παρουσία νεκρών ψαριών και μάλιστα στον 'Όρμο της Χαβάνας, που είναι γνωστό ότι έχει πάρα πολλά ψάρια, δέν εύρέθηκαν ψάρια στην επιφάνεια. Μιά έκρηξη νάρκης θά είχε σαν συνέπεια την έξόντωση πολλών ψαριών».

Σε συνέχεια ή 'Ισπανική έπιτροπή απέκλεισε και την περίπτωση τροπικού καύσου, καθώς και την ύπόθεση ναρκωθένσεως του άγκυροβολίου, έπειδή θά έπρεπε να βρεθούν ήλεκτροφόρα σύρματα στο βυθό: τέτοια όμως δέν εύρέθηκαν, και τό συμπέρασμα της έπιτροπής, που άνακοινώθηκε στους 'Αμερικανούς, ήταν ότι έπρόκειτο περί «άτυχηματος» από την έκρηξη μιάς μπαρουταποθήκης του πλοίου. Οι 'Αμερικανοί είχαν πεισθεί ότι οι 'Ισπανοί ήταν ένοχοι και για τούτο συγκροτήσανε μιά δική τους έπιτροπή. Αυτή άντιμετώπισε μεγάλες δυσχέρειες, γιατί οι καταθέσεις των μαρτύρων ήταν άντιφατικές. 'Η έρευνα από δύτες δέν κατώρθωσε να βρεί περισσότερα από όσα οι 'Ισπανοί συνάδελφοί τους. Τέλος μ' όλη την έξονυχιστική έρευνα κανένας δέν μπόρεσε να βεβαιώσει άν ή έκρηξη προήλθε από μέσα ή άπ' έξω, άν ή μπαρουταποθήκη έξερράγη πριν ή μετά την πρώτη έκρηξη. Ξαφνικά όμως τά πράγματα άλλαξαν. Ένας 'Αμερικανός άξιωματικός άνακάλυψε ότι ό 'Ισπανός ναύαρχος Μπερρανζέ, είχε δηλώσει πριν από έξι μήνες σε μιά έφημερίδα τά εξής: «Δέν φοβόμαστε καμιάν έπίθεση κατά της Κούβας, έπειδή τόσο ή Χαβάνα όσο και άλλα λιμάνια είναι έξωπλιν-
(Συνέχεια στη σελ. 31)

ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑ - ΚΡΟΝΤΗΡΑ (Θείας Λένας)

ΕΝΑ ΘΡΑΝΙΟ ΣΑΣ ΜΙΛΕΙ...

«Καλωσόρισες στην τάξη, καλό μου παιδί. Είμαι τό καινούριο σου θρανίο. Είμαι πολύ εύχαριστημένο να δέχομαι κάθε πρώτη 'Οκτωβρίου στη ράχη μου νέα παιδιά και ν' αλλάζω έτσι γνωριμίες. Θά περάσουμε μαζί έναν όλόκληρο σχολικό χρόνο και πρέπει να γνωριστούμε κάπως. Και πρώτα - πρώτα σου εύχομαι να μη σε φιλοξενήσω περισσότερο από ένα χρόνο, γιατί αυτό σημαίνει πως δέ θά είσαι καλός μαθητής.

Την ξέρεις την παροιμία: «'Ανθρωπος άγράμματος, ξύλο άπελέκτο». 'Ε λοιπόν, κ' εγώ ακόμα που είμαι ξύλο, πελεκημένο βέβαια, κάτι έχω μάθει άπ' τους δασκάλους σου τόσα χρόνια που κάθομαι εδώ. 'Εσύ, που φαίνεσαι καλό και έξυπνο παιδάκι, θά τά μαθαίνεις όλα όσα θά σου λένε: και αύριο που θά μεγαλώσεις, θά γίνεις ένας σπουδαίος και σοφός άνθρωπος. Λίγη μελέτη και προσοχή χρειάζεται. Λίγο σκύψιμο πάνω μου και τίποτ' άλλο. 'Εγώ θά σε βαστάξω ύπομονετικά και με άγάπη. Τό μόνο που θά μου κακοφανεί είναι να χαράξεις επάνω μου με τό σουγιαδάκι τ' όνομά σου ή να με πληγώνεις με διάφορες καρικοτούρες, χωρίς να προσέχεις στο μάθημά σου. Αυτό θά σημαίνει πως δέν μπορείς να τηρημένο μ' αφήσεις για να καθίσει επάνω μου, τον άλλο χρόνο, ένας άλλος μαθητής, τόσο πιό πολύ καλό παιδί θά φαίνεται πως είσαι. Γιατί σι' αλήθεια, είναι άφάνταστο τό τί τραβά από τους κακούς μαθητές. Με χαράζουν, με πληγώνουν χωρίς λόγο, για να περάσουν την ώρα τους, λες και φταίω εγώ που δέν μπορούν να καταλάβουν τό μάθημα και τά βάζουν μαζί μου. Και άν καμιά φορά, άπάνω στα νεύρα σου ή στην άπογοήτευσή σου με χτυπήσεις ή με γρατζουνίσεις ακόμα - λιγάκι όμως - εγώ δέ θά σου παραπονεθώ ποτέ. Γιατί έχω μάθει, τόσα χρόνια τώρα, πως και ή ζωή του ξενόιαστου μαθητή

'Ο θρησκευτικός λυρισμός

«ΕΙΔΕ ΛΕΥ·Ι·Ν»

«Αχ! και σ' έμέ τό βλέμμα του να ρίξει
της άρετής ό Κύριος, τό βάρος
του στήθους μου ή άγάπη του να άγγίξει
της λύτρωσής μου για να βρω τό θάρρος.

Αυτά ίσως ό Ματθαίος, που είχε ό χάρος
των εθνικών με πίσσα του 'Αδη πνίξει,
σκεπτόταν στο «τελώνιο», ότε αϊφνης φάρος
πελάγου δρόμο σκοτεινού θά δείξει.

Κ' ήρθε «παρά την θάλασσα και πάλι
ό Κύριος, κ' ήρχετο σ' αυτόν πās όχλος,
και είδε Λευίν κι αυτόν άκολουθεί λέγει».

Κι άμέσως «άναστάς» ξεσπάει σά χόχλος
μέσα του ό πόθος στην ούράνια στέγη
«μόνη» να βρεί, Πατρός την άγια άγκάλη.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ακόμα, έχει κι αυτή τά βάσανα και τις στενοχώριες της. Θά τά ύπομείνουμε όλα μαζί, σά δυο καλοί φίλοι. Και τό δάκρυ σου ακόμα άν κυλήσει στη φρεσκομπογιατισμένη μου σανίδα, θά τό δεχτώ με καλосύνη και θά τό κρύψω μ' άγάπη. Τό μόνο χατήρι που δέ θά μπορέσω να σου κάνω, είναι να κρύψω από κάτω μου κανένα βιβλίο που θά τό 'χεις βάλει για ν' αντιγράψεις στο Διαγωνισμό. Αυτό δέν πρέπει να τό καταδεχτείς ποτέ. Και να ξέρεις πως... σαν εύσυνείδητο θρανίο που είμαι, θά σε μαρτυρήσω. Θά σου τό ρέξω κάτω στο πάτωμα, για να σε δει ό δάσκαλος και να μην τό ξανακάνεις. Και μην ξεχνάς, καλό μου παιδί, πως όσα χρόνια κι άν περάσουν, θά θυμάσαι πάντα με νοσταλγία τό παλιό μαθητικό σου θρανίο. Καλή σου χρονιά, λοιπόν, και καλή δύναμη!».

Έτσι μίλησε ένα θρανίο σ' ένα παιδάκι, που πήγε για πρώτη φορά στην τάξη.

ΠΩΣ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ένα από τα πιο μεγάλα προβλήματα, που απασχολούν σήμερα ολόκληρη την ανθρωπότητα, είναι η καταστροφή του περιβάλλοντος από τον άνθρωπο. Και τούτο γιατί η διατήρηση ζώων και φυτών και του ίδιου του ανθρώπου εξαρτώνται από το περιβάλλον, από τις συνθήκες δηλαδή που επικρατούν σ' αυτό, από την ισορροπία που υπάρχει ανάμεσα στους ζωντανούς οργανισμούς και το φυσικό περιβάλλον, όπου ζουν. Άνθρωποι, ζώα και φυτά είναι προσαρμοσμένα στις συνθήκες αυτές και έτσι μπορούν να διατηρούνται στη ζωή, να πολλαπλασιάζονται και να συνεχίζουν το φαινόμενο της ζωής.

Αν όμως το περιβάλλον αλλάξει, με άλλα λόγια αν οι συνθήκες που επικρατούν σ' αυτό μεταβληθούν, τότε η διαβίωση των ζωντανών οργανισμών μέσα στο άλλαγμένο αυτό περιβάλλον γίνεται δύσκολη, και μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα και αυτή ακόμα την εξαφάνισή τους. Βέβαια ένα περιβάλλον δεν μένει αιώνια αμετάβλητο. Και στο διάστημα των εκατομμυρίων χρόνων που πέρασαν από τότε που δημιουργήθηκε η γη μας, το περιβάλλον άλλαξε πολλές φορές. Έτσι, π.χ., υπήρξε εποχή που η θερμοκρασία στην επιφάνεια της γης ήταν γενικά μεγαλύτερη από όσο είναι σήμερα και οι βροχές πολύ αφθονότερες. Οι συνθήκες αυτές ευνοούσαν πολύ την ανάπτυξη των φυτών. Κ' έτσι σχηματίστηκαν τότε απέραντα δάση με γιγαντιαία δέντρα, από τα οποία, όταν ήρθαν άλλες συνθήκες, δημιουργήθηκαν οι αιάνθρακες, που βγάζει σήμερα ο άνθρωπος από τη γη και χρησιμοποιεί για τις ανάγκες του.

Θα φέρομε ακόμα ένα παράδειγμα. Υπήρξε εποχή που το κλίμα της Ευρώπης ήταν πιο θερμό και πιο υγρό από ό,τι είναι σήμερα. Και τότε ζούσαν στην ήπειρό μας λιοντάρια και ελέφαντες και άλλα ζώα των θερμών χωρών, τα οποία, όταν άλλαξε το κλίμα, δηλ. το περιβάλλον, εξαφανίστηκαν, γιατί δεν ήταν πια το κατάλληλο γι' αυτά τα ζώα. Διατηρήθηκαν μόνο όσα μπορούσαν να προσαρμοσθούν στο

καινούργιο περιβάλλον και τις συνθήκες του.

Οι μεταβολές όμως αυτές γίνονταν σιγά - σιγά, σε διαστήματα χιλιάδων και εκατομμυρίων χρόνων. Έτσι ήταν δυνατόν τα ζώα και τα φυτά κάθε περιοχής να προσαρμοζονται σιγά - σιγά στις καινούργιες συνθήκες του περιβάλλοντος και να συνεχίζουν την ύπαρξή τους. Ένω οι μεταβολές που προκαλεί στο περιβάλλον ο άνθρωπος είναι μεγάλες και απότομες, είναι ριζικές. Γι' αυτό και οδηγούν στην καταστροφή του και τη διατάραξη της ισορροπίας που υπάρχει στη φύση, με αποτέλεσμα την εξαφάνιση πολλών ειδών ζώων και φυτών.

Μεγάλες μεταβολές έφερε στο φυσικό περιβάλλον ο άνθρωπος με τη γεωργία. Η καταστροφή των δασών για να δημιουργηθούν καλλιεργήσιμες εκτάσεις άλλαξε τελείως το περιβάλλον σε μεγάλες περιοχές της γης. Έτσι, π.χ., όπως υποστηρίζουν τουλάχιστο οι ειδικοί επιστήμονες, η καταστροφή των δασών της Βορείου Αφρικής από τον άνθρωπο, είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία της σημερινής έρημου Σαχάρας. Έ δημιουργήθη ένα καινούργιο περιβάλλον, καινούργιες συνθήκες, όπου δεν μπορούν να ζήσουν ούτε ζώα ούτε φυτά ούτε άνθρωποι.

Η καταστροφή των δασών της Μαδαγασκάρης για να δημιουργηθούν βοσκότοποι φαίνεται πως θα έχει ένα άλλο αποτέλεσμα. Με την εξαφάνιση των δασών ελαττώθηκε σε μεγάλο βαθμό ο αριθμός πολλών αγρίων ζώων που ζούσαν στη μεγάλη αυτή νήσο του Ινδικού ωκεανού, μερικά δέ απ' αυτά, όπως, π.χ., τα λεμούρια βαδίζουν σταθερά προς την οριστική εξαφάνιση τους. Κάτι ανάλογο έχει γίνει και από την κτηνοτροφία. Η έντατική εκτροφή ζώων στις χώρες της Ανατολικής Αφρικής έχει μεταβάλει πολλές από τις σαβάνες των περιοχών αυτών σχεδόν σε έρημους. Η εκτροφή των αιγοπροβάτων και ιδίως της κατσίκας στις παραμεσόγειες χώρες είναι η αιτία που δεν υπάρχουν δάση στις περιοχές αυτές.

Πολλές φορές ο άνθρωπος έγινε

αίτια μεταβολής του περιβάλλοντος με την εισαγωγή διαφόρων ζώων σε περιοχές, που δεν υπήρχαν πρώτα. Η εισαγωγή αυτή σε άλλες περιπτώσεις ήταν σκόπιμη και σε άλλες τυχαία. Παράδειγμα σκόπιμης εισαγωγής αποτελούν οι άγριοι σκύλοι ντίγκο της Αυστραλίας, που κατάνονται από ημερους σκύλους. Σε πολλές περιοχές της ηπείρου αυτής εξαφάνισαν όρισμένα είδη ζώων που ήταν ανάμεσα να προφυλαχθούν από τον καινούργιο έχθρο τους.

Το ίδιο έγινε με τον ιχθυόμορφο, ένα μικρό θηλαστικό, που μεταφέρθηκε από την Ιάβα στην Κούβα και την Αϊτή για να εξολοθρεύσει τα φιδιά, που αφθονούσαν στις φυτείες του ζαχαροκάλαμου. Οι ιχθυόμορφες κοντά στα φιδιά, εξαφάνισαν και όρισμένα είδη μικρών θηλαστικών που ζούσαν μόνο στην Κούβα ή την Αϊτή. Θα μπορούσε να φέρεται κανείς άφωνα παραδείγματα καταστροφής του περιβάλλοντος, για την οποία πάντοτε υπεύθυνος είναι ο άνθρωπος. Σήμερα όμως, με τη ανάπτυξη της βιομηχανίας, όχι μόνο καταστρέφεται το περιβάλλον, αλλά και μολύνεται, γίνεται δηλαδή ακατάλληλο για κάθε ζωή.

Η κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών σε κάμπους και βουνά, η διάνοιξη μεγάλων δρόμων, η δημιουργία πόλεων, αλλάζουν τελείως το περιβάλλον. Επί πλέον τα απόβλητα από τις κατοικίες και τα εργοστάσια του ανθρώπου ρυπαίνουν και μολύνουν τον αέρα, το έδαφος και το νερό, που είναι απαραίτητα για τη ζωή. Και οι μέν μεταβολές του περιβάλλοντος γίνονται και από τη φύση και από τον άνθρωπο. Η ρύπανση όμως και η μόλυνση του περιβάλλοντος γίνεται μονάχα από τον άνθρωπο. Τα κατάλοιπα από τις διάφορες βιομηχανίες, τα έντομοκτόνα και τα ζιζανιοκτόνα, τα απορρίμματα, δημιουργούν τέτοιες μεταβολές που δεν μπορούν να αποκατασταθούν. Από τα εργοστάσια όλης της γης διασκορπίζονται καθημερινά στον αέρα εκατομμύρια τόννοι βλαβερά αέρια. Μόνο στη Γαλλία υπολογίζεται ξεχύνονται στον αέρα κάθε χρόνο 2 εκατομμύρια τόννοι καπνού, πέντε εκατομμύρια τόννοι αερίων που περιέχουν και θειάφι και πολλά εκατομμύρια τόννων σκόνης. Έδώ στον τόπο μας, τα αέρια που

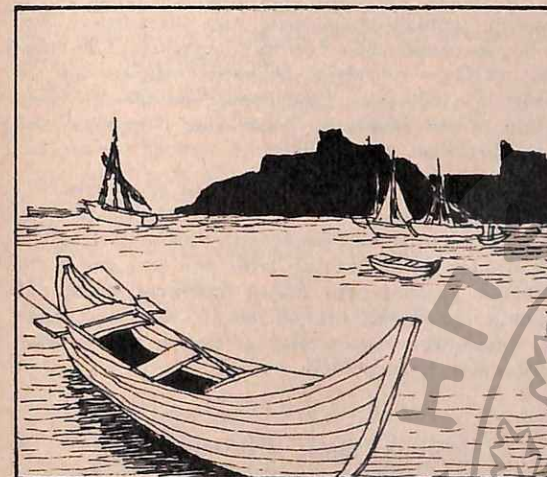
(Συνέχεια στη σελίδα 31)

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ

ΑΦΗΓΗΜΑ

Βγήκε από το λευκό υπερωκεάνειο ο άνθρωπος, πέρασε από την αθονσα ελέγχου του τελωνείου. Είχε κάποιο φόβο στην καρδιά. Οι έλεγχοι έχουν πάντα κάτι το αποκαρδιωτικό. Να σου ανακατείνουν τις βαλίτσες δυο άγνωστα χέρια, είναι σαν να σου ανασκαλεύουν την καρδιά ν' ανακαλύψουν τα αισθήματα και τα μυστικά σου. Τίποτα από όλα τούτα δεν συνέβησαν στον κύριο Αγγερινό. Μερικές ερωτήσεις του απεύθυνε ένας ευγενέστατος τελωνειακός κι

ΠΕΙΡΑΙΑΣ (ΤΟΥΡΚΟΛΙΜΑΝΟ)

αυτός απάντησε χωρίς δυσκολία. Δεν έκουβε κανένα μυστικό ο κύριος Αγγερινός, όλα ήταν ξεκάθαρα. Είχε ταξιδέψει σε όλο τον κόσμο, μα πρώτη φορά έρχοταν στον Πειραιά. Σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε τον ουρανό. Πώς μπορούσε να είναι τόσο καθαρός ο ουρανός του Φθινόπωρου! Είχε περάσει πολλά φθινόπωρα σε μεγάλες και ξακουσμένες πολιτείες και βαρέθηκε να βλέπει πεσμένα κίτρινα φύλλα σ' άδεια πάρκα, ν' ανταντύνει κλαδιά ύφωμένα και γυμνά. Η γύμνια των δέντρων σου κατεβάζει τον πυρετό των αισθημάτων, σου αδειάζει την ψυχή. Ο ουρανός μολυβίζει, έρμαιο βοριά. Σκοτάδι και βροχή αδιάκοπη. Έκει η θάλασσα αφρίζει ανήσυχη και η μελαγχολία

πλανιέται και κάθεται στα στήθη των περιπατητών. — Γιατί κοιτάς έτσι τον ουρανό; ρώτησε η κυρία Έλπίδα.

— Το φθινόπωρο στον Πειραιά έχει τη μυρωδιά της θάλασσας. Άς περπατήσουμε λίγο στο μήκος του λιμανιού πριν πάρουμε το αυτοκίνητο.

— Έχουμε και τις βαλίτσες.

— Δεν τις πειράζει κανείς. Έδώ θα μείνουν όσο να γυρίσετε να τις πάρετε, ακούστηκε μια φωνή.

— Εύχαριστώ πολύ, είπε ο κύριος Αγγερινός και προχώρησε στο μήκος της παραλίας.

Σαφνικά σταμάτησε:

— Νιώθεις, άραγε, τούτη τη γαλήνη, που νιώθω κ' εγώ. Το ξεκούρασμα της ψυχής;

— Μα είναι η αλλαγή ύστερα από το ταξίδι.

— Όχι. Ανασαίνω αέρα φιλτραρισμένο στο κόσκινο φρέσκον φνικιού. Κοίτα το πάρκο. Κ' εδώ πέφτουν τα φύλλα κ' εδώ αναρριγεί το νερό στη λεκάνη του λιμανιού από το παιχνιδιάρικο κύμα. Πόση διακριτικότητα έχουν τα φυσικά φαινόμενα. Να έχεις γεννηθεί στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, να είσαι Έλληνας και να μην επισκεφτείς τον Πειραιά είναι μεγάλη δυστυχία. Πολιτεία με τέτοιον ουρανό, δεν σου δίνει καμιά κούραση.

Βαδίζοντας στους φθινοπωρινούς δρόμους ο κύριος Αγγερινός και η κυρία Έλπίδα, νόμιζαν πως βρίσκονται πλάι σε πολύχρωμο ποτάμι, που απλώνει και γεμίζει τα πάντα.

Όταν έπεσε το βράδυ και βγήκε το φεγγάρι και τα αστέρια, οι δυο άνθρωποι που περπατούσαν στο λιμάνι δεν κατάλαβαν καθόλου την αλλαγή. Το βάδισμα του χρόνου έγινε σαν μια λογική επεξεργασία. Είδαν πως βρίσκονταν σε τοπίο με σταθερή εναλλαγή εικόνων, φυσικών φαινομένων, απόλυτα νοητών, με εσωτερικούς κραδασμούς.

Ο κύριος Αγγερινός και η κυρία Έλπίδα γύρισαν στο ξενοδοχείο τους χαρούμενοι. Δες κι η μυρωδιά της φθινοπωρινής γης πέρασε στις φλέβες τους κι όλη τη νύχτα στο όνειρό τους αναδεύονταν οι κυματισμοί του αέρα του φορτωμένου ανοιξιάτικου ανέμου.

Ο κύριος Αγγερινός ξύπνησε πολύ πρωί και κάθισε στη βεράντα. Κοίταζε αμίλητος πέρα μακριά. Κάτω στο δρόμο τα παιδιά έπαιζαν και φώναζαν. Στη βεράντα ανάμεσα στις γλάστρες με τα λουλούδια, στεκόταν η κυρία Έλπίδα. Ήταν κι αυτή αμίλητη. Άκουγαν τη σιγή της φωνής του ξενοδόχου που στεκόταν όρθιος.

— Έδώ το φθινόπωρο έρχεται σαν χείμαρος φωτός. Κι ο ουρανός ακόμη θαρείς ξανανιώνει.

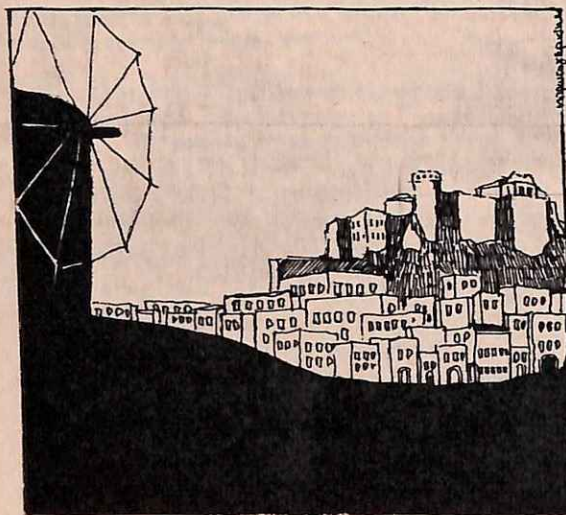
Γέλασαν. Μα ύστερα είδαν το σύννεφο, έτοιμο να σαλπάρει. Δεν ήταν μαύρο τούτο το σύννεφο, ιριδίζε στα εναλλασσόμενα σχήματα η έλπίδα, η γαλήνη και η χαρά.

— Μπορώ να ζήσω εδώ τα υπόλοιπα χρόνια μου. Είναι η πόλη που αναζητούσα σ' όλη μου τη ζωή. Εκλείσε τα μάτια να μη χάσει το δράμα κ' έμεινε στην πολυθρόνα του. Τότε άρχισαν να πέφτουν ψιλές στάλες βροχής. Φθινοπωρινό πρωτοβόρι.

— Θέλετε να μπούμε μέσα; ρώτησε ο ξενοδόχος.

— Όχι, όχι.

Η κυρία Έλπίδα άπλωσε το χέρι να το δροσί- σουν οι σταγόνες της βροχής.

Πάτμος (Μονή Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου)

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΟΥΣΤΑΚΗ

Καθηγ. Ἀμερ. Κολλεγίου

Η ΜΟΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΠΑΤΜΟΥ

Τὸ πρῶτο κτίσμα πού ἀντικρύζει ὁ ἐπισκέπτης τῆς Πάτμου σὰν βρίσκεται ἀκόμη στὴ γέφυρα ἢ στὸ κατὰστρωμα τοῦ πλοίου, εἶναι τὸ καστρομοναστήρι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, προστάτη τοῦ νησιοῦ. Τὸ μοναστήρι αὐτὸ πού θυμίζει παλιὰ μεγαλεῖα «τοῦ ἐνδοξοῦ μας βυζαντινισμοῦ» ἰδρύθηκε τὸ 1088 ἔτος Κυρίου ἀπὸ τὸν Ὅσιο Χριστόδουλο τὸν Λατρινὸ (μοναχὸ πού ἀσκήτευε στὸ ὄρος Λάτρος τῆς Μικρᾶς Ἀσίας). Ὁ ὅσιος μετακόμισε στὰ μέρη

αὐτὰ προσκαλεσμένος ἀπὸ τὸν φιλομόναχο αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου Ἀλέξιο Α' Κομνηνὸ, πού θέλησε νὰ κτίσει ἕνα τρανὸ μοναστήρι γιὰ νὰ τιμῇ τὸν Ἰωάννη τὸν Εὐαγγελιστὴ, τὸν ἀγαπημένο τοῦ Χριστοῦ μαθητὴ, πού ἔγραψε τὸ τελευταῖο βιβλίο τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὴν Ἀποκάλυψη, στὸ μυροβόλο αὐτὸ νησί. Πράγματι ὁ Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἀνεκνήρυχθη πολιοῦχος τῆς Πάτμου καὶ ἡ μνήμη του ἔκτοτε τιμᾶται τέσσερες φορές τὸ χρόνο: στίς 16 Μαρτίου, στίς 8 Μαΐου, στίς 26 Σεπτεμβρίου καὶ στίς 22 Ὀκτωβρίου, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου στὰ ἀρχαῖα χρόνια ἦταν ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος.

Τὸ κτίριο τῆς Μονῆς δὲν εἶναι ἐνιαῖο. Ἀποτελεῖται ἀπὸ μικρὰ ἐπὶ μέρους οἰκοδομήματα: τὸ Καθολικὸ (κεντρικὸ ναό), τὴν Τράπεζα, τὸ Μαγειρεῖο, τὰ κελλιά, τὰ παρεκκλήσια, τὸ Σκευοφυλάκιο, τὴ Βιβλιοθήκη καὶ ἄλλα, πού περιζώνονται ἀπὸ ἕνα μεσαιωνικὸ λιθόκτιστο τεῖχος τοῦ ὁποῖου οἱ ἐπάλξεις καὶ πολεμίστρες ἔχουν κτισθεῖ σὲ διαφορετικὸς αἰῶνας.

Μόλις ὁ προσκυνητὴς μπαίνει στὸν ἐσωτερικὸ περίβολο τῆς Μονῆς συναντᾷ τὸ παρεκκλήσιο πού εἶναι ἀφιερωμένο στὸν κτήτορα ὅσιο Χριστόδουλο καὶ διακοσμημένο μ' ἕνα ὑψηλὸ τέμπλο, ἀριστουργημα λαϊκῆς τέχνης καὶ φαντασίας. Στὴ νότια πλευρὰ του ὑπάρχει ἕνα ἀρκοσόλιο πού ἐμπεριέχει τὴ λάρνακα μὲ τὰ ἱερὰ λείψανα τοῦ Ὁσίου.

Ὁ κυρίως ναὸς εἶναι σταυροειδῆς τρουλλαῖος μὲ τέσσερις μαρμαρινές κολώνες, πού διεσώθηκαν ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο οἰκοδόμημα τῆς θεᾶς Ἀρτέμιδος. Τὸ τέμπλο στολίζουν σπουδαῖες βυζαντινὲς εἰκόνες καὶ τὰ σχέδια ὁμοιάζουν μὲ ζωλόγλυπτες δαντέλλες. Εἶναι προσφορά τοῦ ἐπισκόπου Λαοδικείας Νικηφόρου τοῦ Πατμίου (γύρω στὰ 1820).

Στὸ βόρειο μέρος τοῦ Καθολικοῦ καὶ κοντὰ στὸ ἱερὸ βῆμα βρίσκεται τὸ Σκευοφυλάκιο τῆς Μονῆς, ὅπου εἶναι ἀσφαλισμένοι οἱ καλλιτεχνικοὶ θησαυροὶ τοῦ ἱδρύματος, πού ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἱερὰ σκεύη καὶ πολύτιμα χρυσοκέντητα ἄμφια ἀμύθητης ἀξίας. Ἡ τράπεζα τῆς Μονῆς, κτίσμα τοῦ ΙΑ' αἰ., περιλαμβάνει σπουδαῖες τοιχογραφίες μεταγενεστέρων ὁμῶς αἰώνων καὶ τεχνοτροπιῶν.

Η ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Στὴν ἐνυπόγραφη διαθήκη του, πού φέρει χρονολογία (1093), ὁ ὅσιος Χριστόδουλος ἐντέλλεται:

«Σὺν τούτοις πᾶσι καὶ τὰ βιβλία μου πάντα ἵνα ὦσιν ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ τῆς Πάτμου καθὼς καὶ τὰ βιβλία πάντα ἅπερ ἐχαρίσατό μοι ὁ ἁγιώτατος καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κύρις Νικόλαος».

Μ' αὐτὸν τὸν πυρῆνα ἄρχισε ἡ βιβλιοθήκη, ἡ ὁποία σήμερα ἀριθμεῖ 890 χειρόγραφα, (325 περιμνή, 565 χαρτῶα), 13.000 πολύτιμα ἔγγραφα καὶ 2.000 τόμους παλαιῶν βιβλίων πού ἐνώνουν 9 αἰῶνες

ἱστορία, σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες τοῦ Ἀθ. Κομίνης πού ἐρεῦνησε, κατέγραψε καὶ ταξινομήσε τὴ βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΣ

Καθὼς ὁ ὁδοιπὸρος ἀνεβαίνει ἀπὸ τὴ Σκάλα στὴ Χώρα, στὴ μέση περίπου τῆς ἀποστάσεως, βρίσκεται τὸ ἱερὸ Σπήλαιο τῆς Ἀποκαλύψεως. Αὐτὸς πού θὰ θελήσει νὰ διαβεῖ τὸ νάρθηκα τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Ἀννης θὰ ἀντικρύσει τὴν ἐξῆς ἐπιγραφή: «Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος οὗτος...». Δεξιὰ ἀπὸ τὸ Νάρθηκα, πρὸς τὴ μέση τοῦ Ναοῦ, βρίσκεται ὁ «θεολάξευτος» βράχος, ὅπου ἐκεῖ ὀπτασιόσθηκε ὁ Εὐαγγελιστὴς - προφήτης γιὰ νὰ γράψει τὸ πύρινο ἀποκαλυπτικὸ βιβλίο του.

Πάνω ἀπὸ τὴν κόγχη τοῦ βράχου ὑπάρχει σταυρὸς σχήματος μελίττης, καὶ ἀποδίδεται στὸν ἴδιο τὸν Ἰωάννη, ὅπως καὶ μιὰ σκαλισμένη χειρολαβὴ τὴν ὁποία, κατὰ τὴν παράδοση, χρησιμοποιοῦσε ὁ ἅγιος γιὰ νὰ σηκωθεῖ ὅταν βρισκότανε ξαπλωμένος στὸ ἔδαφος μὲ τὸν Πνεῦμα Κυρίου τοῦ ἀπεκαλύπτετο καὶ «ἤκουε φωνὴν ὅπως τοῦ μεγάλου ὡς σάλπιγγος». Δίπλα ὑπάρχει μιὰ πέτρα ὅπου ὁ μέγας ὀπτασιόσθης ἀκουμποῦσε τὸ φωτισμένο κεφάλι του γιὰ νὰ συνέλθει ἀπὸ τὴν φοβερὴ ἐμπειρία τῆς θεοπτείας. Λίγο πιο κάτω ἀπὸ τὸ λίθινο προσκεφάλι τοῦ Θεολόγου ὑπάρχει μικρὸ ἀναλόγιο, ὅπου ἀκουμποῦσε τὶς περγαμνές του ὁ ἀφοσιωμένος μαθητὴς τοῦ Προφῆτου, πού κατέγραφε τὰ ἐκστατικὰ καὶ ἀκατάληπτα λόγια τοῦ διδασκάλου του.

Τέλος στὸ γρανιτένιο αὐτὸ σπήλαιο ὑπάρχει τὸ φρικτὸ «ρῆγμα» πού θυμίζει τὸ ἐσωτερικὸ ἐνὸς ἄλλου διαρηγμένου βράχου, ὅπου ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη. Τὸ ρῆγμα διαιρεῖ τὸ βράχο σὲ τρία μέρη καὶ αὐτὸ κατὰ τὴ λαϊκὴ παράδοση συμβολίζει τὴν τριαδικὴ θεότητα. Ἐκεῖ ὁ Θεολόγος ἄκουσε τὴ συγκλονιστικὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ πού τοῦ ἀνήγγειλε τρεῖς φορές:

«Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω
ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος...»

Τὸ δράμα αὐτὸ παριστάνει ἡ εἰκόνα τοῦ τέμπλου. Στὸ Νάρθηκα τοῦ ναοῦ βρίσκεται ὁ τάφος τοῦ σοφωτάτου διδασκάλου τοῦ Γένους Δανιὴλ Κεραμέως τοῦ Πατμίου πού φώτισε μὲ τὸ θεῖο φῶς τῆς γνώσεώς του πάμπολλους ραγιαδες στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς.

Τὸ σπήλαιο τῆς Ἀποκαλύψεως ὅπως καὶ ἡ αὐτοκρατορικὴ Μονὴ τοῦ Θεολόγου δὲν εἶναι μόνο πηγὴ εὐλογίας καὶ πνευματικῆς ἀναγεννήσεως γιὰ τὸν τόπο μας, ἀλλὰ καὶ ἕνα κέντρο παγχοριστιανικῆς ἱστορικῆς μαρτυρίας ἐφάμιλλης ἐκείνης τῶν Ἱεροσολύμων. Τόσο ἡ Πάτμος ὅσο καὶ ἡ Ἀγία Σιών, ἀποτελοῦν τίς βάσεις καὶ τίς πηγές μέσα ἀπὸ τίς ὁποῖες μποροῦν ν' ἀποδείξουν ὅτι ἐρευνήτες ὅτι τὰ βιβλικά κείμενα δὲν εἶναι μυθικὰ κατασκευάσματα, ἀλλὰ ἱστορικὰ ντοκουμέντα καὶ ψυχογραφήματα θεοπνεύστων ἀνθρώπων πού ἔζησαν καὶ ἔδρασαν σὲ τόπο συγκεκριμένο, χρόνο προσδιορισμένο, καὶ ἱστορία πραγματικὴ.

ΗΝΤΙΘ ΧΑΜΙΛΤΩΝ

Η ΜΑΓΕΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ἡ Ἡντιθ Χάμιλτων ὑπῆρξε ἐνθουσιώδης φίλη τῆς Χώρας μας. Ἐγράψε ἔργα πού πάλονται ἀπὸ Ἑλληνολατρικὸν αἶσθημα, καὶ πού μαρτυροῦν βαθεῖα γνώση τῆς ἀρχαίας, ἀλλὰ καὶ τῆς νεώτερης ἑλληνικῆς ἱστορίας.

Λένε πὼς ἕνας φημισμένος ζωγράφος Ἕλληνας, κάποτε, ἔφτιαξε μιὰ ζωγραφιά: ἕνα παιδόπουλο πού κρατοῦσε ἕνα τσαμπὶ σταφύλια. Κ' ἦτανε τὰ σταφύλια — λένε — τόσο φυσικὰ πού ἐρχόνταν τὰ πουλιὰ νὰ τσιμπήσουνε.

«Τί ὠραῖο! Τί ἀληθινὸ!» Φώναζε ὁ κόσμος ὅλος μὲ θαυμασμό.

«Δὲν εἶναι ἀληθινὸ», εἶπε ὁ καλλιτέχνης. «Ἀν ἦτανε, τὸ παιδί θὰ τὰ ἔχε διώξει τὰ πουλιά».

Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς Τέχνης τῆς Ἑλληνικῆς. Εἶναι ἀληθινὴ χωρὶς νὰ εἶναι φωτογραφία. Τὸ παιδόπουλο εἶναι ἀληθινὸ καὶ τὰ σταφύλια εἶναι ἀληθινὰ, μὰ εἶναι κάτι παραπάνω ἀπὸ ἀληθινὰ: εἶναι ὠραῖα.

Ὁ καλλιτέχνης στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα δὲν χρειαζότανε οὔτε στὸν οὐρανὸ νὰ πάει οὔτε στὴν Κόλαση. Ὁ κόσμος πού ἦταν γύρω του, ὁ κόσμος ὁ ἀληθινός, ἦταν ἀρκετὸς γιὰ νὰ λούσει καὶ ν' ἀγάψει τὴν ψυχὴ του. Δὲν χρειαζότανε νὰ πλάσει θεοὺς περιεργούς καὶ πολύμορφους γιὰ νὰ τὸν πάρουνε μακριὰ ἀπ' αὐτὴ τὴ γῆ. Ἐδινε στοὺς θεοὺς του τὴν πῶ ὠραία μορφή πού θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ φανταστεῖ, τὴν μορφή πού ἔδλεπε γύρω του, τὴν μορφή τοῦ ἀνθρώπου.

Πῶς νὰ μὴν συγκρίνει κανένας μιὰ μπρούτζινη βραχμάνικη ἀπεικόνιση τοῦ θεοῦ Σιδᾶ μὲ τὸν Ἑρμὴ τοῦ Πραξιτέλη;

Στέκεται ὁ θεὸς Σιδᾶ, στὴ στάση τοῦ χοροῦ. Ἐνα πλῆθος χεῖρα τυλίγουν τὸ κορμὶ του γιὰ νὰ δώσουν τὴν ἀντίθεση τῆς ἀένης κίνησης, καὶ τὸν περιτριγυρίζουν ὄντα καὶ πράγματα συμβολικά, συμβολικά, παράξενα, — ἕνα κρανίον, μιὰ γοργόνα, μιὰ κόμπρα, δράκοντες, σκοουλάρια, αἰῶμα καὶ ἕνας δράκοντας πού σπαράζει στὰ πόδια του. Μπορεῖ νὰ εἶναι ὁμορφα ὅλα αὐτὰ, μὰ εἶναι ἕνα εἶδος ὁμορφιάς πού δὲν τὴν εἶδαμε ποτέ, πού δὲν πηγάει ἀπ' τὴν ἴδια τὴ ζωὴ μας: εἶναι ὁμορφιά ὁπερὶ ὁσμίαι.

Ἀς πάρουμε τώρα τὸν Ἑρμὴ τοῦ Πραξιτέλη. Ὁ Ἑρμὴς τῆς Ὀλυμπίας εἶναι ἀπλῶς ἕνα ἀπόλυτα ὁμορφο ἀνθρώπινο πλάσμα, — οὔτε λιγότερο, οὔτε περισσότερο. Κάθε λεπτομέρεια τοῦ κορμοῦ του εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς σύνθετης γνώσης ἄλλων κορμῶν. Τίποτε δὲν προστίθεται γιὰ νὰ ὑπογραμμίσαι τὴ θεότητά του ἰδιότητα, οὔτε φωτοστέφανο πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, οὔτε σκῆπτρο στὸ χεῖρι του. Γιὰ τὸν Ἕλληνα καλλιτέχνη ἔνδειξη καὶ ἀπόδειξη τῆς θεότητος τοῦ ἰδιότητος εἶναι αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ὁμορφιά του.

Τὸ ἔζησε τὸ ἀγαλμα τοῦτο πρὶν τὸ φτιάξει στοὺς δρόμους, στοὺς ἀγῶνες, στὴν ἀγορὰ, κοιτώντας τοὺς ἀνθρώπους. Κι ὅτι εἶδε στοὺς ἀνθρώπους τοὺτους ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ τὸν ἐμπνεύσει στὴ δουλειά του. Οὔτε νὰ ἐφεύρει χρειάστηκε, οὔτε ν' ἀπρωτοτυπήσει, οὔτε νὰ βρεῖ μιὰν ἀλήθεια ἀληθινότερη ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ἀλήθεια, τὴ ζωὴ. Αὐτὴ εἶναι ἡ αἰωνιότης!

ΤΑ ΔΥΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΑΔΕΡΦΑΚΙΑ

Μιά φορά και ένα καιρό ζούσαν μέσα σ' ένα όμορφο σπιτάκι δυο αδερφάκια. 'Ο Γιωργάκης και η Εὐγενία. Καί τὰ δυό τους ήταν τέσσερο χρονῶν. 'Ο Γιώργος ήταν ένα ροδαλό αγοράκι με ξανθὰ μαλλιά και γαλανὰ μάτια· ἐνῶ ἡ Εὐγενία εἶχε καστανὰ μαλλιά και τὰ μαύρα ματάκια της ἐλαμπαν ἀπὸ ἐξυπνάδα.

'Ο μπαμπὰς τους, ὁ κύριος Τάσος, ἐπειδὴ ἦταν καλὰ παιδιὰ και δὲν στενοχωροῦσαν πολὺ τὴ μητέρα, τοὺς ἔφερνε σοκολάτες, καραμέλες και κάπου - κάπου τοὺς ἀγόραζε κι ἀπὸ ἕνα παιχνίδι.

'Απ' ὅλα ὅμως τὰ παιχνίδια τους, ἐκείνα ποὺ ἀγαποῦσαν περισσότερο, ἦταν, γιὰ τὴν Εὐγενία ἕνα κίτρινο λαγουδάκι ποὺ τὸ λέγανε Ριρί και γιὰ τὸ Γιώργο μιὰ κόκκινη κοτούλα ποὺ τὴ λέγανε Τσαχπίνα.

Μιά μέρα, ἐκεῖ ποὺ παίζανε φρόνιμα και καλὰ, ὁ Γιώργος παίρνει τὸ λαγουδάκι ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἀδερφοῦλας του και τῆς λέει:

— «'Ο Ριρὴς εἶναι ζικός μου! 'Εμένα ἀγαπάει!»

'Ἡ Εὐγενία, μόλις τῆς εἶπε ὁ Γιώργος ἔτσι, βάζει τὰ κλάματα.

'Ἡ μητέρα, ποὺ ἦταν μέσα στὴν κουζίνα και ἐτοίμαζε τὸ μεσημεριανὸ φαγητό, ἀκούγοντας τὰ κλάματα τῆς Εὐγενίτσας, τοὺς φωνάζει ἀμέσως δυνατὰ:

— «Τώρα θάρθω μέσα νὰ δῶ γιατί μαλώνετε...»

'Ο Γιωργάκης, μόλις ἀκούει τὰ λόγια αὐτὰ τῆς μαμᾶς, τρέχει και κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα. Μετὰ ἀπὸ λίγο, νά! και ἔρχεται στὸ δωμάτιο ἡ μητέρα.

— «Εὐγενία, γιατί κλαῖς; Ποῦ εἶναι ὁ Γιώργος;», ρωτᾷ με αὐστηρὸ ὕφος.

'Ἡ Εὐγενούλα τότε ὅλο παράπονο και με δάκρυα στὰ μάτια ἀρχίζει νὰ τῆς λέει, τί τῆς ἔκαμε ὁ Γιώργος.

— «Νά... νά... ὁ... Γῶ... Γῶ... γος μου πῆ... πῆ... ρε τὸ Ρι... ρί... μου...»

Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ τελειώσει τὰ λόγια της κι ὁ Γιώργος πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα μπήζει τὰ κλάματα.

'Ἐκλαιγε ἡ Εὐγενία, ἔκλαιγε κι ὁ Γιώργος.

'Ἡ μητέρα τότε, εἶπε νὰ ἔρθουν και τὰ δυό παιδιὰ κοντά της. Στὸ Γιωργάκι προσπάθησε νὰ τοῦ δώσει νὰ καταλάβει ὅτι ἡ Εὐγενία εἶναι ἀδερφοῦλα του και πρέπει νὰ τὴν ἀγαπάει. Καί στὴν Εὐγενούλα, εἶπε ὅτι τὰ παιχνίδια πρέπει νὰ τὰ ἔχουν μαζί με τὸν ἀδερφό της και ὅτι ὁ μπαμπὰς ἅμα εἶναι καλὰ παιδιὰ και δὲν μαλώνουν, θὰ τοὺς φέρει και ἄλλα πράγματα πιὸ ωραία.

Ἐαφνικά, και ἐνῶ τὰ κλάματα δὲν εἶχανε σταματήσει, μιὰ ἀγαπημένη φωνὴ ἀκούγεται ἔξω στὸ κῆπο.

— «Παιδιά, ἔλατε... ἔλατε νὰ δεῖτε τί σὰς ἔφερα! Γιώργο μου, Εὐγενία ἔλατε!»

'Ἦταν ἡ φωνὴ τοῦ πατέρα ποὺ εἶχε ἐπιστρέψει ἀπὸ τὴ δουλειά και καλοῦσε τὰ παιδιὰ νὰ πᾶνε κοντά του.

Ποῦ πῆγαν τότε τὰ κλάματα και τὰ παράπονα;

Τὰ ματάκια τῶν παιδιῶν, με τὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ κυρίου Τάσου, ἀστράψαν και τρεχάλα βγαίνουν ἀπὸ τὸ δωμάτιο.

Μὰ μόλις τὸν ἀντικρίζουν τὰ παιδιὰ και βλέπουν τί κρατοῦσε στὰ χέρια, ὦ! τί χαρὲς ἄρχισαν νὰ κάμουν.

'Ο πατέρας τους βαστοῦσε δυὸ κλουβιά. Στὸ ἕνα κλουβὶ ἦταν μέσα δυὸ ἄσπρα κουνελάκια ποὺ τρώγανε καρότο και κουνούσανε τ' αὐτάκια τους και στὸ ἄλλο κλουβὶ ἦταν μέσα ἕνα κοκοράκι, δυὸ κίτρινα κοτοπουλάκια και ἕνα παπὶ.

— «Παιδιά μου, γιὰ σὰς τὰ ἔφερα», τοὺς εἶπε με ἀγάπη ὁ πα-

τέρας, «θέλω νὰ γίνετε φίλοι και νὰ τ' ἀγαπᾶτε!»

Μετὰ ἀπὸ λίγο καιρὸ τὰ ζωάκια εἶχανε δεῖξει, τὸ καθένα ξεχωριστὰ, τὴν ἀγάπη τους και γιὰ τὸ Γιώργο και γιὰ τὴν Εὐγενία.

Μέσα στὸν κῆπο τὰ δυὸ ἀδερφάκια παίζανε με τὰ κουνελάκια, τὸ κοκοράκι και τὰ κοτοπουλάκια, ὅλη μέρα. Τὸ παπὶ μόνο δὲν ἔπαιζε μαζί τους. Αὐτὸ ἤθελε νὰ πλέει μέσα σὲ μιὰ σκάφη με νερὸ και νὰ καμαρώνει σὰ γλάρος πάνω στὴ θάλασσα.

Καί ξέρετε ποῖο ἦταν τὸ μυστικὸ τῆς φιλίας τους;

— «Ὅτι τὰ παιδιὰ δὲν τὰ τυραννοῦσαν.

— «Ὅσο γιὰ τὸ ψεύτικο λαγουδάκι τὸ Ριρί και τὴν κόκκινη κοτούλα τὴν Τσαχπίνα, τὰ παιδιὰ τὰ βάλανε μαζί μέσα σ' ἕνα χάρτινο κουτί. Καί κάθε βράδυ ποὺ πηγαίνανε στὸ κρεββατάκι τους γιὰ ὕπνο, ἀφοῦ φιλοῦσαν τὴ μαμὰ και τὸ μπαμπά, παίρνανε ἀγκαλιὰ τὸ ἀγαπημένο τους παιχνίδι, γιὰ νὰ τῶχουν ὅλη νύχτα συντροφιά στὰ γλυκὰ τους ὄνειρα.

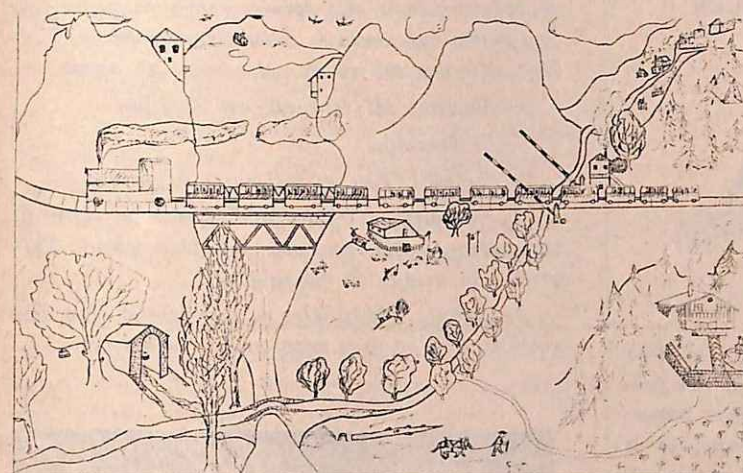
ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗΝ ΣΕΧΝΑΤΕ ΟΤΙ:

Πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν και νὰ μᾶς ταχυδρομηθοῦν τὸ συντομώτερο:

- 1) Τὸ Γενικὸ Δελτίο ἔγγραφης τοῦ Σχολείου στὸν Ε.Ε.Σ.Ν. κ' οἱ καταστάσεις ἔγγραφης 'Ερυθροσταυριτῶν.
- 2) 'Επιστροφές τευχῶν Περιοδικῶν γίνονται δεκτὲς μόνον ὡς τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ μηνός, δηλ. τευχὴ Νοεμβρίου θὰ γίνονται δεκτὰ ὡς τὸ τέλος Δεκεμβρίου.
- 3) Τὰ ἐμβάσματα γιὰ τὸ Περιοδικὸ νὰ στέλνονται ἀπὸ πρόσωπα: 'Ελληνικὸν 'Ερυθρὸ Σταυρὸ Νεότητος, ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1.
- 4) Πρέπει νὰ στέλνεται στὰ γραφεῖα μᾶς σύντομη περίληψη σχετικὴ με τὴν 'Ερυθροσταυρικὴ δράση τῶν μαθητῶν, γιὰ νὰ δημοσιεύουμε στὸ Περιοδικὸ και νὰ ἐνημερώνουμε τὴ Γενεῆ.
- 5) Οἱ φωτογραφίες ποὺ μᾶς στέλνονται γιὰ δημοσίευση πρέπει ν' ἀπεικονίζουν ἀποκλειστικὰ 'Ερυθροσταυρικὴ δράση, νὰ εἶναι καθαρὲς, ὄχι ἐγχρωμὲς, κι ὅσο γίνεται ζωηρὰς και παραστατικῆς, ὥστε νὰ εἶναι περιττὴ σχεδὸν κάθε ἐπεξήγηση.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΛΟΥΚΑ
Α' Τάξ. Γυμν. Κορυδαλλοῦ

ΔΥΟ ΑΜΟΙΡΟΙ

Κάποτε ἕνας τυφλὸς ζητιάνος ἔχασε τὸ πολὺτιμο σκυλί του, ποὺ τὸν ὀδηγοῦσε. Γύριζε μόνος ψαχτὰ μ' ἕνα ραβδὶ στὸ χέρι.

Μπαίνοντας σὲ μιὰν ἐκκλησία, σκόνταψε σ' ἕναν ἄλλο ζητιάνο, ποὺ καθότανε στὰ σκαλοπάτια και μοιρολογοῦσε.

— Τί ἐπαθες, ἀδερφέ μου; τὸν ρώτησε.

— 'Αλίμονο! Κάθισα ἐδῶ νὰ ξαποστάσω και με πῆρε ὁ ὕπνος. Κάποιος κακὸς ἄνθρωπος μοῦ 'κλεψε τὰ δεκανίκια, ποὺ δίχως αὐτὰ εἶμαι χαμένος.

— Παρηγορήσου. 'Ἦξερε ὁ Θεὸς ποὺ μ' ἔριξε πάνω σου. Δὲν ἔχω κ' ἐγὼ καλύτερη τύχη. 'Ἀς σμίξουμε. 'Ἡ συμφορὰ μας θὲ νάειναι ἐλαφρότερη.

— Μὰ δὲν ἔχω πόδια...

— Ἀπὸ τὰ μάτια σου ἔχω ἀνάγκη. 'Ἐχω γερὰ πόδια και πλάτες δυνατές. Θὰ σὲ παίρνω καβάλα, ἐσὺ θὰ περπατᾷς με τὰ δικά μου πόδια κ' ἐγὼ θὰ βλέπω με τὰ μάτια σου.

'Ἡ συμφωνία κλείστηκε, οἱ δυὸ δυστυχισμένοι γίναν ἀχώριστοι, κι οἱ περισσότεροι ἀπ' ὅσους τοὺς ἐβλέπαν τοὺς ἐλεοῦσαν.

ΕΡΓΟΡ. ΙΝΑΧΟΣ
'Αργος

ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Στὶς κρυστάλλινες πηγές σου ἦπια δροσερὸ νερὸ, στὰ πλατάνια σου ἀπὸ κάτω ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ.

Τὰ πλακόστρωτα δρομάκια ἔτυχε νὰ τὰ διαβῶ, νὰ μυρίσω τίς γαζίες, τίς λιμνούλες σου νὰ ἰδῶ. Καί τὸ κάθε σου σπιτάκι και τὸ κάθε ἀργοντικό σὰ δίκονο τοῦ μ' ἔδεχτει.

Μ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
5ης Δημ. 'Ερασμείου Σχολῆς

*
'Απ' ὅσα διαβάζω

ΓΙΑΟΥΡΤΟΦΑΓΟΙ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ

Τὸ γιαούρτι ἔχει κατακτήσει τοὺς 'Αμερικανούς. 'Ανακατεμένο με χυμούς φρούτων, σερβίρεται παγωμένο και παίρνει σιγά - σιγά τὴν θέση τοῦ παγωτοῦ.

Οἱ 'Αμερικανοὶ συνωθοῦνται καθημερινὰ ἔξω ἀπὸ τὰ λιγιστὰ ἐιδικὰ καταστήματα ποὺ πωλοῦν ἀποκλειστικὰ γιαούρτι και ἀπολαμβάνουν ὄρθιοι τὸ γευστικώτατο νέο παρασκεύασμα. Τὸ προτιμοῦν γιὰτὶ εἶναι ὑγιεινὸ, δροσιτικὸ και δὲν παχαίνει. Περιέχει 25 - 33 θερμί-

δες σὲ κάθε τριάντα περίπου γραμμάρια, ἐνῶ ἡ ἀντίστοιχη ποσότητα παγωτοῦ περιέχει πάνω ἀπὸ 52 θερμίδες.

Οἱ ἐπιχειρηματίες ποὺ ἐπινόησαν τὴν παρασκευὴ και πώληση τοῦ γιαουρτιοῦ στὴν νέα του μορφή κάνουν χρυσὲς δουλειές. Πραγματικά, ἡ ζήτησις ποὺ ἔχει σήμερα τὸ παγωμένο γιαούρτι με τοὺς χυμούς φρούτων εἶναι τεράστια. 'Υπολογίζεται πὼς ἐφέτος ἡ κατανάλωσή του στὴς Η.Π.Α. θὰ ξεπεράσει ἐκείνη τοῦ 1975, ποὺ ἔφτασε στὰ 210 ἑκατομμύρια κιλά, ἀξίας 300 ἑκατομ. δολλαρίων, και τὴν ἀκόμα μεγαλύτερη τοῦ 1976.

ΕΡΓΟΡ. Ε.Ρ. ΑΝΙΣΤΗΣ

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

1
Εἶμαι νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
'Αν τὸ πρῶτο μ' ἀφαιρέσεις,
και δασεῖα μοῦ προσθέσεις,
γίνομαι ὄνομα θεᾶς.

Τί εἶναι;

2
Τέσσερις καλὲς γειτόνισσες,
ἡ μιὰ τὴν ἄλλη τρέχει
και ποτὲ τῆς δὲν τὴν φθάνει.

Τί εἶναι;

3
Εἶμαι κάτι ποὺ σὰν τόχεις
δὲν ἐπιθυμῶς νὰ χάσεις.
'Αλλὰ πάλι ἂν δὲν τόχεις
δὲν ἐπιθυμῶς νὰ τόχεις.
Καί ἂν τέλος τὸ κερδίσεις
τότε πλέον δὲν τὸ ἔχεις.

Τί εἶναι;

4
Δόντια ἔχει, στόμα δὲν ἔχει.
ποτὲ τῆς δὲν τρώει, ποτὲ δὲν πεινά.

Τί εἶναι;

ΕΞΙ ΖΕΥΓΑΡΙΑ

Προσπαθήστε νὰ ταιριάξετε τὰ πιὸ κάτω ὀνόματα εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἀρχικά τους διαβαζόμενα στὴ σειρά νὰ σὰς δώσουν τὸ ὄνομα γνωστῆς μεγάλης περιοχῆς τῆς 'Ελλάδος.

'Ηρακλῆς, 'Ολγα, Νίκος, Στέλλα, Πάρις, Νίτσα, Λάμπρος, Σούλα, Πᾶνος, Οὐρανία, 'Ορφεὺς και 'Ελένη.

ΕΑΝΘΗ Χ.

Σχολή 'Ισμ. Μεταξά - Νίκολιτς

ΤΑ ΔΕΛΦΙΝΙΑ

Είναι μια ευχάριστη «ατραξιόν» στο μονότονο ταξίδι, στο μονότονο πέλαγος, ή εμφάνιση των δελφινιών. Καθώς το πλοίο διασχίζει το πέλαγος παρουσιάζονται ξαφνικά στην επιφάνεια και προχωρούν με κυματοειδείς κινήσεις, ακολουθώντας την πορεία του καραβιού. Φαίνονται, χάνονται, ξαναφαίνονται, ανεβοκατεβαίνουν, ψηλώνουν, χαμηλώνουν, όσο πού εξαφανίζονται ολότελα. Οι επιβάτες δεν χορταίνουν το θέαμα.

Τα δελφίνια είναι κήτη, δηλαδή ζώα θηλαστικά με αίμα θερμό και πνευμονική αναπνοή. Καμιά σύγγενεια δεν έχουν τα κήτη με τα ψάρια κι ως τους μοιάζουν στα εξωτερικά χαρακτηριστικά. Το νερό δεν είναι το φυσικό τους στοιχείο. Αναγκαστικώς ζουν εκεί, γιατί το μεγάλο και βαρύ σώμα τους θα δυσκόλευε πολύ τις κινήσεις τους στην στεριά, έστω κι αν είχαν πόδια. Επί πλέον ή στεριά δεν θα μπορούσε να τα θρέψει γιατί έτσι μεγάλα πού είναι χρειάζονται πολύ φαί, πράγμα πού μόνον ή θάλασσα, ανεξάντλητη και πλούσια σε τροφές, είναι ικανή να τους προμηθεύσει. Κήτης λοιπόν είναι και το δελφίνι. Τό ωραιότερο, τό ταχύτερο και τό εξυπνότερο απ' όλα.

Έχει σώμα παχυντό και χυτό και δέρμα λείο και πολύ στιλπνό, καστανόμαυρη ράχη και λευκή κοιλιά. Δύο ματάκια μικρά, πού μόλις φαίνονται. Μια ούρα μεγάλη και δυνατή πού μοιάζει σαν μισοφέγγαρο. Ρύγχος μακρύ και μεγάλο πού μοιάζει σαν ράμφος, με σαγόνια γερά, όπλισμένα με άμετρητα δόντια μικρά και πολύ κοφτερά. Στη γρηγοράδα έρχεται πρώτο.

Κανένα ψάρι δεν αποφασίζει να παραβγει μαζί του στο τρέξιμο. Μόνον ό σπάρος, λένε, έκάλεσε κάποτε σε άγώνα δρόμου το δελφίνι και τὰ κατάφερε να βγει νικητής. Με μπαμπεσιά, έννοείται, κι όχι με την ικανότητά του και με την αξία του. Διασκεδαστική είναι ή μικρή αυτή ιστορία, όπως τη λένε οι ψαράδες, και θέλει να δείξει, από τη μια μεριά την

αναμφισβήτητη υπεροχή του δελφινιού, και την υπεροψία του σπάρου από την άλλη.

Λοιπόν μια μέρα ό σπάρος άρχισε να παινεύεται πώς είναι το πιο γρήγορο ψάρι, πιο γρήγορο κι από το δελφίνι ακόμα. Τό δελφίνι έτυχε να περνά την ώρα εκείνη από κοντά κι άκουσε την κουβέντα. Στάθηκε, έξύγωσε πιο κοντά και ρώτησε το σπάρο:

— Αλήθεια; Με ξεπερνάς στο τρέξιμο;

— Σε ξεπερνάω!

— Εμπρός! Έλα να τρέξουμε! Δέχεσαι;

Τί να κάνει ό σπάρος; Μπορούσε ν' άρνηθεί; Θα γινότανε ρεζίλι μπροστά στα άλλα ψάρια. Σκέφτηκε μια στιγμή κ' έπειτα είπε:

— Δέχομαι. Μόνο θέλω να μου δώσεις λίγη ώρα καιρό να βρω να φάω κάτι, για να δυναμώσω.

(Σχέδ. Μ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ)

— Ωραία, τράβα φάε κ' έλα, συμφώνησε το δελφίνι.

Πήγε παραπέρα ό σπάρος μα δεν νοιάστηκε για φαί. Μόνο βρήκε τους άλλους σπάρους κ' έκανε συμβούλιο.

— Τό και τό, παιδιά. Έμπλεξα σε άγώνα δρόμου με το δελφίνι και τώρα... καταλαβαίνετε...

— Καταλαβαίνουμε... είπαν οι άλλοι.

— Να πάρω πίσω το λόγο μου, δεν μπορώ. Κι όσο για τη νίκη... δελφίνι εν' αυτό...!

— Στάσου, είπε άργά - άργά ένας γεροσπάρος, θα γίνει τό έξης: θα πείς στο δελφίνι «θα τρέξουμε τρία μίλια. Από 'δώ έως εκεί». Αλλά, λοιπόν τα τρία μίλια, έμεις οι άλλοι θα τα μοιραστούμε μεταξύ μας.

— Δηλαδή; Δεν καταλαβαίνω...

— Νά! Έμεις θα σκορπίσουμε από την άφετηρία έως το τέρμα. Κάθε ένα τό - διακόσια μέτρα θα στέκει ένας από μās. Ό τελευταίος θα στέκει ακριβώς στο τέρμα. Και θα τερματίσει πρώτος! Έμπρός, πιάστε όλοι τα πόστα σας! Κ' έσδ τράβα και πές στο δελφίνι «είμαι έτοιμος».

Πήγε ό σπάρος, βρήκε το δελφίνι, άρχισε ό άγώνας. Πήρε δρόμο το δελφίνι, σίφοντας σωστός. Κάποια στιγμή, στρέφει, κοιτάζει για το σπάρο, φωνάζει: «Σπάρο, σπάρο!»

— Μπρός πάω! άκούστηκε μια φωνή από μπροστά.

Παραξενεύτηκε, ταράχτηκε το δελφίνι. Άκούς εκεί να τό προσπεράσει ό μικροσκοπικός σπαράκος; Θυμώνει, βάζει τα δυνατά του και σκίζει τη θάλασσα πιο γρήγορα. Προχωρεί κάμποσο, και πάλι κοντοστέκει, στρέφει και ξαναφωνάζει: «Σπάρο, σπάρο!»

— Μπρός πάω! ξανακούστηκε πάλι ή φωνή του σπάρου, από μπροστά.

Άφρισε το δελφίνι από το κακό του, άφρισε κ' ή θάλασσα καθώς την έσκιζε φρενιασμένο.

Ζύγωνε πια στο τέρμα. Σπάρος δεν φαινότανε πουθενά.

— Σπάρο, σπάρο! φωνάζει για τρίτη φορά το δελφίνι, σίγουρο πως τον άφησε πολύ πίσω.

— Μπρός πάω! Ξανακούγεται πάλι ή φωνή του σπάρου, από το τέρμα αυτή την φορά. Είχε τερματίσει πρώτος!... Δηλαδή είχε τερματίσει για λογαριασμό του ό άλλος σπάρος, πού είχε τό πόστο του στο τέρμα.

Και τότε το δελφίνι δεν άντεξε πια! Έσκασε απ' το κακό του.

Αυτή ή μικρή ιστορία δείχνει πως ή πονηριά νικά τη δύναμη. Στην πραγματικότητα όμως το δελφίνι κρατάει τα σκήπτρα της γρηγοράδας μέσα σε όλα τα ζωντανά πλάσματα της θάλασσας. Έρχεται επίσης πρώτο και στην εξυπνάδα. Σε διάφορα μεγάλα ένδονδρα διατηρούνται δελφίνια σχεδόν έξημερωμένα, πού γνωρίζουν τον φύλακά τους και τον τροφοδότη τους και δέχονται τροφή από τα χέρια του και παίζουν μαζί του και έκτελούν διάφορα νούμερα.

Σχεδιάστε
και
Σεΐς...

...μέ τη ΣΧΟΛΗ ABC

αμέσως τώρα
δοκιμάστε
στείλτε αυτό το
μικρό πουλάκι.

Αν σας άρέσει το σχέδιο, το χρώμα μη διστάσετε. Με πένα, με μολύβι, με λίγο χρώμα, προσπαθήστε να το άψετε ζωή. Κόψτε και στείλτε μας ολοκληρω ήτή δημοσίευση. Θα σας πούμε τις κρίσεις μας και θα σας στείλωμε τό Άναλυτικό Τεύχος για τη Μεθοδο ABC. Αν μένετε στην περιοχή Άθηνών έλάτε στη Σχολή ABC φέρνοντας και τό σχέδιό σας. Θα άκούσετε τις κρίσεις Καλλιτέχνη-Συμβούλου. Θα όπτε σχέδια άλλων μαθητών πού θα σας καταπλήξουν.

Σας περιμένουμε

ΑΘΗΝΑΙ: ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10, Τ.Τ. 134, ΤΗΛ. 36.17.611

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΤΕΙΣΙΚΗ 68, ΤΗΛ. 232.370

Στέλνω σχεδιασμένο από μένα, τό μικρό πουλάκι και περιμένω τις κρίσεις σας γι' αυτό, καθώς και τό άωρεάν Άναλυτικό σας Τεύχος. Για έξοδα άποστολής έσώκλειω όρχ. 5 σε γραμμάτισμα

ΟΝΟΜΑ _____ ΤΗΛ _____
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ _____ ΗΛΙΚΙΑ _____
ΑΕΣΧΟΛΙΑ _____

Έχετε γράψει άλλη φορά στην ABC: ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

ΜΗΤΕΡΑ

Η ΜΗΤΕΡΑ, ο μεγαλύτερος και αθόρυβος παιδαγωγός της κοινωνίας, είναι το πιο αγαπημένο, το πιο αξιοσέβαστο που έχει ο άνθρωπος στη ζωή του.

Μάνα! Είναι η γλυκύτερη λέξη που μπορεί να ειπεί ο άνθρωπος· είναι η ιερή ύπαρξη που έδωσε για μας το αίμα της και το έκανε γάλα, σαν το θεόπεμπτο «μάννα» για να μας θρέψει.

Στό όνομα αυτό έχουμε στήσει ανδριάντες μέσα στις ψυχές μας και την σεβόμαστε βαθιά και την λατρεύουμε απεριόριστα και την τιμούμε.

Ο νοῦς του ανθρώπου με την ψυχρή σκέψη αδυνατεί να συλλάβει όλο το πλάτος της έννοιας που κρύβει μέσα της αυτή η μικρή λέξη και να νιώσει το αφθαστο μεγαλείο της. Μόνο η καρδιά μας μπορεί να αισθανθεί αυτό το κύμα της στοργής που γεννιέται μέσα μας όταν προφέρουμε την ιερή λέξη «Μητέρα».

Μόνο η ψυχή μας μπορεί να μαρτυρήσει κάτι από την ιερή συγκίνηση με την οποία μας πλημμυρίζει το χέδι μιας μάνας που καμαρώνει το παιδί της, ή λαχτάρα μιας Μάνας για το άρρωστο παιδί της, ο πόνος για το ξηνητεμένο παιδί, ο σπαραγμός και η θανατερή απελπισία μιας Μάνας για το χαμό του παιδιού της.

Ξεκίνησε από τη μέση του δρόμου η Αγία Μητέρα πίσω στα Ίεροσόλυμα, για να ιδεί τι έγινε το παιδί της· και σαν το βρήκε στο Ναό, του είπε με όλη την ανθρωπινή τρυφερότητα: «Παιδί μου, πού είσαι; Σ' έχασα και στενοχωρήθηκα, ανησυχώ πολύ».

Η ΜΗΤΕΡΑ είναι το γεφύρι από το οποίο μεταφέρονται σε κάθε νέα γενιά τα ήθη, τα έθιμα, οι παραδόσεις και όλες οι ήθικες αξίες που πήρε κι αυτή από τους γονείς της, όταν ήταν μικρή παιδί. Η Μητέρα είναι η βασίλισσα του σπι-

τιού, ο στυλοβάτης μιας ιδεώδους οικογενείας, το θεμέλιο της κοινωνίας, ή δασκάλα των παιδιών της, το θερμοκήπιο από όπου θγαίνουν τα πιο όμορφα και μυροβόλα λουλούδια.

Όπως το φυτό για να μεγαλώσει, έχει ανάγκη του ήλιου, έτσι και

«Μητέρα»

Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ

ή παιδική ψυχή αναπτύσσεται εύκολα, κανονικά και παίρνει την πλήρη άνθηση, μόνο στην μητρική ατμόσφαιρα. Αυτή η ατμόσφαιρα ή απλή, ή δροσερή, ή αμύλυντη από μικρόβια ψυχολόγια είναι η ψυχή της Μητέρας. Αυτή η λαμπερή ψυχή, που δεν διστάζει καθόλου να βαθύσει ως τη θυσία για το «λουλούδι» της, αν χρειασθεί.

Μόνον ο ποιητής μπόρεσε να ζωντανέψει άδρα την αυταπάτη της μητέρας στον μύθο του αγνώμονος παιδιού. Έφτασε στο να σκοτώσει την μητέρα του για να προσφέρει ως δώρο στης μάγισσας την κόρη την καρδιά της Μάνας!

ΑΝ η Ελλάδα μας είναι τόσο τιμημένη από τους λαούς και τόσο δοξασμένη από την ιστορία, το χρωστά κατά το μεγάλο μέρος της στην

Ελληνίδα μητέρα. Στόν αγώνα του 1821 η μητέρα στάθηκε ένα λαμπρό και φωτεινό σύμβολο.

Η ανδρεία του κλέφτη και του αρματολού στην ψυχή της Μάνας είχε την ρίζα της:

«Μάνα, σου λέω δεν μπορώ τους Τούρκους να δουλεύω...»

Μπροστά στα παρακάλια του παιδιού της, που την έκευε να το αφήσει να πάει στα βουνά και να ζήσει ελεύθερο με τους κλέφτες, λυγά ή καρδιά της και δίνει την ευχή της.

Η φωνή της Ελλάδος κυριαρχεί της μητρικής στοργής. Έδωσε, διά την πατρίδα, την ευχή της, μα ή καρδιά δυθίστηκε στο μαρτύριο της αγωνίας.

Και πάλι ο λαϊκός ποιητής τραγουδά τον καιμό και τη λαχτάρα της Μάνας για τα παιδιά της, που βρίσκονται στα κλέφτικα λημέρια:

«Πώς να γελάει το χέλι μου και να χαρεί ή καρδιά μου; Τα δυο παιδιά μου αρματολοί και τ'άλλα δύο κλέφτες».

Κι αν τύχαινε ο κλέφτης να λαβωθεί σε καμιά μάχη, στη Μάνα του ήθελε μονάχα να στείλει την είδηση και να της πει τον πόνο του:

«Θέλω να δω ένα πουλί, πονετικό πουλάκι, να πάει κρυφά τον πόνο μου στις μάνας μου τα χέρια».

Άνθρωποι και λαοί, αν είναι μικροί ή μεγάλοι, στην Μάνα το όφειλουν.

Θυμηθείτε τις Ελληνίδες Μητέρες της αρχαιότητας. Άνέρεφαν τα παιδιά τους με την αγάπη για την αρετή και την απροσίωση στην πατρίδα.

Η ίδια η μητέρα ή Σπαρτιάτισσα δίνει την ασπίδα στον μοναχισμό της και τον στέλνει στον πόλεμο με την ευχή: «ή Τάν ή επί Τας». Θυμηθείτε πως στις ευσεβέστες μητέρες των όφειλουν το ήθω τους μεγαλείο και την ακτινοβόλο δράση τους οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας. Η ισχυρή καθοδηγητική επίδραση της Άνθους, μητέρας του Ιεροῦ Χρυσοστόμου, εξηνάγκαζε τον περίφημο έθνικό ρήτορα Λι-

(Συνέχεια στη σελ. 31)

ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ
ΤΕΡΑΤΑ

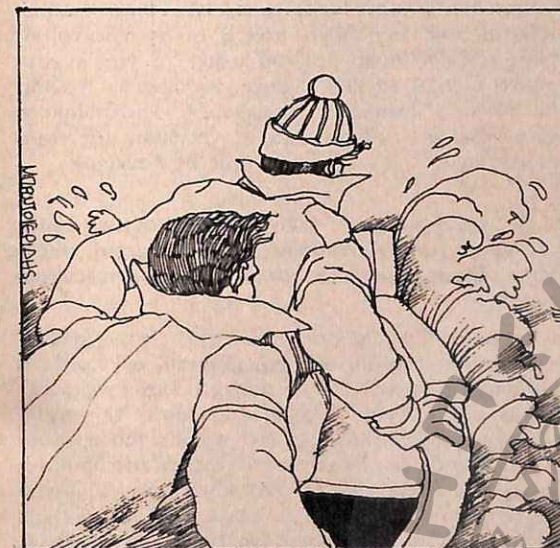
(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ)

— Πότε με το καλό; ρώτησε τον καπτάν Μπουρκάρ ο φίλος του κ. Μπρυνέλ.

— Χμ! Όταν βρώ τους δυο που μου λείπουν.

— Τι έννοείτε;

— Ο «Άγιος Ένώχ» θά 'χε σαλπάρει πριν από πολλές μέρες αν δε μου λείπαν ο βαρελάς, που είναι απαραίτητος στο πλεούμενο όσο και το τιμόνι, κι ο γιατρός, που μου τον επιβάλλουν οι κανονισμοί

Οι δυο άντρες μιλούσαν έξω από μια ταβέρνα κοντά στο λιμάνι της Χάβρης. Ο καπετάνιος, αφού ταξίδεψε πολύ ως πλοίαρχος ενός εμπορικού σκάφους, έγινε κυβερνήτης του φαλινοθηρικού «Άγιος Ένώχ», που το είχε αγοράσει μαζί με τον ασφαλιστικό οίκο Μορίς. Ήταν εξαιρετος θαλασσινός, ψύχραιμος, δραστήριος, αποφασιστικός και είχε σπάνιο χαρακτήρα: δεν κακομεταχειριζότανε το πλήρωμα, δεν έθιγε το φιλότιμό του και φρόντιζε να το ντύνει και να το τρέφει καλά χωρίς να λογαριάζει τα έξοδα.

— Θέλετε να καθίσουμε εδώ και να πάρουμε κάτι; πρότεινε ο κ. Μπρυνέλ.

— Εύχαριστως.

Πίνοντας γουλιά-γουλιά το εύωδιαστο κρασί που τους σερβίρησαν, παρακολουθούσαν την κί-

νηση του λιμανιού, που εκείνη την ώρα ήταν πολύ ζωηρή.

— Άχ! στέναξε ο πλοίαρχος. Όλοι φεύγουνε, κ' εγώ είμαι υποχρεωμένος να μουχλιάζω δω πέρα μ' αφάνταστη ζημιά...

— Μά τι έγινε ο βαρελάς σας, ο μαστρο-Μπυλάρ; — Πιάστηκε και δεν του επιτρέπεται να μπαρ-κάρει.

— Κι ο γιατρός;

— Αυτός πάλι έπιασε το κρεβάτι εξ αιτίας των ρευματισμών.

Ένα χτύπημα στην πλάτη του έκανε τον καπετάνιο να στραφεί δεξιά.

— Α, καλώςτονε, φώναξε πρόσχαρα. Δέ γνωρίζαστε; Κύριε Μπρυνέλ, από δω ο υποπλοίαρχος μου κύριος Έρτώ.

Αφού σφίξαν οι δυο τους τα χέρια, ο Έρτώ είπε στον προϊστάμενό του πως ένας νέος τον ζήτησε στο πλοίο πριν από μιά ώρα, είπε ότι είναι ανάγκη να τον δεί κι ότι θά ξαναγύριζε όπου νά 'τανε.

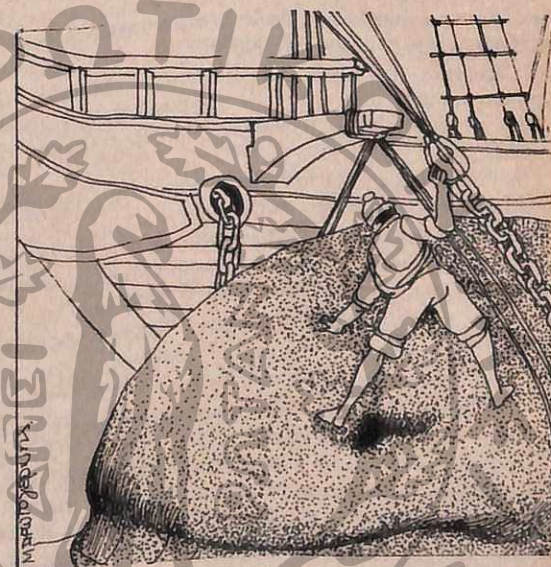
Ζήτησε συνώνμη από το φίλο του ο πλοίαρχος και, μαζί με τον Έρτώ, πήγαν στο καράβι. Προτού να καλοκαθίσει στην καμπίνα του παρουσιάστηκε ο νέος που τον ζητούσε. Χαιρέτησε ευγενικά και είπε:

— Πληροφορήθηκα πως σάς χρειάζεται γιατρός.

— Τ' όνομά σας;

— Λέγομαι Φιλιάλ, είμαι γιατρός και ζητώ να με προσλάβετε. Συστάσεις μπορείτε να πάρετε από τους έξις έμπορους και πλοιοκτήτες της Χάβρης.

Λέγοντας αυτά έβγαλε ένα χαρτί από την τσέπη του και τό 'δωσε στον καπετάνιο. Αυτός,

αφού έριξε μιά μόνο ματιά στον κατάλογο, σήκωσε τα μάτια κι άρχισε να περιεργάζεται το νεαρό έπιστήμονα. Βλέποντάς τον γεροδεμένο, σκέφτηκε πως δεν είχε το φόβο να πάθει ρευματισμούς.

— Θα ζητήσω πληροφορίες και θά σάς πάρω. Μπορείτε να 'ρθετε αύριο κιάλας; είπε.

— Βέβαια.

— Πρέπει να ξέρετε πώς ένα φαλαινοθηρικό, όπως ο «Άγιος Ένώχ» διατρέχει πολλούς κινδύνους, κι ακόμα πώς τα ταξίδια μας κρατάνε πολύ. — Τίποτα δε με φοβίζει. Έξάλλου πέρασα τη Μάγχη καμιά δεκαριά φορές.

— Σύμφωνα λοιπόν. Άν οι πληροφορίες που θα πάρω είναι ευνοϊκές, όπως θέλω να ελπίζω, θα σαλπάρουμε αύριο, εκτός αν δε μπορέσω ως τότε να βρω βαρελά.

— Κι ο μαστρο-Καμπιντουλέν που είχατε κάποτε;

— Ά, τον ξέρετε;

— Ναί. Του έχω γιατρέψει μια πληγή. Τώρα όμως, ο ρωμαλέος αυτός άνθρωπος είν' έντελώς καλά.

— Τό ξέρω. Μά δεν πιστεύω ότι μπορεί να τον άνεχθει κανένας μυαλωμένος πλοίαρχος.

— Γιατί;

— Είναι τζαναμπέτης και γρουσουζής. Όλο για ναυαγία μιλάει, προλέγει καταστροφές, τρομοκρατεί το πλήρωμα περιγράφοντας φοβερά θαλασσινά τέρατα που απειλούν τη ζωή των ταξιδευτών...

— Όμως έχεις την ανάγκη του. Υπάρχει κανένας άλλος βαρελάς εδώ;

— Όχι δυστυχώς. Κι ο Θεός ξέρει πόσο βιάζομαι να ξεκινήσω. Χάνεται χρόνος πολύτιμος.

— Λοιπόν, γιατί δεν αποφασίζετε να τον ξαναπάρετε;

— Γιατί, γιατί... Σας είπα. Όστόσο δεν ξέρω αν κάνω καλά...

— Θα θέλατε να πάμε να τον δούμε μαζί; Ίσως με τις δικές σας συμβουλές και τις δικές μου συστάσεις ν' αλλάξει.

— Ύστερα από σκέψη βαθειά, σηκώθηκε ο πλοίαρχος και είπε στο γιατρό «πάμε».

Βρήκανε το βαρελά με το ματσόλι, δηλαδή το ξύλινο σφυρί, στο χέρι. Ο πλοίαρχος του πρότεινε να εργασθεί στο φαλαινοθηρικό, άλλ' αυτός αρνήθηκε.

— Έχω πάρει τη σύνταξή μου, είπε. Να μου λείπουν τα επικίνδυνα ταξίδια.

— Μά, για σκέψου. Είσαι νέος ακόμα, γερός κι άξιος όσο κανένας άλλος. Δεν είναι κρίμα να σαπίσεις άπραγος στη στεριά; Είπε ο καπετάνιος.

— Αϊντε, Ζαχαρία, αποφάσισε! Έκανε ο γιατρός. Ο Ζαχαρίας Καμπιντουλέν σκέφτηκε λίγο, κ' ύστερα απάντησε και στους δυο με φωνή σιγανή:

— Πιστεύω πώς όποιος θαλασσοδέρνεται θα 'ρθει ή ώρα που θα ναυαγήσει. Ξέρω πώς ο «Άγιος Ένώχ» έχει μαγκιόρο καπετάνιο και καλό πλήρωμα. Τώρα βλέπω πώς εξασφάλισε και σπουδαίο γιατρό. Μά είμαι σίγουρος πώς αν ταξιδέψω μ' αυτόν θα πάθω ό,τι κατάφερα ν' αποφυγώ ίσαμε σήμερα. Καταλαβαίνετε...

— Έννοείς ότι θα πνιγείς, είπε ο γιατρός, γιατί τυραννιάσαι από σκέψεις σκοτεινές. Άλλά δεν πνίγονται όλα τα καράβια.

— Σύμφωνα. Όμως έχω ένα κακό προαίσθημα. Έπειτα, και που δεν πήγα; Πέρασα τον Άτλαντικό και τον Ειρηνικό, γνώρισα ανθρώπους λο-

γής-λογής σε τόπους παγωμένους, σε τόπους πολύ ζεστούς, είδα άγρια θηρία, θαλασσινά άλογα, φώκιες, φάλαινες, και τί δεν είδα. Μόνο τη μεγάλη νεροφίδα δεν είδα ακόμα.

— Και ποτέ δε θα την ιδείς! Έκραξε ο γιατρός. Γιατί άσπλούστατα δεν υπάρχει, όπως δεν υπάρχουνε κανενός είδους θαλασσινά τέρατα.

— Τ' είν' αυτά που λέτε, φίλε μου;

— Τότε, έκανε ο πλοίαρχος, έλα για να βεβαιωθείς.

Αυτό ήτανε. Δίχως άλλη αντίρρηση ο βαρελάς δέχτηκε να μπαρκάρει.

— 2 —

Το πλήρωμα του φαλαινοθηρικού το αποτελούσαν 34 άντρες, Άγγλοι και Νορμανδοί οι περισσότεροι. Οι αξιωματικοί είχαν μεγάλη πείρα: ανάμεσά τους ξεχώριζαν ο υπάρχος Έρτώ, ο υποπλοίαρχος Κοκεμπέρ κι ο δεύτερος υποπλοίαρχος. Πρέπει να σημειώσουμε πώς ισάξιος μ' αυτούς ήταν ο μικροκαμωμένος λοστρόμος Άλλότ, που όσο μπόι του 'λειπε τόση δύναμη κ' έξυπνάδα είχε. Παλιός φίλος του βαρελά, δεν έπαιρνε στά σοβαρά τις τρομερές ιστορίες και την επίμονη άπαισιοδοξία του. Θά 'λεγα πώς μ' αυτές γλεντούσε. Μόλις τον είδε έτρεξε και του 'σφισε το χέρι λέγοντας ότι έλπίζει να μην έχουνε δυσάρεστο ταξίδι. «Μ' αυτό το πλευρό να κοιμάσαι», αποκρίθηκε ο Καμπιντουλέν. — «Έτσι; καλά, αν όμως μάς τύχει κανένα κακό...» — «Θά πεί πώς δε λαθεύω».

Το φαλαινοθηρικό ξεκίνησε με πρύμνον άέρα. Έτρεχε σά δελφίνι. Αισιόδοξος ο πλοίαρχος, σκόρπιζε σ' όλους χαμόγελα, ακόμα και στον τελευταίο μούτσο.

Είχαν αφήσει τα ισπανικά νερά, είχανε φτάσει στα νησιά του πράσινου Άκρωτηρίου, και πουθενά δε φάνηκε φάλαινα. Πλοία μονάχα διασταυρώνονταν με τον «Άγιο Ένώχ» κάθε τόσο. Ο πάντα άπαισιόδοξος βαρελάς είπε ένα πρωί στον πλοίαρχο πώς δεν άξιζε τον κόπο να ξαναπιάσει δουλειά, μια και δεν έκανε τίποτα στο πλευούμενο. «Έννοια σου, και θά 'ρθει ή σειρά σου», του απάντησε. «Ή ποτέ δε θά 'ρθει. Μήτε ένα βαρέλι δε γεμίσαμε ακόμα», μουρμούρισε. «Πάμε πιά, γρουσουζή», έκανε ο πλοίαρχος και τον άφησε σύξυλο.

Κατά τα μέσα Δεκεμβρίου ο «Άγιος Ένώχ» είχε φτάσει στο Άκρωτήριο της Καλής Έλπίδας, που άλλοτε το λέγανε της Τρικυμιάς. Τον βρήκαν άσχημοι καιροί, μά ύστερα από καθυστέρηση λίγων ημερών, συνέχισε άνεμπόδιστα το δρόμο του. Στις 20 του Γενάρη βρέθηκε έξω από ένα όμορφο νησί, που τα νερά του τρέφανε πολλά ψάρια. Πήρανε τις βαρκούλες τους ο υπάρχος και ο υποπλοίαρχος, ρίξανε παραγάδια και τ' άπομεσήμερο γυρίσανε με τόση ψαριά, που έφτασαν για να φάνε όλοι μέρες πολλές.

Διασκευή Σ. Π.

(Συνεχίζεται)

Σχεδ. Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ

ΠΩΣ ΟΙ ΙΣΠΑΝΟΙ ΕΧΑΣΑΝ ΤΙΣ ΥΠΕΡΠΟΝΤΙΕΣ ΚΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 18)

σμένα με δίκτυα που μπορούν να πυροδοτήσουν με ηλεκτρισμό νάρκες και αυτοκατευθυνόμενες τορπίλλες». Καθόριζε μάλιστα ο Ίσπανός ναύαρχος ότι συνολικά 190 νάρκες έχουν ποντισθεί υπό τις οδηγίες ειδικού, χωρίς ν' αναφέρει τ' όνομά του.

Οι Ίσπανοί, μετανιώσανε για αυτή τη συνέντευξη του ναυάρχου τους, κι αφού σωπάσανε για δυο ημέρες, έτόνισαν ότι ποτέ δεν σκέφτηκαν να βλάψουν το θωρηκτό, όμολόγησαν όμως ότι είχαν ναρκοθετήσει τον λιμένα της Κούβας. Άρχισαν έχθροπραξίες μεταξύ Άμερικης - Ίσπανίας, που δεν έκράτησαν πολύ. Στις 30 Άπριλίου όλόκληρος ο Ισπανικός στόλος βυθιζότανε στη Μανίλα, ενώ στην Κούβα ή σημαία των Η.Π.Α. έκυμάτιζε από τις 17 Ίουλίου. Οι Άμερικανοί έφθασαν ως έλευθερωτές της Κούβας από τον ισπανικό ζυγό. Τα χρόνια πέρασαν αλλά οι Άμερικανοί δεν εξέχασαν το γεγονός και τον Ίούνιο του 1941 ένα μικρό ναυάγιο άρχισε να βγαίνει από την θάλασσα της Χαβάνας. Το Κογκρέσσο είχε εγκρίνει 500.000 δολάρια για το σκοπόν αυτό. Τώρα, που τα πάθη είχαν περάσει, με ψυχραιμία θα μπορούσαν να βρουν την αλήθεια. Οι εργασίες για την ανέλκυση έκράτησαν ένα χρόνο, και αφού εξετάσθηκε το τμήμα του πλοίου, αποδείχθηκε ότι το άμερικανικό θωρηκτό βυθίστηκε από νάρκη, ή πυροδότησή της όμως έγινε χωρίς να το θέλει κανείς. Όταν το «Maih» έπλεε προς τη Χαβάνα, οι Ίσπανοί, που από καιρό έφοβόντουσαν επίθεση από μέρους της Άμερικης, έβλεπαν με δέος να φθάνει στα νερά τους αυτός ο «δούρειος Ίππος», που μόλις θ' άρχιζαν οι έχθροπραξίες θα μπορούσε με τα μεγάλα πυροβόλα του να καταστρέψει την πόλη. Κ' επειδή δεν μπορούσαν να έμποδίσουν την άφιξη του πλοίου χωρίς να έχουν διπλωματικές περιπλοκές, βρήκανε τη λύση. Θα ώριζαν ως σημείο που θα άγκυροβολούσε το πλοίο μία θέση όπου από πριν θα είχαν βάλει νάρκη ή οποία θα μπορούσε να έκραγε μόνο με ηλεκτρισμό από τη στεριά, ώστε σε περίπτωση πο-

λέμου να μπορεί ή Ίσπανία να σημειώσει μία πρώτη εύκολη νίκη. Έτσι το «Maih» έδωσε στο άγκυροβόλιο No 4 σύμφωνα με την υπόδειξη του λιμενάρχη της Χαβάνας. Οι ημέρες περνάνε, και έρχεται ή 15 Φεβρουαρίου. Το βράδυ εκείνης της ημέρας συνέβη ένα γεγονός άσημαντο, που όμως έμελλε να έχει τρομακτικές διαστάσεις. Υπό την επίδραση του ανέμου και του ρεύματος το πλοίο στρέφεται γύρω από την άγκυρά του και παίρνει μια τέτοια θέση, που τα μεγάλα πυροβόλα του να είναι γυρισμένα προς την πόλη. Οι όπτηρες που παρακολουθούσαν από την στεριά τις κινήσεις του άμερικανικού πλοίου ειδοποιούν τον αξιωματικό της Ύπηρεσίας για αυτή τη στροφή του πλοίου, αυτός χάνει την ψυχραιμία του, και χωρίς να αναφέρει τουτό στους προϊσταμένους του, πυροδοτεί. Μία τρομακτική έκρηξη και το «Maih» όλόφλογο βυθίζεται. Όταν οι Ίσπανοί κατάλαβαν το φοβερό λάθος, άρνούνται την ένοχή τους. Κ' εδώ άκριβώς βρισκότανε το σφάλμα τους. Πιθανόν αν πρόβαλαν εύστοχες δικαιολογίες με σχετική άποζημίωση να μπορούσαν ν' αποφύγουν τον πόλεμο, που είχε σαν αποτέλεσμα να χάσουν τις υπερπόντιες κτήσεις τους.

ΓΚ. ΠΕΤΜΕΖΑΣ

ΠΩΣ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 20)

βγαίνουν από τα εργοστάσια καταστρέφουν τα μάρμαρα των αρχαίων μνημείων, και οι άρμόδιοι προσπαθούν να βρουν τρόπο να τα σώσουν. Τα νερά πολλών ποταμών είναι μολυσμένα, ακόμα και αυτή ή θάλασσα. Και πρέπει το κακό να θεραπευθεί. Ούτε βέβαια τα εργοστάσια μπορούν να κλείσουν, ούτε δρόμοι μπορούν να πάψουν να κατασκευάζονται, ούτε είναι δυνατόν να μην έχουμε σκουπίδια και άλλα κατάλοιπα που θα πρέπει να πεταχτούν. Όλα όμως έχουν ως αποτέλεσμα την καταστροφή του περι-

βάλλοντος, ή οποία στο τέλος μπορεί να οδηγήσει και στην εξαφάνιση του ανθρώπου. Το πρόβλημα βέβαια είναι μεγάλο και δύσκολο. Άλλά θα πρέπει να πιστεύουμε ότι όπως έλυσε και πολλά άλλα δύσκολα προβλήματα, έτσι ο άνθρωπος θα λύσει και τουτό.

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

ΜΗΤΕΡΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 28)

βάνιο να αναφωνήσει: «Οίαι γυναίκες παρά τοίς Χριστιανοίς υπάρχουν!».

Είχε δίκιο λοιπόν ο σοφός εκείνος που είπε: «Ο άνθρωπος είναι γέννημα του Θεού και δημιουργημα της μητέρας του». Αυτήν τη Μητέρα - δημιουργό χλίστραγούδησαν ποιηται και ξαναζωντάνεψαν ζωγράφοι, γεμίζοντας τις καρδιές μας με ιερή συγκίνηση και υψώνοντας τις ψυχές μας σε ένα εύλαβικό προσκύνημα προς την επίγεια αυτή θεότητα.

Στη Μητέρα λοιπόν, στην Δημιουργό ανθρώπων, κοινωνιών και λαών, όφειλομε άπέραντη την αγάπη μας, την άκροσίωσή μας, τη στοργή μας, τον σεβασμό μας και την άπειρη ευγνωμοσύνη μας.

Άλξιμο τον άνθρωπο εκείνο που δεν θα αισθάνεται κάθε λεπτό αυτό το ήθιο χρέος του. Το χρέος της ευγνωμοσύνης προς την Μητέρα.

«Μητέρα! λέει με τρυφερή ευγνωμοσύνη ο ποιητής, δλε μου ή ζωή γεμάτη είναι από σένα. Ω! να μπορούσα, σαν και σέ, κ' εγώ να σ' αγαπώ».

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ Α. ΣΤΑΜΙΡΗΣ

Έρυθροσταυρίτες! Φυτέψτε όσα μπορείτε περισσότερα δέντρα. Βοηθήστε με όλες σας τις δυνάμεις τα βουνά μας να γίνουν καταπράσινα.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 3613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος Έτος 33ον — ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1977 - ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 2

Επιτροπή συντάξεως του Περιοδικού

ΧΑΡ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ, ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ,
Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΜΙΧ. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,
ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Σύμβουλος για την επιμέλεια της ύλης
ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθύνσεις σύμφωνα με το Ν.Δ. 346/69 άρθρο 2:
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Δώρας ντ' Ιστρία 22
Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Πανσανίου 10 - ΑΘΗΝΑΙ

Τιμή Φύλλου Δρχ. 5 — Έτησια συνδρομή: Έσωτ. Δρχ. 50 (διά τα Σχολεία δρχ. 40) — Έξωτ. £ 1 ή \$ 3

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλούμε θερμά α) όσους καθυστερούν το χρέος τους στο περιοδικό να φροντίσουν το συντομότερο για την εξόφλησή του, β) τα έμβρασματά να γίνονται άπρόσωπα: Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττού 1, Αθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: 'Ακαδημαϊκός
Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητής της
Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημών
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδη-
μαϊκός
Α. ΤΕΡΖΑΚΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητής Πανεπιστη-
μίου 'Αθηνών

Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντής
'Υπουργ. Πολιτισμού και 'Επιστημών
ΟΡ. ΛΟΥΡΙΑΔΗΣ: 'Ομότ. Καθηγητής
Πανεπιστημίου 'Αθηνών
Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: 'Ακα-
δημαϊκός
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός
Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: 'Ακαδημαϊκός
ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

CONTENTS

Σελίς	Page
Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: 'Ο δάσκαλος και το παιδί	1
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: 'Η 100ρίς του Ε.Ε.Σ.Ν.	2
Α. ΒΑΡΒΑΡΡΗΓΟΥ: Τό όρολόγιον του 'Ανδρονίκου	13
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ - Τ. ΑΓΡΑ: Ποιήματα	14
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τών κύκλων τὰ γυρίσματα	15
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: 'Ο γέρος που κρυώνει	16
Γ. ΠΕΤΜΕΖΑ: Πώς οι 'Ισπανοί έχασαν τις υπερπόν- τιες κτήσεις τους	18
Α. ΜΕΤΑΞΑ: 'Ενα θρανίο σ'ας μιλεί	19
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα	19
Ν. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Πώς ό άνθρωπος καταστρέ- φει τό περιβάλλον	20
Γ. ΠΟΛΙΤΑΡΧΗ: Φθινόπωρο στο λιμάνι	21
Γ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ: 'Η Μονή Θεολόγου Πάτμου	22
Η. ΧΑΜΙΛΤΩΝ: 'Η μαγεία της ζωής	23
Χ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ: Τά δυό αγαπημένα αδερφάκια	24
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	25
Θ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ: Τό δελφίνι	26
Δ. ΣΤΑΜΙΡΗ: Μητέρα	28
Ι. ΒΕΡΝ: Θαλασσινά τέρατα	29
Στίχοι - Μουσική στα έσωφύλλα	
J. THEODORAKOPOYLOS: Teacher and child	1
S. SPILIOPOYLOS: The Centenary of the Hel- lenic Red Cross	2
A. VARVARIGOS: The Andronikos clock	13
M. STASSINOPOYLOS - T. AGRAS: Poems	14
S. PANAGIOTOPOYLOS: Fortune's changes	15
A. KARANTONIS: The freezing old man	16
G. PETMEZAS: How Spain lost its outre-mer dominions	18
A. METAXA: A bench speaks	19
TH. KONSTANTINOY: Poem	19
N. DIMITROKALLIS: How man destroys environ- ment	20
G. POLYTARCHIS: Autumn in the harbour	21
G. MOUSTAKIS: St. John Theologos Monastery in Patmos	22
H. HAMILTON: The magic of life	23
CH. ADAMOPOYLOS: Two loving little brothers	24
READER'S COLLABORATION	25
TH. POTAMIANOS: The dolphin	26
D. STAMIRIS: Mother	28
J. VERN: Sea monsters	29
Verses - Music inner covers	

ΤΟ ΕΞΟΦΛΑΔΟ ΜΑΣ: Φωτογραφική σύνθεση παρμένη από τό εξαίρετο Λεύκωμα του 'Ελλην. 'Οργανισμού Τουρισμού.

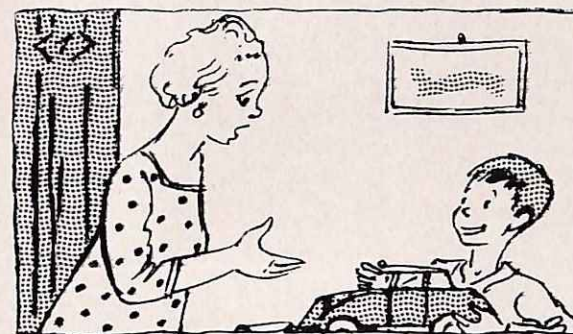
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ 1977

Στήν 'Αθήνα 2, 3, 4 και 5 Νοεμβρίου. Στίς άλλες πόλεις 3. Στήν Ύπαιθρο 6.

Βοηθήστε τό έργο του Ε.Ε.Σ. 'Απλώστε τώρα γενναιοδωρα τό χέρι σας στον έρανό του.

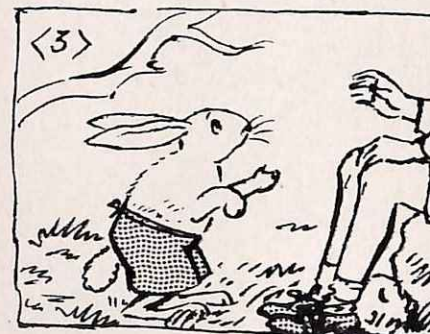
Ο ΦΙΦΗΣ ΠΑΕΙ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τού έκλιπόντος συνεργάτου μας
Α. ΒΩΤΤΗ

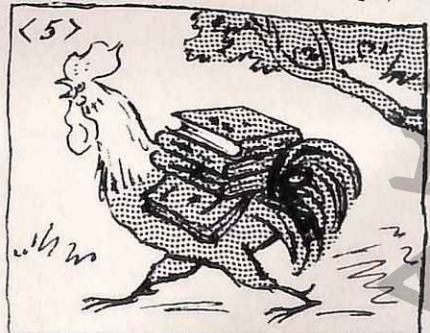
'Ο Φιφής δέ μελετάει. Τί τεμπέλικο παιδάκι...
Κι ή μαμά του όλο του λέει: «Ε, μελέτα και λιγάκι».
Κι ό Φιφής: «Πολύ μ' αρέσουν όλα τὰ μαθήματά μου
και θ' αρχίσω τή μελέτη... μ' από αύριο, μαμά μου».

'Ενα απόγεμα ό Φιφίκος
στήν αυλή του τοιγυρνούσε. 'Όταν ξάφνον ό κοκορίκος,
«Ε, του λέει, τή μελέτη δέ θ' αρχίσεις πιά, μικρό μου».
Κι ό Φιφής: «Θά τήν αρχίσω... μ' από αύριο πετεινέ μου».

Μιάν αυγή, «τεμπέλης πούσαι» τούπε ό κούνελος επίσης.
«Πότε θά σέ δώ νά κάτσεις μιά σταλιά νά μελετήσεις...»
Κι ό Φιφής: «Εγώ τεμπέλης; Τί είν'αυτά πού λές, καλέ μου...»
Ταχτικά θά μελετάω... μ' από αύριο, κούνελέ μου».

Κι άλλη μέρα ή γριά κατόικα τούπε: «'Ασε τό παιχνίδι
κι άνοιξε νά δεις λιγάκι τὰ βιβλία σου, παιδί μου».
Μά ό Φιφής: «'Αυτή τήν ώρα κάνω τομήλες στο γροασίδι.
Ναί, τό διάβασμα θ' αρχίσω... μ' από αύριο, χρυσή μου».

'Ολοένα στή μελέτη
πώς θά πέσει βεβαιώνει,
μά... στον κόκορα και πάλι
τά μαθήματα φορτώνει.

Κι άμα τελειωσε ό μπρας,
ώχ... του ήρθαν κρυαδοφές,
όταν μέσ' στον έλεγχο του
δέκα μέτρησε κουνούρες!

Κι οι συμμαθητές του όλοι
«κουνουρτζή» τον λένε τώρα,
κι όλο έτσι τον φωνάζουν
κάθε μέρα, κάθε ώρα!

Κι ό Φιφής τ' άκούει και σκάει.
'Η ντροπή δέν τον αφήνει.
Κι έτσι απόφαση τό παίρνει κι ώρες στή γραμμή διαβάει,
κι ως τό Μάη, λέει, πρώτος μέσ' στήν τάξη του θά γίνει!

LE CENTENAIRE
DE LA CROIX-ROUGE HELLÉNIQUE
THE CENTENARY
OF THE HELLENIC RED CROSS

10 juin 1977

june 10th, 1977

Célébré le 30 Septembre 1977

Celebrated September 30th, 1977